

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

BUDŽETA KANTONA SARAJEVO

ZA 2009.GODINU

Broj: 04-01/10

Sarajevo, oktobar 2010. godine

**PREDSJEDAVAJUĆEM SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
PREMIJERU VLADE KANTONA SARAJEVO
MINISTRU FINANSIJA KANTONA SARAJEVO**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju **Konsolidovanih finansijskih izvještaja Kantona Sarajevo** za 2009. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2009. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Kantona Sarajevo odgovorno je za izradu i fer prezentaciju Konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Kantona Sarajevo sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o Konsolidovanim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Nije postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH, u dijelu sačinjavanja planova novčanih tokova i odobravanja mjesečnih i tromjesečnih planova budžetskim korisnicima, na osnovu relevantnih pokazatelja koji se odnose na dinamiku i visinu ostvarenja prihoda i primitaka, niti je izvršenje Budžeta u potpunosti praćeno u skladu sa navedenim zakonima (tačke 5.3. i 5.6. Izvještaja).**
- 2. Nisu iskazane stvorene obaveze u iznosu najmanje od 18.465.616 KM, kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Navedene neknjižene obaveze odnose se na: obaveze po osnovu neizvršenih predmeta u vezi sa povratima pogrešno ili više uplaćenih poreza na dobit (15.773.241**

KM), obaveze Direkcije za puteve Kantona za tekuće održavanje puteva (ljetno i zimsko održavanje i sanacije) (1.992.797 KM) i rekonstrukciju puta za naselje Lokve (300.000 KM), manje doznačena sredstva jedinicima lokalne samouprave po osnovu ostvarenih prihoda od indirektnih poreza (301.266 KM), obaveze Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša za troškove električne energije za javnu rasvjetu (72.104 KM) i obavezu Ministarstva zdravstva za projektantski nadzor (26.208 KM). Zbog navedenog ne možemo potvrditi stanje iskazanih obaveza i finansijskog rezultata u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2009. godinu (tačke 5.4., 5.6. i 5.7. Izvještaja).

3. Izdaci nastali u 2009. godini u iznosu od 2.461.109 KM evidentirani su na poziciji neraspoređenog viška rashoda nad prihodima i predstavljaju prekoračenje Budžeta Kantona, što nije u skladu sa članovima 31. i 59. Zakona o budžetima u FBiH (tačka 5.6. Izvještaja).
4. Iskazani rashodi i izdaci u iznosu od 3.621.445 KM odnose se na izdatke iz 2008. godine, što nije u skladu sa članovima 31. i 59. Zakona o budžetima u FBiH (tačka 5.6. Izvještaja).
5. Nadležni budžetski korisnici propustili su na vrijeme poduzeti sve zakonom predviđene postupke kako bi se pripadajući prihodi po osnovu korištenja prirodnih resursa na području Kantona u cijelosti naplatili, obzirom da ukupan dug privrednih subjekata prema pomoćnoj evidenciji Ministarstva privrede na dan 31.12.2009. godine iznosi 890.285 KM. U Glavnoj knjizi Trezora nisu iskazana potraživanja po osnovu naknada za eksploataciju prirodnih bogatstava (koncesija) za korisnike sa kojima su zaključeni ugovori (tačka 5.4 Izvještaja).
6. Ne može se potvrditi stanje prihoda u finansijskim izvještajima za 2009. godinu, obzirom da su u okviru istih iskazana namjenska sredstva u iznosu od 5.245.136 KM, koje je trebalo evidentirati na poziciji vremenskih razgraničenja u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i ostalim važećim propisima (tačke 5.4 i 5.7.4 Izvještaja).
7. Ne može se potvrditi osnovanost i opravdanost doznačavanja sredstava za sufinansiranje rada: Akademije nauke i umjetnosti BiH (1.107.100 KM), Osnovne škole „All Walidein Gazzaz“ (245.000 KM) i preduzeća „Bags – Energotehnika“ (200.000 KM) (tačka 5.5.1 pod c) Izvještaja).
8. Ne može se potvrditi da je odabir korisnika i visina dodjeljenih sredstava izvršena u skladu sa Odlukom Vlade o opštim kriterijima za raspodjelu sredstava za rad neprofitnih organizacija i udruženja koja se finansiraju/sufinansiraju iz Budžeta Kantona kod: Ministarstva zdravstva (95.800 KM), Ministarstva za boračka pitanja (841.000 KM), Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice (658.000 KM), Ministarstva privrede (98.000 KM) i Ministarstva finansija (172.300 KM). Nije provoden nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih i kapitalnih transfera za koje su nadležni Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, Ministarstvo privrede, Ministarstvo finansija, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo stambene politike i Kantonalna uprava za civilnu zaštitu (tačka 5.5.1 pod c). i 5.5.2.1 Izvještaja).

Mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, **Godišnji finansijski izvještaj Budžeta Kantona Sarajevo ne prikazuje istinito i objektivno**, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Kantona Sarajevo u toku 2009. godine nije bilo u svim materijalno – značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez daljnje kvalifikacije na naše Mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH, tako da Vlada Kantona i Ministarstvo obrazovanja i nauke nemaju uspostavljen adekvatan nadzor i kontrolu nad trošenjem doznačenih budžetskih sredstava za redovno poslovanje (65.653.900 KM), kao i ostvarenih prihoda od obavljanja vlastite djelatnosti (56.000.114 KM). Napominjemo da je Kanton osnivač visokoškolskih institucija i vrši funkciju vlasnika kapitala (Tačka 5.5.1. pod c).
- Zbog umanjenja sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona od 29.12.2009. godine budžetski korisnici su krajem decembra 2009. godine za obaveze po osnovu tekućih i kapitalnih transfera (prema instrukcijama Ministarstva finansija) zaključili „Protokole ili Aneксе o reprogramiranju započelih a neizvršenih projekata u 2009. godini“, te izmirenju istih na teret Budžeta Kantona za 2010. godinu, čime su smanjene kapitalne investicije u tekućoj godini. (tačka 5.7. Izvještaja).
- U Kantonu nije donesen Zakon o pripadnosti javnih prihoda u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH (tačka 5.4. Izvještaja).

Sarajevo, 07.09.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	2
4.	OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA	7
5.	NALAZI I PREPORUKE	9
5.1	Sistem internih kontrola.....	9
5.2	Budžet Kantona Sarajevo za 2009. godinu	11
5.3	Izvršenje Budžeta Kantona za 2009. godinu	12
5.4	Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2009. godinu	14
5.5	Rashodi i izdaci Budžeta Kantona za 2009. godinu	21
5.5.1	Tekući rashodi	22
5.5.2	Kapitalni izdaci	37
5.6	Finansijski rezultat	41
5.7	Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2009. godine	42
5.7.1	Novčana sredstva.....	44
5.7.2	Stalna sredstva, dugoročna potraživanja i dugoročna razgraničenja.....	44
5.7.3	Kratkoročna potraživanja i kratkoročna razgraničenja	45
5.7.4	Kratkoročne obaveze i kratkoročna razgraničenja	46
5.7.5	Dugoročne obaveze	47
5.8	Vanbilansna evidencija	47
6.	KOMENTAR	48

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA KANTONA SARAJEVO
za 2009. godinu

1. UVOD

Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Kantona Sarajevo. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade. Ustavom Kantona uređena je struktura i nadležnost kantonalne vlasti, koja se obavlja putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Zakonodavno tijelo Kantona je Skupština, koju čini jedan dom, sastavljen od 35 poslanika, neposredno izabranih na period od četiri godine.

Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada) je organ izvršene vlasti koju čine Premijer i dvanaest ministara. Nadležnosti i djelokrug Vlade i ovlasti službi koje vrše poslove za njene potrebe uređene su Zakonom o Vladi Kantona Sarajevo. Vlada Kantona u sadašnjem sazivu imenovana je 15.02.2007. godine.

U februaru 2008. godine donesen je Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Zakon o organizaciji uprave Kantona), čijim stupanjem na snagu je prestao važiti Zakon o kantonalnim ministarstvima. Zakonom o organizaciji uprave Kantona osnivaju se kantonalni organi uprave i upravne organizacije, utvrđuje njihov djelokrug i uređuju druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje. Prema tom Zakonu, u Kantonu Sarajevo egzistira dvanaest ministarstva, dvije samostalne kantonalne uprave (Kantonalna uprava za inspekcijske poslove i Kantonalna uprava civilne zaštite) i pet samostalnih kantonalnih upravnih organizacija (tri Zavoda, jedna direkcija i Profesionalna vatrogasna brigada Kantona Sarajevo).

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava, ustanova i direkcije rukovode direktori. Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i propisa utvrđuju se Budžetom Kantona.

Na dan 31.12.2009. godine broj uposlenih koji su se finansirali iz budžeta Kantona iznosio je 10.576 dok je Budžetom planirano 10.620 uposlenika. Struktura uposlenih na dan 31.12.2009. godine je slijedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 5.829, MUP 1.875, pravosudne institucije 803, ustanove kulture 565, ustanove u nadležnosti Ministarstva za rad i socijalnu politiku 411 i ostali organi i ustanove 1.093.

Obzirom da visokoškolske ustanove nisu u sistemu Jedininstvenog računa trezora te se finansiranje istih za plaće i naknade uposlenih vrši putem transfera, isto utiče na činjenicu da je stvarni broj uposlenih na nivou Kantona znatno veći.

Sjedište Vlade Kantona Sarajevo je u Sarajevu, ulica Džemaludina Reisa Čauševića broj 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su Konoslidovani finansijski izvještaji Kantona Sarajevo za 2009. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Kantona Sarajevo na dan 31.12.2009. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima, u periodu juli – septembar 2010. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Kantona Sarajevo za 2009. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

Potrebno je da Skupština Kantona:

- u saradnji sa Vladom Kantona i Ministarstvom finansija, preispita način izvršavanja tekućih i kapitalnih grantova, kao i kapitalnih izdataka u vezi donošenja zaključaka Vlade sa stanovišta utvrđivanja odgovornosti za izvršavanje istih u skladu sa odobrenim Budžetom, te uskladi Zakon o izvršavanju budžeta Kantona, u dijelu realizacije navedenih izdataka i donošenja programa utroška sredstava;
- donese Zakon o pripadnosti javnih prihoda Kantona u skladu sa članovima 12 i 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH;
- na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova uskladi propise i akte vezane za visinu naknade plaća za vrijeme suspenzije policijskih službenika sa važećim federalnim propisima;
- poduzme neophodne aktivnosti vezano za realizaciju Odluka o usklađivanju statusa kantonalnih javnih komunalnih preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH kod preduzeća u kojima je bio utvrđen i verifikovan privatni kapital;
- u saradnji sa Vladom Kantona poduzme aktivnosti kako bi se visokoškolske ustanove uključile u sistem trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH;
- Budžetom Kantona za 2010. godinu obezbijedi nedostajuća sredstva za izmirenje zakonskih obaveza Kantonalnog suda.

Potrebno je da Vlada Kantona:

- u saradnji sa Ministarstvom finansija preispita dosadašnji način rada Sektora za inspeksijski nadzor te poduzme adekvatne aktivnosti, kao i da se izvrše izmjene i dopune Pravilnika o načinu rada budžetske inspekcije, u skladu sa propisima iz oblasti inspekcije;
- u skladu sa zakonskim propisima, uspostavi funkciju interne revizije na nivou Kantona i propiše posebnim aktom za koje budžetske korisnike će internu reviziju vršiti Ministarstvo finansija;
- u saradnji sa Ministarstvom finansija, Stručnom službom Ministarstva za boračka pitanja i Kantonalnim pravobranilaštvom, poduzme adekvatne mjere u cilju poboljšanja naplate plasiranih pozajmica i donošenja odluka nadležnih organa u slučajevima u kojima se i pored poduzetih aktivnosti, nije mogla ostvariti naplata duga;
- u saradnji sa Ministarstvom finansija osigura namjensko trošenje i knjigovodstveno evidentiranje uplaćenih sredstava po osnovu uplate posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa Zakonom o spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i ista stavi na raspolaganje Upravi civilne zaštite;
- stavi na raspolaganje prikupljena sredstva na osnovu Zakona o vodama FBiH i Uredbe o šumama, resornim kantonalnim ministarstvima zaduženim za upravljanje vodama u smislu Zakona o vodama, kao i Kantonalnoj upravi za šumarstvo, a u cilju njihovog namjenskog korištenja;
- se jasno odredi u vezi nastavka rada Komisije za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u budućem periodu;
- utvrdi komisije čije je obrazovanje i način rada regulisano posebnim propisima;
- u saradnji sa ministarstvima nadležnim za komunalne poslove, koja vrše nadzor nad provođenjem odredaba Zakona o komunalnim djelatnostima utvrdi metodologiju i ulazne parametre koji će se koristiti prilikom planiranja potrebnih sredstava javnim preduzećima komunalnih djelatnosti i privrednim društvima iz Budžeta Kantona, a sve uz dosljedno poštivanje člana 21. navedenog zakona;
- u saradnji sa Ministarstvom prostornog uređenja preispita Zaključak kojim je Zavod za izgradnju Kantona zadužen za vršenje operativno stručnih poslova koji se odnose na funkciju javne rasvjete na području Kantona;
- pravovremeno odredi da li će Izmjenama Odluke o visini novčanih podsticaja po vrstama proizvodnje korigovati visinu novčanih poticaja u cilju izbjegavanja prekoračenja budžeta;

- u saradnji sa Ministarstvom privrede i Pravobranilaštvom Kantona, se jasno odredi u vezi doznačavanje budžetskih sredstava, preduzeću Bags – Energotehnika d.d. Vogošća;
- odredi se u vezi sufinansiranja rada Akademije nauka i umjetnosti i Osnovne škole „All Walidein Gazzaz“, obzirom da Kanton nije osnivač istih;
- u saradnji sa nadležnim ministarstvima, prilikom raspodjele sredstava transfera udruženjima i neprofitnim organizacijama, doradi kriterije na osnovu kojih bi se mogla izvršiti ocjena vrednovanja svrhe i cilja programa u pogledu visine dodjeljenih sredstava, propiše namjenu i način vršenja nadzora nad namjenskim utroškom istih, te da nadležna ministarstva osiguraju adekvatno izvještavanje od strane korisnika sredstava (Ministarstvo finansija, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo za boračka pitanja i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice);
- doradi Pravilnik o pravu korištenja reprezentacije u dijelu definisanja vrste i cijene predmeta koji se mogu smatrati poklonima;
- poduzme aktivnosti kako bi nadležna ministarstva sve izmjene stanja u postojećim evidencijama imovine, kao i novoizgrađenih objekata finansiranih iz sredstava budžeta blagovremeno dostavljala Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša - Odjeljenju za dokumentaciju, kako bi se ažurirala postojeća evidencija imovine;
- osigura izvještavanje agencije „SERDA“ kako je utvrđeno Zaključkom Vlade.

Potrebno je da budžetski korisnici:

- dorade postojeće pisane procedure, donesu procedure koje nisu donesene u ranijem periodu, kao i Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola. Ministarstvo saobraćaja i Ministarstvo prostornog uređenja trebaju izvršiti doradu postojećih Pravilnika o internim kontrolama;
- poduzimaju adekvatne i pravovremene aktivnosti u cilju da se procedura izrade i donošenja budžeta u potpunosti ispoštuje, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH;
- u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona od 18.12.2008. godine, izvrše analizu primjene Odluke o plaćanju nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Kantona i predlože Vladi Kantona da ponudi moguća rješenja kontrole iskopanih količina mineralnih sirovina i plaćanja naknada od sadašnjih korisnika (Ministarstvo privrede, Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo finansija);
- nastave poduzete aktivnosti vezane za neplaćanje koncesione naknade od strane „Terme Ilidža“ u skladu sa zaključenim ugovorom i po istom pitanju zauzmu konačan stav (Ministarstvo privrede, Komisija za koncesije i Kantonalno pravobranilaštvo);
- uplaćene avanse evidentiraju kao kratkoročno potraživanje u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a priznavanja rashoda i izdataka vrše u momentu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;
- prilikom obračuna dodataka na plaću (prekovremeni rad, rad noću, u dane vikenda i praznikom) prethodno provedu propisanu proceduru i obezbijede potrebnu dokumentaciju, a obračun i isplatu vrše za rad u organima uprave na temelju rješenja rukovodioca;
- za obračun i isplatu naknade plaća za porodiljsko odsustvo osiguraju dosljedno poštivanje odredbi Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona i Zakona o porezu na dohodak;
- preispitaju opravdanost isplate naknade troškova prevoza na posao i sa posla, te obračun i isplatu istih usklade sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće;
- osiguraju dosljednu primjenu Pravilnika o pravu korištenja reprezentacije prilikom realizacije ugostiteljskih usluga putem „biznis kartica“;
- osiguraju dosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona i rukovodioci kantonalnih organa državne službe, obezbijede evidencije o izvršenim isplatama članovima komisija i Ministarstvu finansija redovno dostavljaju izvještaje o izvršenim isplatama članovima komisija;
- izdatke po osnovu zaključenih ugovora o djelu, ugovora o privremenom i povremenom obavljanju poslova, kao i autorskih ugovora, evidentiraju i plaćaju nakon obavljenog posla, osiguraju dokaz da je ugovoreni posao zaista i izvršen, te obezbijede izvještaj o istom;
- poduzmu potrebne aktivnosti kako se redovni poslovi sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ne bi obavljali po ugovoru;

- pravovremeno informišu Ministarstvo finansija o pravosnažnim presudama radi osiguranja sredstava za izvršenje istih;
- odabir dobavljača vrše uz dosljedno poštovanje Zakona o javnim nabavkama BiH (Uprava za civilnu zaštitu i OŠ Hamdija Kreševljaković);
- dorade interne akte vezano za stručno usavršavanje uposlenih u dijelu preciznog utvrđivanja prava, načina i visine sredstava za ove namjene, te osiguraju dosljednu primjenu istih (Ministarstvo za boračka pitanja i Ministarstvo zdravstva);
- osiguraju praćenje realizacije projekata kapitalnih grantova, definišu nadzor nad utroškom sredstava kao i izvještavanje korisnika o utrošku istih (Ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo privrede, Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo obrazovanja);
- sve rashode i izdatke priznaju i iskazuju na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala u skladu sa članovima 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 4. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;
- na kraju svake godine popišu, transparentno iskažu i obrazlože sve neizmirene obaveze, a Ministarstvo finansija bi trebalo omogućiti da budžetski korisnici iskažu rashode u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa računovodstvenim načelom modificiranog nastanka događaja.
Potrebno je da Ministarstvo finansija:
- poduzme aktivnosti da se izvršenje Budžeta Kantona vrši u skladu sa zakonskim i ostalim propisima u djelu planiranja novčanih tokova, odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskim korisnicima na osnovu prethodno sačinjenog mjesečnog plana alokacija raspoloživih budžetskih sredstava;
- i Vlada Kantona se dosljedno pridržavaju odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu uravnoteženja budžeta tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke, a da svi budžetski korisnici stvaraju obaveze u skladu sa iznosima odobrenih budžetskih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona;
- jedinicama lokalne samouprave doznačava pripadajući dio javnih prihoda u skladu sa članom 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH;
- provede proceduru odabira najpovoljnijeg dobavljača za usluge štampanja administrativnih i sudskih taksi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH;
- na kraju svake budžetske godine popiše, transparentno iskaže u knjigovodstvenim evidencijama i obrazloži neizmirene obaveze po osnovu povrata poreza na dobit;
- u saradnji sa budžetskim korisnicima, uz Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta svake godine sačinjava adekvatnu analizu obaveza po sudskim izvršnim rješenjima, kao i za izvršene povrate pogrešno ili više uplaćenih sredstava na JRT Kantona;
- preispita opravdanost posebnih namjenskih računa koji nisu u sistemu JRT-a Kantona, te na osnovu utvrđenog poduzme aktivnosti u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH;
- ažurira postojeće propise koji uređuju način trošenja namjenskih sredstava, na način da osigura njihovo namjensko trošenje i knjigovodstveno evidentiranje, u skladu sa zakonskim i drugim propisima;
- u saradnji sa Ministarstvom privrede, nastavi poduzimati aktivnosti u cilju da Intesa SanPaolo banka poduzme sve zakonske mjere za naplatu kredita plasiranih u okviru PHARE programa za poljoprivredu Evropske unije.
Potrebno je da Ministarstvo privrede:
- Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jasnije definiše prava i odgovornosti direktora Kantonalne uprave za šumarstvo, naročito u pogledu donošenja finansijskog plana i raspolaganja sredstvima koja se Budžetom Kantona dodjeljuju istoj, u skladu sa važećim zakonskim propisima;
- u saradnji sa Kantonalnim pravobranilaštvom, nastavi poduzimati zakonske mjere (tužbe) protiv onih privrednih društava koja redovno ne vrše uplatu nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina u Budžet Kantona, odnosno ne izmiruju obaveze po potpisanim ugovorima o koncesijama kao i da se u novim ugovorima o koncesiji utvrde instrumenti obezbjeđenja naplate koncesione naknade. Uspostaviti bolju saradnju sa kantonalnom Upravom za inspekcijske poslove u cilju povećanja naplate koncesione naknade;
- u saradnji sa Vladom Kantona, predloži Nacrt Izmjena Zakona o novčanim podsticajima Kantona u smislu da se uslovi za ostvarivanje novčanih podsticaja u poljoprivredi ubuduće definišu Uputstvom ili Odlukom koji bi se donosili svake godine kako bi se isti u slučaju nedovoljnih budžetskih sredstava, za izmirenje istih, mogli pooštravati;

- predloži Vladi Kantona provedbeni propis kojim će detaljnije propisati način provođenja člana 9. Zakona o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona;
- programima utroška sredstava za podsticaj razvoju turizma i trgovine propiše kriterije za raspodjelu sredstava sa mjerljivim parametrima na osnovu kojih bi se mogla izvršiti ocjena i vrednovanje svrhe i cilja programa, te da se istima definiše način ocjene i vrednovanja kandidata u pogledu visine dodijeljenih sredstava kako bi se zadovoljio princip pravičnosti i transparentnosti;
- prilikom raspodjele sredstava tekućih i kapitalnih transfera definiše način vršenja nadzora i osigura isti nad namjenskim korištenjem sredstava, kao i izvještavanje korisnika sredstava o utrošku istih. Prilikom zaključivanja ugovora sa korisnicima definisati rokove okončanja projekata;
- internim aktom ili zaključenim ugovorom sa korisnikom sredstava utvrdi procentualno iznos internih faktura koji se mogu pravdati prilikom dostavljanja izvještaja o utrošku odobrenih sredstava;
- preispita opravdanost sufinansiranja dijela troškova zakupnine poslovnih prostora u Privrednom gradu Skenderija;

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja:

- poduzme odgovarajuće mjere kako bi se izmirenje troškova električne energije za rad semafora vršilo na bazi stvarne potrošnje, kako je propisano Uputstvom o kontroli utroška električne energije na semaforskim uređajima;
- predloži Vladi Kantona, plan trošenja namjenskih sredstava prikupljenih na ime korištenje javnih parkirališta, odvoženja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu, koja je dužna osigurati njihovo namjensko trošenje;
- u saradnji sa Kantonalnim pravobranilaštvom, poduzme sve potrebne aktivnosti u cilju zaključenja Ugovora o dodjeli koncesije najprijatljivijem ponuđaču za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Sarajevo;
- propiše način izvještavanja KJKP „Gras“-a o utrošku doznačenih sredstava i obezbijedi dokumentaciju iz koje će se potvrditi namjenski utrošak sredstava odobrenih za pokriće dijela gubitka i primjenu Kolektivnog ugovora.

Potrebno je da Ministarstvo prostornog uređenja:

- u saradnji sa Ministarstvom privrede, prilikom realizacije namjenskih sredstava prikupljenih na osnovu Zakona o vodama, donese Plan i program korištenja ovih sredstava;
- u saradnji sa Vladom Kantona, nastavi poduzete aktivnosti prema Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, kako bi se pripadajući dio namjenskih sredstava prikupljenih u Fond za zaštitu okoliša FBiH doznačio Kantonu;
- osigura adekvatno praćenje izvršenja Transfera za sanaciju i održavanje rasvjete na području Kantona u skladu sa odobrenim Budžetom, kao i da uspostavi veći nivo kontrole nad izvršenim radovima;
- prilikom raspodjele budžetskih sredstava općinama za finansiranje i sufinansiranje izgradnje i rekonstrukcije vodovodnih i kanizacionih mreža i ostalih aktivnosti iz resora prostornog uređenja i zaštite okoliša, propiše kriterije, a doznačavanje sredstava vrši u skladu sa realizacijom potpisanih ugovora. Zaključivati ugovore sa općinama kojima će se regulisati međusobna prava i obaveze ugovornih strana, kao i definisati rokovi okončanja projekata.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja i nauke:

- kao nadležno ministarstvo za ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja, propiše jedinstven postupak donošenja akata za rad preko norme i način evidentiranja istog;
- u saradnji sa ustanovama obrazovanja, utvrdi jedinstvena pravila po pitanju angažovanja lica prilikom zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova;
- za sufinansiranje rada određenih ustanova utvrdi namjenu korištenja sredstava, odobrava pojedinačne isplate, te propiše način obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom istih;
- doradi Pravilnik o raspodjeli sredstava iz budžeta Kantona sa razdjela Ministarstva – pozicija Programi u dijelu utvrđivanja kriterija raspodjele sredstava i propisivanja obaveze podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku istih;
- raspodjelu sredstava za realizaciju Zakona o bezbjednosti u saobraćaju vrši blagovremeno, te poduzima adekvatne mjere u slučaju da korisnici sredstava ista namjenski ne utroše;

- finansiranje naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata vrši u skladu sa raspoloživim sredstvima budžetske godine, prati realizaciju i namjenski utrošak sredstava, te za sufinansiranje tehničke obrade magistarskih radova i doktorskih disertacija razradi postojeće kriterije kako bi poslužili za ocjenu, vrednovanje i rangiranje pristiglih prijava;
- za isplatu sredstava po osnovu jednokratne pomoći utvrdi kriterije i parametre za utvrđivanje iznosa pomoći, te rashode i izdatke po osnovu troškova prevoza učenika evidentira u razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala;
- uspostavi nadzor nad realizacijom sredstava iz Budžeta Kantona doznačenih na ime izgradnje školskih objekata, te osigura izvještavanje korisnika o namjenskom utrošku.

Potrebno je da Ministarstvo zdravstva:

- osigura da se sredstva doznačena Zavodu za javno zdravstvo Kantona na ime sufinansiranja programskih aktivnosti troše u skladu sa zaključenim ugovorom, te obezbijedi adekvatno izvještavanje o utrošku istih;
- adekvatno planira sredstva za nabavku lijeka metadon i skrining testova koja se odobravaju Zavodu za alkoholizam i druge toksikomanije, te ista doznačava shodno stvarnim potrebama u određenoj budžetskoj godini;
- obezbijedi adekvatno praćenje namjenskog utroška sredstava doznačenih Zavodu za javno zdravstvo Kantona za sprovođenje programa obavezne preventivne sistematske deratizacije.

Potrebno je da Uprava za civilnu zaštitu:

- donese detaljni Godišnji plan trošenja namjenskih sredstava u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća;
- u saradnji sa Ministarstvom finansija poduzme aktivnosti, u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, vezano za prenos javnih skloništa i finansijskih sredstava u nadležnost općinskih i gradskih službi civilne zaštite;
- osigura nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava odobrenih Programom sanacije klizišta, a koja prema zaključenom ugovoru, realizira Zavod za izgradnju.

Potrebno je da Ministarstvo stambene politike na osnovu zaključenih sporazuma sa općinama, prilikom realizacije projekata predinvestiranja u rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i izgradnje primarne materijalne infrastrukture, osigura aktivno učešće, nadzor nad utroškom sredstava odobrenih Budžetom Kantona kao i blagovremeno izvještavanje korisnika o utrošku istih.

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja definiše namjenu doznačavanja budžetskih sredstava Fondu „IKRE“ i za utrošak istih obezbijedi adekvatne izvještaje, propiše nadzor nad namjenskim utroškom sredstava za finansiranje stanova u privatnoj svojini, obezbijedi sačinjavanje zapisnika ili drugog akta o izvršenom nadzoru i reguliše obavezu podnošenja periodičnih izvještaja o utrošku sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta utvrdi kriterije za raspodjelu sredstava iz oblasti sporta, razradi postojeće kriterije za raspodjelu sredstava iz oblasti kulture, kako bi isti poslužili za vrednovanje i ocjenjivanje pristiglih prijava i utvrđivanje visine sredstava za raspodjelu, osigura suštinski nadzor nad namjenskim utroškom sredstava, te sačinjava zapisnik o izvršenom nadzoru.

Potrebno je da Ministarstvo za rad i socijalnu politiku utvrdi namjenu sredstava koja se doznačavaju KJU Gerontološki centar i humanitarnim organizacijama, te osigura adekvatno izvještavanje o utrošku istih.

Potrebno je da Uprava za šumarstvo, u skladu sa Vladinom Odlukom o upravljanju i načinu korištenja finansijskih sredstava ostvarenih kao prihod Budžeta Kantona i Uredbom o šumama, izradi Operativni plan aktivnosti, realizacije i finansiranja šumsko-uzgojnih radova i predloži isti Vladi na usvajanje. Vezano za navedeno, Ministarstvo finansija je dužno obezbijediti da prikupljena sredstva koja nisu utrošena u tekućoj budžetskoj godini, u skladu sa Uredbom, budu prenesena u narednu budžetsku godinu.

Potrebno je da Direkcija za puteve isplatu izdataka za tekuće održavanje vrši na osnovu potpune i vjerodostojne dokumentacije i na osnovu prethodno zaključenih ugovora, te da osigura adekvatno izvještavanje korisnika sredstava o utrošku istih, kao i da dalje poduzima aktivnosti kako bi se obezbijedila sredstava za izmirenje obaveze prema preduzeću Orman d.o.o. Kiseljak (300.000 KM), u skladu sa potpisanim Sporazumom o zajedničkom finansiranju projekta.

Potrebno je da Kantonalni zavod kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa prati namjenski utrošak sredstava doznačenih Zavodu za izgradnju Kantona, te od istih blagovremeno obezbijedi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, odnosno sa 31.12. ako su u pitanju projekti koji traju više godina.

4. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2009. godinu provjerili smo da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, te ističemo da:

Vlada Kantona i nadležna ministarstva nisu postupili po preporukama koje se odnose na

preispitivanje rada Sektora za inspekcijski nadzor korištenja sredstava Budžeta Kantona i donošenje izmjena i dopuna Pravilnika o načinu rada budžetske inspekcije; usklađivanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva saobraćaja sa Zakonom o organizaciji uprave Kantona, odnosno zakonom iz odgovarajuće oblasti i drugim propisima; kontrolu izmirenja troškova električne energije za rad semafora; definisanje prava i odgovornosti direktora Kantonalne uprave za šumarstvo u pogledu donošenja finansijskog plana i raspolaganja budžetskim sredstvima; donošenje nedostajućih i doradu postojećih pisanih procedura i akata i Pravilnika o internim kontrolama; adekvatno praćenje izvršenja Transfera za sanaciju i održavanje rasvjete u skladu sa dinamikom izvođenja radova; uspostavljanje funkcije interne revizije na nivou Kantona u skladu sa zakonskim propisima; poduzimanje adekvatnih i pravovremenih aktivnosti na izradi i donošenju budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, kao i da se izvršenje Budžeta Kantona vrši u skladu sa procedurama utvrđenim zakonskim i ostalim propisima u djelu planiranja novčanih tokova i odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskim korisnicima kako bi ukupni prihodi i primici pokrivali ukupne rashode i izdatke; izvršavanje tekućih i kapitalnih transfera kao i kapitalnih izdataka na osnovu donesenih zaključaka Vlade u cilju utvrđivanja odgovornosti za izvršavanje istih; evidentiranje plaćenih avansa dobavljačima u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i priznavanje rashoda i izdataka u momentu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa odobrenim Budžetom; donošenje Zakona o pripadnosti javnih prihoda Kantona i doznačavanje jedinicama lokalne samouprave pripadajućeg dijela javnih prihoda u skladu sa članom 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH; obezbjeđenje nedostajućih sredstava u Budžetu Kantona na ime povrata više uplaćenih sredstava poreza na dobit; osiguranje namjenskog trošenja uplaćenih sredstava po osnovu uplate posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa zakonom koji tretira ovu oblast i stavljanje istih na raspolaganje Kantonalnoj upravi civilne zaštite; donošenje detaljnog Godišnjeg plana trošenja namjenskih sredstava od strane Uprave civilne zaštite; definisanje strategije i jasne politike u oblasti koncesija u cilju poboljšanja naplate javnih prihoda po osnovu iskorištavanja prirodnih resursa na području Kantona; vršenje analize primjene Odluke o plaćanju nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina i predlaganje mogućih rješenja kontrole iskopanih količina mineralnih sirovina i plaćanja naknada od sadašnjih korisnika; jasno određivanje u vezi postupanja po članovima 7 i 11. Ugovora o koncesiji za korištenje termomineralne vode sa preduzećem Terme Ilidža; donošenje plana trošenja namjenskih sredstava prikupljenih na ime korištenje javnih parkirališta, kao i odvoženja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu; poduzimanje adekvatnih aktivnosti kako bi Komisija za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u Kantonu izvršila realizaciju datih zadataka; stavljanje na raspolaganje resornim ministarstvima sredstava prikupljena na osnovu Zakona o vodama FBiH, odnosno Zakona o šumama u cilju njihovog namjenskog korištenja; poduzimanje aktivnosti kako bi se svi prihodi visokoškolskih ustanova uplaćivali i povlačili sa JRT-a Kantona, u skladu sa Zakonom o trezoru; utvrđivanje metodologije prilikom planiranja potrebnih sredstava javnim preduzećima komunalnih djelatnosti i privrednim društvima koja se dijelom finansiraju iz Budžeta Kantona; usklađivanje Odluke o visini novčanih podsticaja u skladu sa sredstvima odobrenim Budžetom, kao i donošenje izmjena i dopuna zakona i provedbenih propisa iz ove oblasti; preispitivanje sufinansiranja preduzeća Bags – Energotehnika d.d. Vogošća; sačinjavanje adekvatne analize izmirenih obaveza po sudskim izvršnim rješenjima uz Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta; utvrđivanje pisanih i mjerljivih kriterija za raspodjelu sredstava za finansiranje i sufinansiranje izgradnje i rekonstrukcije općina, iz resora prostornog uređenja i zaštite okoliša; popisivanje, transparentno iskazivanje (knjigovodstveno evidentiranje) i obrazlaganje neizmirenih obaveza po osnovu potpisanih ugovora ili sporazuma o sufinansiranju na kraju svake budžetske godine od strane budžetskih korisnika obzirom da isti terete budžetske rashode i izdatke u nekom budućem periodu; poduzimanje aktivnosti na izmjeni stanja u postojećim evidencijama imovine koja se vodi u Odjeljenju za dokumentaciju; preispitivanje opravdanosti

posebnih namjenskih računa koji nisu u sistemu JRT-a Kantona i poduzimanje aktivnosti kako bi se isti eventualno zatvorili ili uključili u sistem JRT-a Kantona; ažuriranje postojećih propisa koji uređuju način trošenja namjenskih sredstava; doradu Pravilnika o pravu korištenja reprezentacije u dijelu definisanja vrste predmeta koji se mogu smatrati poklonima, kao i postupanja sa poklonima koji se primaju u ime Kantona, te dosljednu primjenu istog; zaključivanje ugovora o djelu i autorskih dijela prije angažovanja izvršilaca, te potvrde (ovjere) odgovorne osobe, prije isplate naknada za izvršenje istih; preispitivanje i dosljednu primjenu „Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnim komisijama, savjeta i drugih radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona i rukovodilac kantonalnog organa državne službe“; donošenje okvirnih pravila za utvrđivanje visine naknade za angažman izvršioca specifičnih poslova u ustanovama kulture; utvrđivanje i razradu kriterija za raspodjelu sredstava iz oblasti sporta; angažovanje dobavljača za usluge štampanja administrativnih i sudskih taksi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH; sufinansiranje rada Akademije nauka i umjetnosti BiH, kao i Osnovne škole „Al. Walidein Gazzaz“; izmirenje obaveze prema preduzeću Orman d.o.o. Kiseljak (300.000 KM), u skladu sa potpisanim sporazumom o zajedničkom finansiranju projekta.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

obavljanje finansijsko-računovodstvenih i pravnih poslova u Upravi za civilnu zaštitu; obezbjeđenje nedostajućih sredstava za izmirenje zakonskih obaveza (Ministarstva pravde i uprave, Općinskog suda, Kantonalnog tužilaštva, Kantonalnog suda i Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice); pokretnje tužbi po osnovu potraživanja za nadoknadu za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina; poduzimanje adekvatnih aktivnosti kako bi se pripadajući dio prikupljenih namjenskih sredstva u Fond za zaštitu okoliša FBiH doznačio Kantonu; realno planiranje sredstava za izmirenje troškova javne rasvjete na području Kantona; poduzimanje aktivnosti u cilju da Intesa SanPaolo banka poduzme sve zakonske mjere za naplatu kredita plasiranih u okviru PHARE programa za poljoprivredu Evropske unije; odabir dobavljača uz dosljedno poštivanje Zakona o javnim nabavkama BiH od strane Uprave za civilnu zaštitu; donošenje rješenja o prekovremenom radu od strane rukovodioca budžetskih korisnika; pravdanje originalnim računima doznačenih sredstava na ime troškova rada Ureda Kantona za koordinaciju aktivnosti i prezentaciju u Briselu.

Preporuke koje je Kanton ispoštovao odnose se na:

donošenje „Uputstva za ostvarivanja prava na subvencioniranje troškova prijevoza u javnom gradskom saobraćaju i načinu uplate sredstava vršiocima usluga prijevoza“ i osiguranje suštinske kontrole prilikom plaćanja faktura; organizovanje čuvarske službe u okviru Uprave za šumarstvo; formiranje podgrupa za plaćanja obaveza prema dobavljačima i obaveza po tekućim grantovim prema prioritetima; popunjavanje radnog mjesta rudarsko-geološkog inspektora u Upravi za inspeksijske poslove; realizaciju Skupštinskih odluka o pristupanju dodjeli koncesija na lokacijama Rudnik Vinjage, Igman, Gornja Misoča, Rijeka Rača – Visojevići, Rapailo, Zubov dol i Hadžići, u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama; pravdanje avansno doznačenih sredstava preduzeću „SIEMENS“ d.o.o. Sarajevo (101.015 KM) po ugovoru za ugradnju park automata i parkirališne opreme; definisanje obaveze budžetskih korisnika o procjeni mogućih troškova i drugih gubitaka po sudskim sporovima; razrješenje problema otplate prispjelih obaveza KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo i obezbjeđenje nedostajućih sredstava za realizaciju infrastrukturnih projekata od posebnog značaja za Kanton; izmirenje obaveze prema dobavljaču In d.o.o. po Sporazumu o udruživanju sredstava za popločavanje ulica Đulagina i Prote Bakovića; preispitivanje osnovanosti i opravdanost zaključivanja ugovora za arhivsko snimanje razvoja Kantona zaključenog između Ministarstva kulture i sporta i dobavljača „Dokument“ d.o.o. Sarajevo.

U obavljenju reviziji nismo mogli izvršiti ocjenu:

da li su budžetski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode uspostavili pomoćnu evidenciju potraživanja, vršili kontrolu blagovremenosti i pravilnosti naplate, te poduzimali zakonom propisane mjere za naplatu vlastitih prihoda; da li su budžetski korisnici na koje se odnose pravosnažne presude pravovremeno informisali Ministarstvo finansija o potrebnim sredstvima za izvršenje istih; da li je Sektor za inspeksijski nadzor provjerio dostavljene Informacije od strane budžetskih korisnika, u vezi sa sporovima u toku i sačinio Izvještaj o potencijalnim obavezama i postojećim pravosnažnim presudama koje se trebaju izmiriti u narednom periodu (sa procjenom obračuna zatezних kamata i sudskih troškova); da li je Kantonalna uprava za civilnu zaštitu ugovorima preuzimala samo obaveze koje se odnose na provođenje aktivnosti, u skladu sa

Godišnjim planom trošenja namjenskih sredstava donesenim na osnovu Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu, a temelj funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Također su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole, odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplata.

Na nivou ministarstava i kantonalnih organa uprave, doneseni su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji kojim su definisani organizacija, opis poslova uposlenih, sistem rada i rukovođenja u važnijim procesima rada kao i ključne interne kontrole, na koje je Vlada Kantona dala saglasnost.

Sektor za inspeksijski nadzor korištenja sredstava Budžeta Kantona (budžetska inspekcija), funkcioniše kao osnovna organizaciona jedinica Ministarstva finansija prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji iz 2008. godine. Ovom Sektoru dati su u nadležnost poslovi za koje je, prema Zakonu o budžetima u FBiH, predviđeno da ih vrši jedinica interne revizije. Kao i prethodne godine način rada budžetske inspekcije u vršenju nadzora utvrđen je Pravilnikom o načinu rada budžetske inspekcije, koji je ministar finansija donio 2004. godine i isti nije u potpunosti usaglašen sa propisima koji uređuju vršenje inspeksijskog nadzora (Zakon o inspekcijama u FBiH, Zakon o organizaciji organa uprave u FBiH). Navedenim Pravilnikom je propisano da se o izvršenoj kontroli sastavlja zapisnik u kome se konstatuje činjenično stanje i ukoliko postoje povrede odnosno nepravilnosti u primjeni zakona, budžetski inspektor je dužan donijeti rješenje kojim će naložiti otklanjanje nepravilnosti i rok za otklanjanje istih. Međutim uvidom u Izvještaj o radu Sektora za inspeksijski nadzor korištenja sredstava za 2009. godinu, može se konstatovati da je isti tokom 2009. godine na osnovu obavljenih 36 kontrola donio 6 rješenja a najveći dio rada ovog Sektora odnosio se na davanje mišljenja, preporuka, odgovora i službenih zabilješki. Također je navedeno da je najveća pažnja posvećena vršenju nadzora nad poslovanjem budžetskih korisnika u cilju ispravljanja uočenih nedostataka iskazanih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja za 2008. godinu. **Prema prezentiranom Izvještaju, utvrđeno je da Sektor u revidiranoj 2009. godini nije vršio kontrolu finansijskih transakcija i računovodstveno-finansijskog poslovanja kantonalnih ministarstava, kao i kontrolu njihove usklađenosti sa zakonima i drugim propisima, kako je predviđeno djelokrugom poslova u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija. Tražena dokumentacija o izvršenim inspeksijskim pregledima nije prezentirana, a imajući u vidu da Izvještaj o radu budžetske inspekcije za 2009. godinu ne sadrži podatke o nepravilnostima i povredama zakona kao i o poduzetim mjerama sa prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja, nismo u mogućnosti dati ocjenu o radu Sektora za inspeksijski nadzor u vršenju nadzora nad korištenjem budžetskih sredstava Kantona. Mišljenja smo da bi rad ovog Sektora trebalo preciznije definisati sa tačno utvrđenim odgovornostima istog, imajući u vidu da postojećim zakonskim propisima nije predviđena budžetska inspekcija niti je Zakonom o budžetima u FBiH definisano mjesto budžetske inspekcije u Ministarstvu finansija.**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva privrede nisu precizno utvrđena ovlaštenja direktora Kantonalne uprave za šumarstvo koja je u sastavu Ministarstva privrede, u pogledu donošenja finansijskog plana i raspolaganja sredstvima, obzirom da se budžet Kantonalne uprave izvršava na osnovu potpisanih naloga za plaćanje od strane resornog ministra. Posebno ističemo da je u periodu od 01.01.- 01.04.2010. godine bila na snazi Uredba o šumama, kojom je propisano da sredstvima sa posebnih računa koja se uplaćuju u Budžet Kantona raspolaže kantonalni ministar. Članom 50. navedene Uredbe je propisana namjena korištenja prikupljenih sredstava sa posebnog računa i to za: rad čuvarske službe, izradu šumsko-privrednih osnova, biološku obnovu šuma u obimu većem od onog koji je predviđen šumsko-privrednom

osnovom, obnovu šuma od posljedica elementarnih nepogoda i druge namjene za unapređenje šuma. Članom 44. Uredbe o šumama (kojom je definisan djelokrug poslova Uprave) utvrđeno je da namjenska sredstva budžeta kantona mogu biti korištena samo za izvršenje zadataka koji su u skladu sa Uredbom u nadležnosti Kantona. Kantonalna uprava priprema program poticaja za šumarstvo na osnovu kriterija za dodjelu namjenskih sredstava kantona i dostavlja ga kantonalnom ministru na usvajanje. Međutim dalje ističemo da je članom 108. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH definisano da je naredbodavac za korištenje sredstava za rad organa uprave i upravnih organizacija (**sredstava za plaće, materijalne troškove i opremu**) rukovodilac organa uprave i upravnih organizacija, odnosno sa budžetskim sredstvima iz kojih se finansiraju ovi troškovi trebao bi da raspolaže direktor Kantonalne Uprave.

Provedenom revizijom je konstatovano da većina budžetskih korisnika nije donijela Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima, kako je propisano članom 62. Zakona o budžetima u FBiH. Navedenim Pravilnikom trebaju se opisati svi procesi rada definisani Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika kroz razrađene upravljačke, administrativne i računovodstvene kontrolne postupke, kao i postupke procjene rizika, informisanja, komunikacije i nadgledanja. Uvidom u Pravilnike o internim kontrolama kod određenih budžetskih korisnika (Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo prostornog uređenja), utvrđeno je da istima nisu obuhvaćeni svi procesi rada iz nadležnosti istih, nisu procijenjeni rizici za određene rizične faze poslovanja, način na koji bi se ti rizici otklonili kao ni mjere za sprečavanje mogućnosti pojave grešaka, nepravilnosti i neovlaštene upotrebe. Međutim, isti predstavljaju solidnu osnovu, te bi ih trebalo unapređivati u naznačenom smjeru. Iako su prethodnim revizorskim izvještajem date preporuke za poboljšanje sistema internih kontrola, ne može se potvrditi da je uspostavljeni sistem internih kontrola značajno unaprijeđen pogotovo u dijelu praćenja primjene donesenih akata, identifikaciju nadležnosti i odgovornosti i procjenu rizika. Rukovodstvo ne vrši izvještavanje o identificiranim nepravilnostima interne kontrole na osnovu koje bi se poduzele odgovarajuće i brze korektivne mjere i identificirale slabosti i područja koja treba naprijediti. Iako je značajan broj budžetskih korisnika donio interne procedure, konstatovano je da istima nisu regulisana sva pitanja sa kojima se budžetski korisnici susreću u obavljanju svoje djelatnosti ili da se interni pravilnici ne poštuju dosljedno od strane onih koji su ih donijeli (nedefinisano pravo i visina eksterne reprezentacije za koje nije nadležna Stručna služba za zajedničke poslove, nisu utvrđeni normativi potrošnje goriva).

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2009. godinu utvrđeno je da je sistem internih kontrola još uvijek nezadovoljavajući u dijelu potpune primjene zakonskih propisa, vezanih za uravnoteženje budžeta i iskazivanje finansijskog rezultata (Tačke 5.2, 5.3. i 5.6. Izvještaja), poduzimanje svih aktivnosti na naplati prihoda od koncesija (Tačka 5.4. Izvještaja), isplatu naknada za produženi rad, porodijsko odsustvo i naknada za prevoz na posao i sa posla (Tačka 5.5.1. Izvještaja) i raspodjelu sredstava transfera neprofitnim organizacijama i udruženjima (Tačka 5.5.1. pod c) Izvještaja). Utvrđeno je da adekvatne kontrole nisu uspostavljene prilikom izvršenja Transfera za sanaciju i održavanje rasvjete na području Kantona (1.665.900 KM), za koje je zaduženo Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Kao i prethodne godine, Ministarstvo saobraćaja nije uspostavilo stvarnu i suštinsku kontrolu prilikom plaćanja utroška električne energije za semafore i parkomate na području Kantona (102.264 KM), kao i prilikom održavanja parkomata i parkirališne opreme. Iako je Ministarstvo donijelo Uputstvo o kontroli utroška električne energije na semaforskim uređajima, nije prezentirana dokumentacija da je Komisija za kontrolu stanja brojila formirana Rješenjem ministra saobraćaja 2008. godine, izvršila zadatke predviđene navedenim Uputstvom, kao i da je sačinila zapisnike o izvršenoj kontroli.

Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH propisano je uspostavljanje funkcije interne revizije u Kantonu, kao nezavisnog tijela budžetskih korisnika, koju treba da organizuju rukovodioci budžetskih korisnika u cilju nezavisnog i objektivnog utvrđivanja ostvarivanja vlastitih cjelovitih zadataka i funkcija, upozoravanja na nepravilnosti i usklađenost sa zakonskim i drugim propisima, te predlaganje mjera za njihovo otklanjanje i unapređenje poslovanja. Utvrđeno je da Vlada Kantona još uvijek nije posebnim aktom utvrdila za koje budžetske korisnike će internu reviziju vršiti Ministarstvo finansija kako je propisano članom 63. Zakona o budžetima u FBiH, dok su kriteriji propisani Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija iz 2008. godine, predviđeno je obavljanje poslova interne revizije u okviru Jedinice za internu reviziju (čije nadležnosti se u pojedinim dijelovima preklapaju sa Sektorom za inspeksijski nadzor), međutim još uvijek nije izvršeno popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta načelnika i dva interna revizora. Ministarstvo prostornog uređenja je 10.05.2010. godine uputilo zahtjev Vladi Kantona za popunu

upražnjenog radnog mjesta stručni savjetnik-interni revizor, međutim do vremena okončanje ove revizije, Vlada nije dala saglasnost za popunu istog.

Potrebno je da Vlada i Ministarstvo finansija Kantona preispitaju dosadašnji način rada Sektora za inspekcijски nadzor u dijelu pokretanja postupka inspekcijskog nadzora, odnosno utvrđivanja programa rada istog u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija i izvještavanja nadležnih organa o izvršenim inspekcijским pregledima, te na osnovu konstatovanog poduzmu adekvatne aktivnosti, kao i izvrše izmjene i dopune Pravilnika o načinu rada budžetske inspekcije, u skladu sa propisima iz oblasti inspekcije.

Potrebno je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva privrede jasnije definisati prava i odgovornosti direktora Kantonalne uprave za šumarstvo u pogledu donošenja finansijskog plana i raspolaganja sredstvima koja se Budžetom Kantona dodjeljuju istoj, u skladu sa važećim zakonskim propisima (Uredba o šumama) i Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH.

Potrebno je da budžetski korisnici dorade postojeće i donesu nedostajuće akte i procedure, a da Ministarstvo saobraćaja i Ministarstvo prostornog uređenja izvrše doradu Pravilnika o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima u dijelu adekvatnog opisa procesa, utvrđivanja stepena rizika i predlaganja kontrolnih aktivnosti u cilju poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola, s praćenjem i nadgledanjem odgovarajućih kontrolnih aktivnosti.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja poduzme odgovarajuće mjere kako bi se izmirenje troškova električne energije za rad semafora vršilo na bazi stvarne potrošnje, kako je propisano Uputstvom o kontroli utroška električne energije na semaforskim uređajima.

Potrebno je da Vlada, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, uspostavi funkciju interne revizije na nivou Kantona. Za realizaciju navedenog neophodno je da posebnim aktom propiše za koje budžetske korisnike će internu reviziju vršiti Ministarstvo finansija, kao i da osigura da Ministarstvo finansija (i drugi budžetski korisnici) izvrše popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta za obavljanje ovih poslova.

5.2 Budžet Kantona Sarajevo za 2009. godinu

Budžet Kantona za 2009. godinu u iznosu od 734.000.000 KM kao i Zakon o izvršenju Budžeta Kantona za 2009. godinu, Skupština Kantona je usvojila 30.03.2009. godine. Do donošenja Budžeta, finansiranje se vršilo na osnovu Odluke o privremenom finansiranju Kantona za period od 01.01.-31.03.2009. godine, koju je Skupština donijela 23.12.2008. godine. Prve izmjene i dopune Budžeta Skupština je usvojila 29.07.2009. godine, kojim su prihodi i rashodi utvrđeni u iznosu od 674.000.000 KM. Vlada je tek 10.11.2009. godine donijela Odluku o obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i izdataka u Budžetu Kantona za 2009. godinu, kojom se u cilju održavanja likvidnosti Budžeta Kantona za 2009. godinu obustavlja izvršenje svih tekućih i kapitalnih grantova planiranih u Budžetu, osim zakonskih obaveza po ovom osnovu, a najduže 45 dana. Prema ovoj Odluci, Vlada je trebala zaustaviti preuzimanje obaveza i predložiti produženje ugovorenih rokova plaćanja. Tokom godine, na pojedinim pozicijama, vršene su preraspodjele unutar i između korisnika, iz čega se može zaključiti da su budžetski korisnici stvarali obaveze veće od budžetom odobrenih sredstava, što nije u skladu sa članom 31. Zakona o budžetima u FBiH. Zbog neizvršenog uravnoteženja Budžeta donesene su **Druge Izmjene i dopune Budžeta Kantona, koje su od strane Skupštine usvojene 29.12.2009. godine i istima su prihodi i rashodi utvrđeni u iznosu od 681.231.000 KM.**

Budžetom Kantona za 2009. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je slijedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2009. godinu	Prve Izmjene i dopune Budžeta za 2009. godinu	Druge Izmjene i dopune Budžeta za 2009. godinu
1	2	3	4	5
	Prihodi, primici i finansiranje (I+II+III)	734.000.000	674.000.000	681.231.000
I	Prihodi	722.010.000	617.475.000	624.004.800
II	Primici (1+2)	11.990.000	6.625.000	7.326.200
1	Kapitalni primici	7.000.000	2.000.000	2.000.000
2	Primici od primljenih otpata	4.990.000	4.625.000	5.326.200

III	Finansiranje (3)	0	49.900.000	49.900.000
3	Dugoročni krediti	0	49.900.000	49.900.000
Rashodi i izdaci (1 do 6)		734.000.000	674.000.000	681.231.000
1	Tekući rashodi	605.586.600	564.954.800	596.570.800
2	Kapitalni izdaci	100.209.900	82.147.100	61.612.200
3	Ostale isplate (pozajmljivanje)	5.350.000	4.185.000	441.000
4	Otplate primljenih kredita	996.000	955.600	899.500
5	Tekuća rezerva	400.000	300.000	250.000
6	Višak rashoda nad prihodima iz prethodne godine	21.457.500	21.457.500	21.457.500

Uvidom u prijedloge budžeta koje su budžetski korisnici dostavljali Ministarstvu finansija, utvrđeno je da jedan broj budžetskih korisnika u svojim finansijskim planovima nije dostavio pismena obrazloženja predviđenih potreba i eventualnih odstupanja od iznosa utvrđenih u DOB-u, kako je propisano članom 11. i 15. Zakona o budžetima u FBiH. Navedeno se posebno odnosi na planiranje tekućih i kapitalnih transfera te kapitalnih izdataka. Upućujemo budžetske korisnike da bi njihovi zahtjevi trebali sadržavati i detaljno obrazloženje traženih resursa za programske ciljeve, zakonsko uporište, troškove i očekivane rezultate, kako bi Ministarstvo finansija moglo realno cijiniti opravdanost visine traženih sredstava i ponuditi najbolje moguće rješenje.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, utvrdili smo da Kantonalnom sudu Sarajevo nisu odobrena tražena budžetska sredstva u potrebnom iznosu, a koji ima zakonski utvrđene obaveze. Navedeno je imalo za posljedicu da je u 2009. godini, iz tog razloga, iskazano prekoračenje budžeta koje je evidentirano na način da je uvećan višak rashoda nad prihodima u finansijskim izvještajima Kantona za 2009. godinu. Iskazano prekoračenje budžeta od strane Kantonalnog suda u iznosu od 146.888 KM se odnosi na obaveze prema advokatima, porotnicima i vještacima (u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku FBiH). Navodimo da su u okviru navedenog iznosa prekoračenja iskazane obaveze za odbrane po službenoj dužnosti iz 2006., 2007. i 2008. godine u iznosu od 51.975 KM.

Potrebno je da svi budžetski korisnici poduzimaju adekvatne i pravovremene aktivnosti u cilju da se procedura izrade i donošenja budžeta u potpunosti ispoštuje, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, posebno u djelu odredbi koje se odnose na sadržaj prijedloga finansijskog plana i detaljnog obrazloženja zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava.

Potrebno je Budžetom Kantona za 2010. godinu obezbijediti nedostajuća sredstva za izmirenje zakonskih obaveza Kantonalnog suda.

5.3 Izvršenje Budžeta Kantona za 2009. godinu

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, osnovu za izvršenje budžeta predstavlja plan tromjesečnih i mjesečnih novčanih tokova kojima se projecira priliv i odliv sredstava sa Jedinštenog računa trezora Kantona (u daljem tekstu: JRT Kantona), koje je dužno da sačini Ministarstvo finansija. Planom novčanog toka vrši se alokacija raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima po vremenskim razdobljima, koje treba da odobri Ministar finansija. Na osnovu sačinjene alokacije i instrukcije Ministarstva finansija, korisnici budžeta trebaju pripremiti i podnijeti prijedloge operativnih budžeta, koji odobrava Ministarstvo finansija i o istim obavještava budžetske korisnike.

Iz prezentirane dokumentacije, utvrđeno je da je Ministarstvo finansija sačinilo plan novčanih tokova samo za period juli-septembar 2009. godine, kojeg je Vlada Kantona primila na znanje.

Revizijom je utvrđeno da se Budžet Kantona izvršavao na osnovu tromjesečnih finansijskih planova izvršavanja Budžeta, koje je sačinjavalo Ministarstvo finansija, a zaključcima odobraval Vlada Kantona. Isti nisu urađeni na osnovu relevantnih pokazatelja koji se odnose na dinamiku i visinu ostvarenja prihoda i primitika i rashoda i izdataka. **Posebno ukazujemo da je zaključcima o utvrđivanju tromjesečnih finansijskih planova izvršavanja Budžeta Kantona tokom cijele 2009. godine planiran budžetski deficit, međutim u navedene planove nisu uključivane preporuke o poduzimanju korektivnih mjera, što je bila obaveza u skladu sa članom 35. Zakona o budžetima u FBiH.** Ministarstvo finansija je mijenjalo dinamiku doznake sredstava pojedinim budžetskim korisnicima u skladu sa prilivom sredstava u Budžet Kantona (najvećim dijelom umanjivani su kapitalni transferi). Tako npr. navodimo da je Vlada Kantona, Zaključak o utvrđivanju tromjesečnog finansijskog plana izvršavanja Budžeta Kantona za juli, avgust i septembar, donijela tek 15.09.2009. godine i istim su prihodi planirani u iznosu od 163.266.282 KM

a rashodi u iznosu od 173.792.551 KM. Također je utvrđeno da Ministarstvo finansija nije uputilo Vladi tromjesečni finansijski plan izvršavanja Budžeta za oktobar, novembar i decembar 2009. godine. Prema obrazloženju nadležnih u Ministarstvu finansija, prihodi i rashodi za posljedni kvartal su planirani do visine prvih Izmjena i dopuna Budžeta Kantona za 2009. godinu, tako da su rashodi planirani u iznosu od 137.172.803 KM, iako su tromjesečnim planovima za prethodne kvartale planirani u iznosu do 186.077.427 KM. U sačinjenim tromjesečnim **finansijskim planovima izvršavanja Budžeta Kantona** za prva tri kvartala 2009. godine ukupno procijenjena nedostajuća sredstva za pokriće rashoda planiranih operativnim budžetima iznosila su 34.712.658 KM, a drugim Izmjenama i dopunama Budžeta (29.12.2009. godine) rashodi i izdaci uvećani su za iznos od 7.231.000 KM.

Obzirom na visinu iskazanog deficita za 2009. godinu (27.628.174 KM) i više stvorene obaveze budžetskih korisnika u odnosu na planirana sredstva, ne može se potvrditi da su od strane nadležnih pravovremeno poduzimane aktivnosti na uravnoteženju Budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH (Detaljnije o navedenom obrazloženo je u dijelu Izvještaja pod tačkom 5.6. Izvještaja.)

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u cilju osiguranja da se izvršenje Budžeta Kantona vrši u skladu sa procedurama utvrđenim zakonskim i ostalim propisima u djelu planiranja novčanih tokova i odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskim korisnicima, na osnovu prethodno sačinjenog mjesečnog plana alokacija raspoloživih budžetskih sredstava.

Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona za 2009. godinu, propisano je da o utrošku planiranih kapitalnih izdataka, tekućih i kapitalnih grantova, izuzev grantova koji se doznačavaju jedinicama lokalne samouprave, neprofitnim organizacijama i pomoći vjerskim zajednicama, na prijedlog resornih ministara, u skladu sa usvojenim programima utroška odlučuje Vlada Kantona. Međutim, konstatovali smo da Vlada Kantona, kao i prethodnih godina, za realizaciju grantova nije usvajala programe utroška, već su isti izvršavani u skladu sa „Uputstvom o finansijskom planiranju, izvršavanju, Budžeta Kantona Sarajevo i evidentiranju rashoda i izdataka prema izvorima sredstava u fiskalnoj godini“ koje je donijelo Ministarstvo finansija 25.04.2007. godine. Prema navedenom Uputstvu za izvršenje istih propisano je donošenje zaključaka Vlade za odobravanje sredstava, na osnovu obezbjeđene potpune i vjerodostojne dokumentacije od strane budžetskog korisnika. Za kapitalne grantove i izdatke bilo je potrebno obezbijediti dokumentaciju o provedenom tenderu, kao i privremene i konačne situacije ovjerene od strane nadležnih organa. Ovakvim načinom izvršavanja grantova onemogućeno je adekvatno praćenje izvršenja odobrenih budžeta jer se odgovornost sa rukovodilaca budžetskih korisnika prenosi na Vladu Kantona.

Potrebno je da Skupština Kantona, u saradnji sa Vladom Kantona i Ministarstvom finansija, preispita način izvršavanja tekućih i kapitalnih grantova, kao i kapitalnih izdataka u vezi donošenja zaključaka Vlade sa stanovišta utvrđivanja odgovornosti za izvršavanje istih u skladu sa odobrenim budžetom. Izvršiti usklađivanje Zakona o izvršavanju budžeta Kantona, u dijelu realizacije navedenih izdataka, imajući u vidu da Vlada Kantona, kao i prethodnih godina, kod raspodjele ovih sredstava nije usvajala programe utroška.

Posebno ukazujemo da smo prilikom obavljanja revizije uočili da se značajna budžetska sredstva izdvajaju za plaćanje avansa prema dobavljačima i evidentiraju na poziciji rashoda i kapitalnih izdataka. Navedeni način evidentiranja ne omogućava kontrolu i nadzor nad pravdanjem datih avansa jer se doznačena sredstva dobavljačima, kao avans, ne popisuju na kraju godine kao potraživanja budžetskih korisnika. Kao primjer navodimo da je Ministarstvo stambene politike, na osnovu potpisanog Sporazuma sa Kantonalnim stambenim fondom o implementaciji Projekta sanacije ratnim dejstvima oštećenih krovova, fasada, opravke zajedničkih dijelova stambenih objekata kolektivnog stanovanja na području svih općina, avansni račun (50% vrijednosti ugovorenih radova) na iznos od 844.936 KM evidentiralo na poziciji tekućeg granta, a ne na poziciji kratkoročnih potraživanja. Doznačena sredstva su opravdana po konačnoj fakturi Kantonalnog stambenog fonda od 29.12.2009. godine i Završnom Izvještaju o konačno izvršenim radovima na opravci. Isto tako Ministarstvo obrazovanja je 50.000 KM doznačilo Općini Ilidža za nabavku opreme školi u Osijeku, prema Sporazumu od 31.12.2009. godine zaključenom između Ministarstva i Općine i ista evidentiralo na kapitalnim izdacima. Također Osnovna škola „Zaim Kolar“ Trnovo je na rekonstrukciji škole u Šabićima evidentirala avansni račun „Miprogradnje“ d.o.o. Ilijaš u iznosu od 95.000 KM (cjelokupno ugovoreni iznos), iako ugovorom nije definisano avansno plaćanje. Utvrđeno je da ni do trenutka okončanja revizije radovi nisu u potpunosti izvršeni niti su avansno doznačena sredstva u cijelosti opravdana (45.666

KM). Ovakvo evidentiranje rashoda i izdataka nije u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, prema kojem se unaprijed izvršene uplate evidentiraju na poziciji „kratkoročna potraživanja“. Prema Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH rashodi i izdaci priznaju se u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja. Ovakav način evidentiranja utiče na realnost iskazanih potraživanja i obaveza, a u krajnjem slučaju na povećanje rashoda i izdataka i stanje iskazanog deficita.

Osigurati da se uplaćeni avansi evidentiraju kao kratkoročno potraživanje u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a priznavanja rashoda i izdataka vrši u momentu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

5.4 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2009. godinu

Budžet za 2009. godinu ostvaren je u iznosu od 671.343.356 KM, u okviru kojeg je realizovan i iznos od 49.900.000 KM, koji se odnosi na dugoročni kredit od Međunarodnog monetarnog fonda. Struktura iskazanih prihoda, primitaka i finansiranja, sa indeksima ostvarenja u konsolidovanim finansijskim izvještajima daje se u narednoj tabeli:

Rdbr	Opis	Budžet za 2009. godinu	Rebalans Budžeta za 2009. g.	Ostvareno u 2008. godini	Ostvareno u 2009. godini	Index 6/4	Index 6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
Prihodi, primici, finansiranje i višak prihoda iz prethodne godine (A+B+C)		734.000.000	681.231.000	756.015.854	671.343.356	98,55	88,80
A. Prihodi i primici (I + II)		734.000.000	631.331.000	741.371.199	621.443.356	98,43	83,82
I Prihodi (1+2+3)		722.010.000	624.004.800	720.031.547	613.785.093	98,36	85,24
1.	Prihodi od poreza (1.1 -1.7)	653.516.500	546.798.500	640.957.504	540.963.017	98,93	84,40
1.1	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	37.570.500	51.015.600	45.330.800	50.307.215	98,61	110,98
1.2	Porezi na plaće i radnu snagu	4.260.000	6.600.000	106.040.510	6.616.242	100,25	6,24
1.3	Porezi na imovinu	9.500.000	8.210.000	6.964.244	8.014.687	97,62	115,08
1.4	Porez na promet proizvoda i usluga	6.410.000	2.634.200	6.527.348	4.048.613	153,69	62,03
1.5	Porez na dohodak	114.090.000	84.551.000	-	85.073.422	100,62	-!
1.6	Prihodi od indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa	481.366.000	393.015.700	470.380.400	386.131.182	98,25	82,09
1.7	Ostali porezi	320.000	772.000	5.714.202	771.656	99,96	13,50
2.	Neporezni prihodi (2.1 – 2.3)	64.582.600	57.189.800	59.381.478	54.102.739	94,60	91,11
2.1	Prihodi od poduz. aktivnosti i imovine i pr. od pozit.kursnih razl	930.000	740.000	872.124	796.499	107,64	91,33
2.2	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	55.298.600	50.016.800	51.394.391	46.868.426	93,71	91,19
2.3	Novčane kazne neoporezive prirode	8.354.000	6.433.000	7.114.963	6.437.814	100,07	90,48
3.	Potpore (Grantovi)	3.910.900	20.016.500	19.692.565	18.719.337	93,52	95,06
II Primici (4+5)		11.990.000	7.326.200	21.339.652	7.658.263	104,53	35,89
4.	Kapitalni primici	7.000.000	2.000.000	8.870.703	2.376.746	118,84	26,79
5.	Primljene otplate datih zajmova	4.990.000	5.326.200	12.468.949	5.281.517	99,16	42,36
B. Finansiranje (6)		0	49.900.000	0	49.900.000	100,00	-
6.	Dugoročni krediti (sredstva MMF-a)	0	49.900.000	0	49.900.000	100,00	-
C. Višak prihoda nad rashodima iz prethodne godine		0	0	14.644.655	0	-	-

Kao što se vidi iz naprijed navedenih podataka ostvarenje prihoda i primitaka Kantona na dan 31.12.2009. godine (621.443.356 KM) manje je u odnosu na rebalansom utvrđene veličine za 9.887.644 KM (ili 1,57 %), a u odnosu na prvobitno odobreni Budžet za 112.556.644 KM (ili 15,33 %), što je najvećim dijelom posljedica nerealnog planiranja prihoda od indirektnih poreza, naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga.

Prihodi od indirektnih poreza ostvareni su u iznosu od 385.693.435 KM što je u odnosu na rebalansom utvrđene veličine manje za 6.849.265 KM (ili 1,75 %). Od ovih prihoda Kantonu pripada 346.200.342 KM, Direkciji za ceste 7.691.827 KM i jedinicama lokalne samouprave 31.801.266 KM.

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih organa za ceste u prihodima od indirektnih poreza i

načinu raspoređivanja tih prihoda za 2009. godinu, kantonima pripada 51,48 % od čega je udio Kantona Sarajevo 30,676 %.

Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i da su Izmjene i dopune Budžeta Kantona usvojene 29.12.2009. godine (kada su parametri izvršenja prihoda od indirektnih poreza za prethodni period bili već poznati), a zbog činjenice da je značajno odstupanje ostvarenja prihoda od indirektnih poreza u odnosu na planske veličine, konstatujemo da isti nisu bili realno planirani, odnosno da nije bilo izvršeno uravnoteženje budžeta na način da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke, što je jedan od razloga iskazivanja budžetskog deficita na kraju godine.

Utvrđeno je da **prihodi od indirektnih poreza koji, u skladu sa utvrđenim koeficijentima raspodjele pripadaju jedinicama lokalne samouprave** u Kantonu Sarajevo, ostvareni u iznosu od 31.801.266 KM, nisu u potpunom iznosu raspodijeljeni na račune lokalnih jedinica. Naime, po osnovu ostvarenja prihoda od indirektnih poreza, općinama i Gradu Sarajevo su putem tekućih transfera doznačena sredstva u iznosu od 31.500.000 KM, što je manje za 301.266 KM od ostvarenih. **Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje su određene kvote za raspodjelu prihoda od indirektnih poreza na jedinice lokalne samouprave, tako da se ne može potvrditi da su dosljedno ispoštovane odredbe člana 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH kojim je utvrđeno da se pripadajući prihodi jedinicama lokalne samouprave raspodjeljuju u skladu sa kantonalnim zakonima i propisima, uz poštovanje utvrđenih omjera za pojedinačno učešće jedinica lokalne samouprave, iz člana 12. istog Zakona, a na osnovu broja stanovnika, površine, broja učenika u osnovnom školama i indeksa razvijenosti.**

Prihodi od poreza na dohodak ostvareni su u iznosu od 85.073.422 KM što je u odnosu na Rebalansom utvrđeni iznos više za 522.422 KM (ili 0,6%). Ističemo da je od 01.01.2009. godine počela primjena novog Zakona o porezu na dohodak kao i da je posljednjim izmjenama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH iz aprila 2009. godine (primjena od 01.01.2009. godine) predviđeno da jedinicama lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo pripada 1,79 % prihoda po osnovu poreza na dohodak.

Prihodi od poreza na dobit pojedinaca i preduzeća ostvareni su u iznosu od 50.307.215 KM što je u odnosu na Rebalansom utvrđene veličine manje za 708.385 KM (ili 1,38 %). U 2009. godini Ministarstvo finansija je izvršilo povrat 5.008.871 KM pogrešno ili više uplaćenih sredstava u prethodnim godinama na Jedinstveni račun Trezora Kantona.

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 54.102.739 KM što je u odnosu na Rebalansom utvrđene veličine manje za 3.087.061 KM (ili 5,4 %), a u odnosu na 2008. godinu manje za 5.278.739 KM (ili 8,89 %).

U okviru neporeznih poreza evidentirani su ostvareni prihodi po osnovu uplate posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u iznosu od 2.248.897 KM što čini 30 % ukupno uplaćenih sredstava na području Kantona, dok je ostatak sredstava u iznosu od 1.499.263 KM (20 %) raspodijeljen prema FBiH i 3.748.155 KM (50 %) prema općinama u Kantonu. Zakonom o spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća propisano je da se naplaćena sredstva po osnovu naprijed navedene naknade vode na posebnom transakcijskom računu Kantona i da se koriste isključivo za namjene zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća propisane ovim zakonom i ista se ne gase istekom kalendarske godine već se akumuliraju sa sredstvima koja se prikupljaju tokom naredne godine. Međutim, od ukupno prikupljenih sredstava (2.248.897 KM), u 2009. godini kantonalna Uprava je utrošila samo 1.104.116 KM ili 49,1 %. Prema prezentiranoj dokumentaciji i Izvještaju Komisije o izvršenim poslovima razgraničenja namjenskih prihoda unaprijed naplaćenih a neutrošenih u 2009. godini, Upravi za civilnu zaštitu odobreno je razgraničenje namjenskih prihoda za 2010. godinu u iznosu od 1.734.881 KM. S tim u vezi ističemo da je 31.12.2009. godine prema službenoj zabilješci navedene Komisije, izvršeno knjigovodstveno evidentiranje neutrošenih namjenskih sredstava iz perioda 2006.-2008. godina u iznosu od 3.502.422 KM, a koja nisu razgraničena u navedenom periodu, na način da je za navedeni iznos uvećan neraspoređeni višak prihoda i rashoda odnosno gubitak u finansijskim izvještajima Kantona za 2009. godinu.

Smatramo značajnim navesti da je u 2010. godini ponovno izvršeno oprihodovanje navedenih namjenskih sredstava Uprave za civilnu zaštitu, što je u suprotnosti sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, prema kojima prihodi i primici se priznaju samo u onom periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, to jest kada su uplaćeni na JRT.

Revizijom je utvrđeno da doneseni Plan utroška sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća koji je donijela Kantonalna uprava civilne zaštite 02.04.2009. godine, ne sadrži sve zadatke

koji se tokom godine trebaju finansirati i sve vrste i količine sredstava i opreme koja se treba nabaviti, kako je propisano tačkom V. federalne Odluke o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Potrebno je, u skladu sa članovima 12 i 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH, donijeti Zakon o pripadnosti javnih prihoda Kantona i jedinicama lokalne samouprave doznačavati pripadajući dio javnih prihoda, u skladu sa članom 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH.

Potrebno je osigurati namjensko trošenje i knjigovodstveno evidentiranje uplaćenih sredstava po osnovu uplate posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa članom 180. Zakona o spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i ista staviti na raspolaganje Kantonalnoj upravi civilne zaštite.

Kantonalna uprava civilne zaštite je dužna da donese detaljni Godišnji plan trošenja namjenskih sredstava u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Prihodi od koncesija ostvareni su u iznosu od 196.694 KM što je 60 % ukupno prikupljenih sredstava na području Kantona, dok je 40 % naplaćenog prihoda (131.129 KM) raspodijeljeno prema općinama na čijem se području vrši eksploatacija prirodnih resursa. Najveći dio navedenog prihoda je naplaćen po osnovu potpisanih ugovora o dodjeli koncesija, od čega je GP Put uplatio 211.652 KM, Hidrogradnja 21.174 KM, Terme Ilidža 23.855 KM i Coca Cola HBC B – H 50.520 KM.

Vlada Kantona je 2002. godine donijela Odluku o plaćanju nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Kantona, prema kojoj su sva privredna društva koja se bave istraživanjem i eksploatacijom mineralnih sirovina dužna plaćati propisanu naknadu. Utvrđeno je da sva privredna društva nisu, iako su bila u obavezi, dostavljala redovite mjesečne izvještaje o ukupno prodatim količinama ili količinama bez prodaje upotrijebljene mineralne sirovine Ministarstvu privrede, tako da je za navedena društva, obračun iskopane mineralne sirovine izvršen na osnovu prosjeka količina prethodne tri godine. Privredna društva u dosadašnjem periodu (od 2002. do 2009. godina) nisu izvršila uplatu obračunate cjelokupne naknade u Budžet Kantona, budući da je na 31.12.2009. godine od 1.840.983 KM obračunatih naknada privrednih društava po osnovu eksploatacije mineralnih sirovina uplaćeno samo 950.698 KM (ili 51,6 %), dok njihove neizmirene obaveze iznose 890.285 KM. Dugovanja koncesionara nisu evidentirana na poziciji potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora. Također je utvrđeno da je krajem 2009. godine Vlada Kantona imala samo pet (5) zaključenih ugovora o koncesiji kao i da većina privrednih društava sa kojima nisu potpisani ugovori o koncesiji nije uplaćivala nadoknadu za istraživanje i eksploataciju po osnovu primjene navedene Odluke. S tim u vezi navodimo da je u 2010. godini u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, započeo sa radom rudarsko–geološki inspektor. Međutim iz prezentirane dokumentacije, može se konstatovati da započete aktivnosti inspeksijskog pregleda u 2010. godini nisu dale adekvatne rezultate u cilju povećanja naplate koncesionih naknada. Po osnovu pokrenutih tužbi Kantonalnog pravobranilaštva protiv najvećih dužnika, ističemo da je od strane Općinskog suda Sarajevo 01.12.2008. godine donesena prvostepena presuda kojom se tuženi „Kunovac Company“ d.o.o Sarajevo obvezuje na ime eksploatacije mineralne sirovine u periodu od 01.05.2005.-08.11.2007. godine uplatiti dug v.s.p.118.537 KM kao i da je presudom zbog propuštanja od 05.07.2010. godine „Kunovac Company“ d.o.o. Sarajevo dužan uplatiti iznos 17.784 KM sa zakonskom zateznom kamatom za period eksploatacije mineralne sirovine 01.01.-31.12.2009. godine.

Utvrđeno je da je, po osnovu podignute tužbe protiv „House Milos“ d.o.o Ilidža radi isplate duga v.sp. 245.760 KM od strane Kantonalnog pravobranilaštva 23.03.2010. godine, predložen Ministarstvu privrede na razmatranje i usvajanje Sporazum o načinu plaćanja naknade u devet jednakih mjesečnih rata sa zakonskim zateznim kamatom završno sa 31.12.2010. godine s tim da je firma „House Milos“ d.o.o. Ilidža saglasna sa odredbama navedenog Sporazuma. Ministarstvo privrede je uputilo predmetni Sporazum na mišljenje Ministarstvu finansija, koje je dopisom od 25.05.2010. godine, odgovorilo da „uzimajući u obzir zahtjeve koje su poslanici Skupštine Kantona istakli prilikom rasprave o ugovorima o koncesijama, smatramo neopravdanim omogućiti plaćanje zaostalog duga u ratama do kraja 2010. godine“. Također se navodi da bi potpisivanje predmetnog Sporazuma bilo suprotno stavu poslanika Skupštine Kantona.

Provedenom revizijom konstatovano je da, pored poduzetih aktivnosti Ministarstva privrede u revidiranom periodu, na području Kantona nisu zaključeni ugovori sa svim pravnim licima koja koriste prirodna bogatstva, dobra u općoj upotrebi ili obavljaju djelatnost od općeg interesa, na način i u roku

propisanim članovima 24. i 25. kantonalnog Zakona o koncesijama. Naime, propisano je da se korisnicima mineralnih sirovina, koji su obavljali eksploataciju u vrijeme donošenja Zakona (na osnovu ranijih rješenja o odobravanju eksploatacije), **dodijeli koncesija bez provođenja propisane procedure javnog oglašavanja u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, uz potpisivanje ugovora o koncesiji na period od 5 godina.**

Iako je zakonski rok od 3 mjeseca istekao 07.01.2004. godine, Vlada Kantona je 08.04.2004. godine imenovala Komisiju za utvrđivanje ispunjenosti uslova u cilju mogućeg zaključivanja ugovora o koncesijama sa sadašnjim korisnicima za korištenje mineralnih sirovina (izuzev mineralnih i termalnih voda i gasova koji se sa njima javljaju) čiji zadatak je bio da, u roku od 3 mjeseca od dana imenovanja, izvrši stručnu i pravnu analizu i utvrdi činjenično stanje i Vladi podnese na saglasnost konkretan pismeni nalaz, mišljenje i prijedlog za dalju proceduru i postupanje za svaki zasebni predmet, kao i da poslije saglasnosti Vlade i pozitivnog mišljenja resornih ministarstava utvrdi sve elemente ugovora i pripremi prijedlog odluka i ugovora za Vladu Kantona. Nakon podnesenog Izvještaja o radu Komisije i provedene zakonske procedure, potpisana su 3 ugovora o koncesiji na 5 godina i to dva ugovora sa GP „PUT“ d.d. i jedan sa GP „BOSNAPUTEVI“ d.d.

Na prijedlog Komisije, Ministarstvo privrede je Odluke o dodjeli koncesija za još 7 privrednih subjekata odnosno 7 lokacija uputilo na saglasnost Skupštini Kantona, koja je 24.04.2008. godine donijela Odluke o pristupanju dodjeli koncesija, u skladu sa Zakonom o koncesijama. Nakon toga Ministarstvo privrede je nove prijedloge Odluka za dodjelu koncesija i prijedloge Ugovora o koncesijama za 7 privrednih subjekata dostavilo Vladi Kantona, koja nije usvojila iste iz razloga što je Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona, 17.11.2008. godine, dao Mišljenje da se nosilac pripreme materijala nije mogao pozvati na odredbe člana 24. Zakona o koncesijama kao pravnog osnova predmetnih materijala, obzirom da je istim bilo predviđeno zaključivanje ugovora o koncesiji bez provođenja postupka propisanog ovim zakonom, u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona (do 07.01.2004. godine).

Vlada Kantona je 05.11.2009. godine donijela Zaključak kojim je prihvatila završni Izvještaj Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova u cilju mogućeg zaključivanja ugovora o koncesijama sa sadašnjim korisnicima za korištenje mineralnih sirovina za period od 08.04.2004.-31.12.2008. godine. Navedenim Zaključkom zaduženi su Ministarstvo privrede i Komisija za koncesije da provedu proceduru za dodjelu koncesije u skladu sa Zakonom o koncesijama na lokalitetima „Hadžići“, „Rijeka Rača – Visojevići“, „Zobov dol“, „Rudnik Vinjage“, „Igman“, „Gornja Misoča“ i „Rapailo“. Nakon provedene zakonske procedure i objavljenog Javnog poziva, Vlada je 19.08.2010. godine donijela Odluke o dodjeli koncesija za navedene lokacije i sa koncesionarima su zaključeni ugovori o koncesiji. Međutim utvrđeno je da navedenim Javnim pozivom nisu obuhvaćeni lokaliteti „Igman“ i „Gornja Misoča“, za koje nam je dato usmeno obrazloženje da isti nisu predviđeni prostornim planom, tako da za iste nije ni pokrenut postupak dodjele koncesije.

Ministarstvo privrede, Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo finansija, prema Zaključku Vlade Kantona od 18.12.2008. godine, nisu izvršili analizu primjene prethodno navedene Odluke o plaćanju nadoknade, niti su Vladi Kantona predložena moguća rješenja kontrole iskopanih količina mineralnih sirovina i plaćenih naknada od sadašnjih korisnika.

Zaključenim ugovorom o koncesiji sa „Terme Ilidža“ dana 08.07.2004. godine, utvrđena je visina naknade za pravo korištenja termalne vode sa bušotine Zmijaska stijena u iznosu od 0,05 KM/m³, a osnovicu za obračun naknade predstavlja obim stečenog prava za koncesiju od 78 l/s (godišnje 122.990 KM). Međutim, utvrđeno je da su Terme Ilidža u 2009. godini nastavile plaćati naknadu za pravo korištenja termalne vode u iznosu od 0,05 KM/m³ u obimu od 11 l/s (ili 23.855 KM), iako je u članu 11. Ugovora decidno navedeno da se ovakav način obračuna naknade primjenjuje samo za prve tri godine trajanja koncesije (do 08.07.2007. godine), nakon čega je koncesionar trebao odlučiti o obimu korištenja datih prava i o tome pismeno izvijestiti koncesora tj. Kanton. Tokom revizije prezentiran nam je dopis upućen Ministarstvu prostornog uređenja od 29.06.2005. godine, u kojem je predloženo privremeno rješenje da se izvrši ograničenje protoka na 30% od predviđenog odnosno na 22 l/s. Međutim, za promjenu ili proširenje namjene korištenja termomineralne vode, prema članu 6. Ugovora, bilo je potrebno obezbijediti prethodnu pisanu saglasnost Koncesora, kao i sačiniti Elaborat o opravdanosti promjene ili proširenja namjene korištenja termomineralne vode, nakon čega se pristupa izmjenama Ugovora. Navedeni Elaborat je od strane „Terme Ilidža“ sačinjen i dostavljen Ministarstvu privrede tek u junu 2010. godine.

Rješenjem Vlade Kantona od 26.01.2010. godine, imenovana je Komisija za koncesije sa zadatkom, između ostalog, da preispita Ugovor o koncesiji potpisan između Vlade i privrednog društva „Terme Ilidža“. Komisija je sačinila Izvještaj 05.04.2010. godine, u kojem je navedeno da je koncesionar propustio da nakon sticanja prava korištenja koncesije rehabilituje i dodatno ispita bušotinu, osposobi je za eksploataciju i u istu ugradi savremenu mjernu opremu, koja će mjeriti stvarnu mjernu potrošnju termomineralne vode. Komisija je predložila Vladi da, ukoliko koncesionar do 30.04.2010. godine ne obavi zahtijevane radnje i podnese Elaborat za primjenu obima koncesije, raskine Ugovor o koncesiji kao i da se u skladu sa zakonskim mogućnostima, riješi problem dugovanja koncesionara. Ministarstvo privrede je 17.06.2010. godine zatražilo od Kantonalnog pravobranilaštva pokretanje postupka prinudne naplate (tužbu) protiv „Termalna rivijera Ilidža“ d.o.o Sarajevo (stari naziv „Terme Ilidža“) na iznos od cca 307.826 KM, nakon čega je isto zatražilo određena pojašnjenja od Ministarstva. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, tužba još nije podnesena dok se ne zauzme zajednički stav Ministarstva privrede, Komisije za koncesije i Kantonalnog Pravobranilaštva vezano za predmetni Ugovor.

Potrebno je da Ministarstvo privrede, u saradnji sa Kantonalnim pravobranilaštvom, nastavi poduzimati zakonske mjere (tužbe) protiv onih privrednih društava koja redovno ne vrše uplatu nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina u Budžet Kantona, odnosno ne izmiruju obaveze po potpisanim ugovorima o koncesijama kao i da se u novim ugovorima o koncesiji utvrde instrumenti obezbjeđenja naplate koncesione naknade.

Potrebno je da Ministarstvo privrede, uspostavi bolju saradnju sa Upravom za inspeksijske poslove, svako u okviru svojih nadležnosti, a u cilju povećanja naplate koncesione naknade.

Potrebno je da Ministarstvo privrede, Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo finansija, u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona od 18.12.2008. godine, izvrše analizu primjene Odluke o plaćanju nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Kantona i predlože Vladi Kantona da ponudi moguća rješenja kontrole iskopanih količina mineralnih sirovina i plaćanja naknada od sadašnjih korisnika.

Potrebno je da Ministarstvo privrede, Komisija za koncesije i Kantonalno pravobranilaštvo nastave poduzete aktivnosti vezane za neplaćanje koncesione naknade od strane „Terme Ilidža“ u skladu sa zaključenim ugovorom i po istom pitanju zauzmu konačan stav, a sve u cilju zaštite imovine Kantona.

U okviru naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga iskazani su prihodi po osnovu prikupljenih naknada za izgradnju i održavanje javnih skloništa (337.010 KM), naknade za korištenje javnih parkirališta (1.263.052 KM), prihodi od pružanja usluga ostalima (12.696.659 KM), opšte vodne naknade i posebne vodoprivredne naknade (4.726.717 KM) i naknade po osnovu korištenja i eksploatacije šuma (5.423.380 KM).

Prihod po osnovu prikupljene naknade za izgradnju i održavanje javnih skloništa ostvaren je na osnovu člana 54. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kojim je propisano da su investitori objekata ukoliko budu oslobođeni obaveze izgradnje skloništa, odnosno zaklona ili koji u skladu sa rješenjem o dozvoli gradnje ne izgrade sklonište odnosno zaklon, obvezni platiti **naknadu za izgradnju skloništa u iznosu od 1 %** od ukupne vrijednosti građevnog dijela objekta i unutrašnjih instalacija. Navedena sredstva se uplaćuju na poseban račun Kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite općine i služe isključivo za izgradnju i održavanje javnih skloništa. Utvrđeno je da se najveći dio ovih prihoda odnosi na uplatu „Bosmal“ –a d.o.o Sarajevo (300.100 KM) po osnovu Rješenja Ministarstva prostornog uređenja nadležnog za poslove prostornog uređenja na području Kantona.

U skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH i Uputstvom o načinu uplate i trošenju naknade za izgradnju i održavanje javnih skloništa u Kantonu, navedena naknada se treba uplaćivati u kompletnom iznosu na račun kantonalnog budžeta. Ukazujemo na neusaglašenost odredbi navedenih propisa sa stavom 3. člana 54. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, prema kojem se navedena sredstva uplaćuju na **poseban račun Kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite općine i služe isključivo za izgradnju i održavanje javnih skloništa**. Prikupljena sredstva nisu uplaćivana na poseban račun Kantonalne uprave već na depozitni račun za prikupljanje javnih prihoda Kantona Sarajevo. Općinski organi su kao nadležna tijela uprave za poslove prostornog uređenja na čijem se području gradi objekat, donosili rješenja o oslobađanju investitora od obaveze izgradnje skloništa i rješenje o visini naknade po ovom osnovu, **a uplata naknade se**

vršila na račune općinskih budžeta. Od strane Kantonalne uprave za civilnu zaštitu nije prezentiran Plan prihoda i rashoda od naknade za izgradnju skloništa, koji je trebala odobriti Vlada Kantona, prema **Uputstvu o načinu uplate i trošenju naknade za izgradnju i održavanje javnih skloništa u Kantonu, donesenim od strane Kantonalnog ministarstva finansija**. Navedenim Uputstvom je utvrđeno da ostvarena sredstva od naknade za izgradnju skloništa su namjenska sredstva i koriste se isključivo za izgradnju i održavanje javnih skloništa.

Kantonalna uprava civilne zaštite je aktom od 29.01.2010. godine od Ministarstva finansija zatražila usaglašavanje odredbi navedenog Uputstva sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, vezano za primjenu određenih odredbi Uputstva, a odnose se na obaveze Uprave a koja nisu zakonom data u nadležnost istoj.

U 2009. godini po ovom osnovu ukupno je prikupljeno namjenskih prihoda u iznosu od 337.010 KM od čega je u Budžet Kantona za 2009. godinu oprihodovano 216.870 KM, a ostatak sredstava u iznosu od 120.140 KM je Ministarstvo finansija razgraničilo za 2010. godinu. Napominjemo da je Kantonalna Uprava od navedenih namjenskih sredstava u 2009. godini utrošila samo 3.452 KM za izradu projekata što ukazuje da je oprihodovani dio 213.418 KM iskorišten za pokriće ostalih rashoda i izdataka. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća od 27.07.2010. godine, predviđeno je da u slučaju kada rješenje o oslobađanju investitora od obaveze izgradnje skloništa i rješenje o visini naknade po ovom osnovu, donosi nadležni organ uprave za prostorno uređenje općine, kantona ili Federacije, sredstva se uplaćuju na račun općinske odnosno gradske službe civilne zaštite na čijem se području gradi objekat. Kantonalne uprave civilne zaštite dužne su sva javna skloništa koja pripadaju općini i gradu kao i sva finansijska sredstva po osnovu prikupljenih sredstava za skloništa i u skladu sa evidencijama o prilivu tih sredstava iz općina, prenijeti u nadležnost općinskih i gradskih službi civilne zaštite. Obaveza će se izvršiti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, o čemu će Vlada Kantona donijeti odgovarajući akt na prijedlog kantonalne Uprave civilne zaštite.

Potrebno je da Uprava civilne zaštite u saradnji sa Ministarstvom finansija poduzme aktivnosti, u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, vezano za prenos javnih skloništa i finansijskih sredstava u nadležnost općinskih i gradskih službi civilne zaštite.

Naknada za korištenje javnih parkirališta u Kantonu ostvarena je u iznosu od 1.263.052 KM i predstavlja 40 % sredstava koja su naplaćena od strane preduzeća JKP „RAD“ za korištenje javnih parkirališta, kao i za odvoženje i čuvanje nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu. Prema Uputstvu o načinu uplate ovih sredstava koju je donijelo Ministarstvo finansija, Ministarstvo saobraćaja je dužno planirati prihode od naknada za korištenje parkirališta i podnijeti Ministarstvu finansija Prijedlog plana prihoda i rashoda prilikom izrade Budžeta za narednu fiskalnu godinu. **Sredstva prikupljena od naplate parkiranja su namjenska sredstva i trebaju se utrošiti za održavanje, opremanje i gradnju parkirališta u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona od 21.12.2006. godine.** Utvrđeno je da su Ministarstvu saobraćaja sredstva po ovom osnovu Rebalansom Budžeta za 2009. godinu, stavljena na raspolaganje na poziciji „otvaranje novih parkirališta“ u iznosu od 92.300 KM, a izvršeno je 92.288 KM od čega se 43.292 KM odnosi na izdatak po fakturi preduzeća „SIEMENS“ d.o.o. Sarajevo od 25.07.2008. godine, sa kojim je Ministarstvo saobraćaja 21.02.2008. godine zaključilo Anex ugovora za nabavku i ugradnju dodatnih park automata i parkirališne opreme. Revizijom je utvrđeno da nije ispoštovan ugovoreni rok isporuke i ugradnje od 6 sedmica po potpisivanju istog, a istim nisu utvrđeni kazneni penali za nepoštivanje ugovora. Ministarstvo saobraćaja nije sačinilo Plan trošenja ovih namjenskih sredstava na što je ukazivano i u prethodnim revizijama. Ministarstvo finansija nije izvršilo razgraničavanje ovih namjenskih prihoda u iznosu od 1.170.764 KM kako bi se ista namjenski trošila u narednom periodu, već je iste oprihodovalo, te ih iskoristilo za pokriće ostalih rashoda i izdataka u 2009. godini suprotno zakonskim propisima.

Što se tiče pozicije izgradnje parkirališta, navodimo da je Vlada Kantona 28.04.2009. godine formirala **Komisiju za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u Kantonu** koja je u skladu sa rješenjem o formiranju, trebala na osnovu presude Kantonalnog suda od 16.02.2009. godine dostaviti prijedlog Vladi Kantona za potpisivanje ugovora o dodjeli koncesije najprijehvatljivijem ponuđaču za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Sarajevo i provoditi monitoring nad izgradnjom garaže uz saglasnost resornih ministarstava i prema Zakonu o koncesijama. Navedene zadatke Komisija je bila dužna

uraditi u roku od tri mjeseca od dana donošenja Rješenja. Naime, na Odluku Vlade Kantona od 27.05.2008. godine o dodjeli koncesije za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta u Sarajevu Privrednom društvu – dioničko društvo „Centrotrans – Transport roba“ Sarajevo, pokrenut je upravni spor tužbom od strane ponuđača BBM Konzorcij kod Kantonalnog suda u Sarajevu, koji je 16.02.2009. godine donio presudu kojom se tužba odbija i Oduka Vlade Kantona potvrđuje. Utvrđeno je da je Komisija sačinila prijedlog Ugovora o koncesiji koji je upućen Vladi na dalje razmatranje, koja je 12.01.2010. godine donijela Zaključak, prema kojem je usvojen tekst Ugovor o dodjeli koncesije najprihvatljivijem ponuđaču za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Sarajevo, s tim da Ministarstvo saobraćaja pribavi prethodno mišljenje Pravobranilaštva Kantona o tekstu ugovora. Navedenim Zaključkom dato je ovlaštenje ministru saobraćaja da u ime Kantona, potpiše Ugovor o koncesiji, o čemu će izvijestiti Vladu Kantona. **Ministarstvo saobraćaja je aktom od 13.01.2010. godine zatražilo mišljenje kantonalnog Pravobranilaštva, čije je najveći dio primjedbi ugrađen u tekst ugovora ali Pravobranilaštvo nije dalo konačno mišljenje, tako da do momenta okončanja revizije ugovor o koncesiji sa najprihvatljivijim ponuđačem nije zaključen.** Komisija nije izvršila pripremu i odabir novih lokacija za dodjelu koncesija za izgradnju ostalih javnih garaža u saradnji sa Zavodom za planiranje razvoja, kao i pripremu tenderske dokumentacije, objavu tendera i prikupljanje ponuda, kako je predviđeno Rješenjem o formiranju Komisije. Prema usmenoj izjavi nadležnih osoba Ministarstva saobraćaja, navedene zadatke nije bilo u mogućnosti izvršiti zbog veoma kratkog roka kao i zbog slabe saradnje sa Zavodom za planiranje razvoja Kantona, koji nije kompletirao urbanističku dokumentaciju za potencijalne lokacije za javne garaže.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja predloži Vladi Kantona, plan trošenja namjenskih sredstava prikupljenih na ime korištenje javnih parkirališta, odvoženja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu, koja je dužna osigurati njihovo namjensko trošenje.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja, u saradnji sa Kantonalnim pravobranilaštvom, poduzme sve potrebne aktivnosti u cilju zaključenja Ugovora o dodjeli koncesije najprihvatljivijem ponuđaču za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Sarajevo.

Potrebno je da se Vlada Kantona jasno odredi u vezi nastavka rada Komisije za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u budućem periodu.

Opšte vodne naknade i posebne vodoprivredne naknade na području Kantonu prikupljene su u iznosu od 4.726.717 KM što u odnosu na ostvarene prihode prethodne godine (4.502.844 KM) predstavlja povećanje od 4,97 %. Zakonom o vodama propisana je raspodjela prikupljenih vodnih naknada na način da nadležnoj agenciji za vode pripada 40 %, budžetima kantona 45 %, kao i da se 15 % prikupljenih sredstava uplaćuje u korist Fonda za zaštitu okoliša Federacije. Članom 178. navedenog Zakona decidno je propisana namjena ovih sredstava odnosno da se ista moraju iskoristiti za sufinansiranje izgradnje i održavanje vodnih objekata, kao i ostale aktivnosti vezane za poslove upravljanja vodama (izrada tehničke dokumentacije, podloga za izdavanje koncesija i dr.) u skladu sa godišnjim planom i programom kantonalnog ministarstva nadležnog za vode. Od strane nadležnih ministarstva, nije prezentiran Plan i program korištenja prikupljenih namjenskih sredstava. Revizijom je utvrđeno da Budžetom Kantona za 2009. godinu navedena sredstva nisu u potpunom iznosu data na raspolaganje resornim ministarstvima (Ministarstvu prostornog uređenja i Ministarstvu privrede). U 2009. godini Ministarstvu privrede odobrena su sredstva na poziciji Zaštita vodotoka u Kantonu i projekti vodosnadbijevanja u ukupnom iznosu od 365.867 KM koliko je i utrošeno.

Zakonom o fondu za zaštitu okoliša FBiH iz 2003. godine osnovan je Fond za zaštitu okoliša FBiH kojem je u skladu sa Zakonom o vodama FBiH, u 2009. godini doznačeno 15 % pripadajućih sredstava. Članom 25. Zakona o fondu za zaštitu okoliša je definisano da se sredstva prikupljena u Fond raspoređuju između Federacije i kantona u odnosu 30 % Federacija i 70 % kantoni. Također je navedeno da će se prikupljena sredstva u Fond uplaćivati kantonalnim fondovima za zaštitu okoliša (ukoliko su uspostavljeni), odnosno budžetima kantona odmah po dospijeću u Fond. Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da **Fond za zaštitu okoliša FBiH (čiji upravni nadzor, nadzor nad zakonitošću rada i općih akata obavlja Federalno ministarstvo okoliša i turizma) nije pripadajući dio sredstava doznačio u Budžet Kantona (na ime Fonda za zaštitu okoliša Kantona), tako da nenaplaćeni prihod, samo po osnovu vodnih naknada, procjenjujemo na iznos od 1.102.920 KM. Tokom revizije prezentiran nam je dopis Fonda za zaštitu okoliša FBiH od 13.05.2010. godine upućen Ministarstvu prostornog uređenja, u kojem se navodi da je Fond počeo organizaciono i operativno da djeluje tek od 08.02.2010. godine, te da nije u mogućnosti uključiti se u finansiranje projekata od značaja za zaštitu okoliša.**

Naknade po osnovu korištenja i eksploatacije šuma u Budžetu Kantona, u skladu sa Zakonom o šumama, prikupljene su u iznosu od 5.423.380 KM što u odnosu na ostvarene prihode po ovom osnovu prethodne godine (5.839.297 KM) predstavlja smanjenje od 7,12 %. Prikupljena sredstva po ovom osnovu nisu u potpunom iznosu data na raspolaganje Kantonalnoj upravi za šumarstvo, kojoj je Rebalansom Budžeta za 2009. godine prvobitno odobreni budžet od 5.151.300 KM smanjen na 2.208.600 KM. **Ističemo da je članom 59 i 60. Zakona o šumama (važećeg u 2009. godini) propisano da ista mogu biti korištena samo za izvršavanje zadataka koji su u skladu sa ovim zakonom dati kantonima, za rad čuvarske službe kao i za zajedničko finansiranje projekata (pošumljavanje krša i goleti, obnova šuma kao posljedica elementarne nepogode i načuno istraživački rad) od strane FBiH i kantona. Utvrđeno je da je Uprava za šume iz namjenskih sredstava utrošila 1.562.426 KM, tako da je iznos od 3.860.954 KM neosnovano oprihodovan u Budžet Kantona i iskorišten za pokriće ostalih rashoda i izdataka.** Prema Izvještaju Komisije o izvršenim poslovima razgraničenja namjenskih prihoda unaprijed naplaćenih a neutrošenih u 2009. godini, **Upravi za šumarstvo nije odobreno razgraničenje namjenskih prihoda za 2010. godinu.** Prema Zaključku Vlade od 18.12.2009. godine neutrošeni iznos naknada za korištenje šuma u iznosu od 3.234.000 KM je odobren za pokriće ostalih rashoda i izdataka budžetskih korisnika iz 2009. godine, što nije u skladu sa Zakonom o šumama. Navodimo da je 31.12.2009. godine stupila na snagu Uredba o šumama, na osnovu koje je Ministarstvo finansija u 2010. godini otvorilo poseban transakcijski račun u okviru Jedinstvenog računa Trezora Kantona, za prikupljanje i trošenje sredstava u skladu sa navedenom Uredbom. Vlada Kantona je 19.05.2010. godine donijela Odluku o upravljanju i načinu korištenja finansijskih sredstava ostvarenih kao prihod Budžeta Kantona u skladu sa Uredbom o šumama, kojom je između ostalog, propisano da Kantonalna uprava za šumarstvo donosi Operativni plan aktivnosti, realizacije i finansiranja šumsko-uzgojnih radova i radova na zaštiti šuma.

Prikupljena sredstva na osnovu Zakona o vodama FBiH i Uredbe o šumama, trebaju se staviti na raspolaganje resornim kantonalnim ministarstvima zaduženim za upravljanje vodama u smislu Zakona o vodama, kao i Kantonalnoj upravi za šumarstvo, a u cilju njihovog namjenskog korištenja.

Potrebno je da Ministarstvo prostornog uređenja i Ministarstvo privrede, prilikom realizacije namjenskih sredstava prikupljenih na osnovu Zakona o vodama, donesu Plan i program korištenja prikupljenih namjenskih sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo prostornog uređenja, u saradnji sa Vladom Kantona, nastavi poduzete aktivnosti prema Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, kako bi se pripadajući dio namjenskih sredstava prikupljenih u Fond za zaštitu okoliša FBiH doznačio Kantonu Sarajevo.

Potrebno je da Uprava za šumarstvo, u skladu sa Vladinom Odlukom o upravljanju i načinu korištenja finansijskih sredstava ostvarenih kao prihod Budžeta Kantona i Uredbom o šumama, izradi Operativni plan aktivnosti, realizacije i finansiranja šumsko-uzgojnih radova i predloži isti Vladi na usvajanje. Ministarstvo finansija je dužno obezbijediti da prikupljena sredstva koja nisu utrošena u tekućoj budžetskoj godini, u skladu sa Uredbom, budu prenesena u narednu budžetsku godinu.

Ukupno primici i finansiranje Kantona u 2009. godini iznose 57.558.263 KM što je u odnosu na ostvareni priliv 2008. godine veće za 36.218.611 KM ili 169,7 %. Struktura navedenih primitaka je sljedeća: kapitalni primici 2.376.746 KM, primici od primljenih otplata 5.281.517 KM i kreditna sredstva MMF-a 49.900.000 KM.

5.5 Rashodi i izdaci Budžeta Kantona za 2009. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2009. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci, iskazani su u iznosu od 649.970.929 KM, što u odnosu na Budžet od 681.231.000 KM, predstavlja ostvarenje od 95,41 %. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 16,39 %. Struktura rashoda i izdataka u konsolidovanim finansijskim izvještajima prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2009. godinu	Ostvareno u 2008. godini	Ostvareno u 2009. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO (A+ B + C)		681.231.000	777.473.268	649.970.929	95,41
A. UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III+IV)		658.874.000	776.589.714	649.071.530	98,51
I TEKUĆI RASHODI (a+b+c+d)		596.572.300	649.083.951	590.881.758	99,05
a) Plaće, naknade i doprinosi (od 1 do 3)		248.122.200	257.407.714	246.954.395	99,53
1.	Bruto plaće i naknade	190.312.400	184.248.685	189.728.079	99,69
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	35.635.500	50.812.840	35.075.676	98,43
3.	Doprinosi poslodavca	22.174.300	22.346.189	22.150.640	99,89
b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		59.912.700	62.401.511	56.469.641	94,25
4.	Putni troškovi	1.287.329	2.224.038	1.146.698	89,08
5.	Izdaci za energiju	9.538.253	9.199.697	9.148.559	95,91
6.	Izdaci za komunalne usluge	4.925.257	4.497.191	4.808.272	97,62
7.	Nabava materijala	7.845.550	8.439.268	7.181.579	91,54
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	1.413.820	1.859.268	1.341.638	94,89
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	2.420.935	2.053.421	2.401.817	99,21
10.	Izdaci za tekuće održavanje	11.295.661	10.872.327	10.342.883	91,57
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	1.110.652	1.020.168	1.032.040	92,92
12.	Ugovorne usluge	20.075.243	22.236.133	19.066.155	94,97
c) Tekući grantovi (od 13 do 17)		287.929.800	328.875.982	287.101.275	99,71
13.	Grantovi drugim nivoima vlasti	32.394.800	45.596.652	32.394.736	99,99
14.	Grantovi pojedincima	83.138.000	86.083.515	82.945.188	99,77
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	111.147.700	134.368.041	110.636.475	99,54
16.	Subvencije javnim preduzećima	55.651.900	60.959.016	55.584.606	99,88
17.	Ostali grantovi-povrat i drugo	5.597.400	1.868.758	5.540.270	98,98
d) Izdaci za kamate i ostale naknade (18)		607.600	398.744	356.447	58,66
18.	Izdaci za inostrane kamate	607.600	398.744	356.447	58,66
II KAPITALNI IZDACI (e + g)		61.610.700	121.635.763	57.748.772	93,73
e) Nabava stalnih sredstava (od 19 do 24)		22.115.200	39.511.006	19.968.215	90,29
19.	Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	519.000	4.234.598	518.312	99,87
20.	Nabavka građevina	7.534.600	11.808.447	7.351.855	97,57
21.	Nabavka opreme	3.644.200	6.502.682	2.870.631	78,77
22.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	2.878.500	2.092.264	2.600.932	90,36
23.	Nabavka sredstava u obliku prava	786.400	546.082	674.352	85,75
24.	Rekonstrukcija i investiciono održava	6.752.500	14.326.933	5.952.133	88,15
g) Kapitalni grantovi (od 25 do 26)		39.495.500	82.124.757	37.780.557	95,66
25.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	2.046.400	9.547.382	2.046.161	99,99
26.	Kapitalni grantovi pojedincima i neprofitnim organizacija	37.449.100	72.577.375	35.734.396	95,42
III OSTALE ISPLATE (f)		441.000	5.870.000	441.000	100,00
f) Pozajmljivanje (od 27 do 28)		441.000	5.870.000	441.000	100,00
27.	Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	356.000	2.470.000	356.000	100,00
28.	Ostala domaća pozajmljivanja	85.000	3.400.000	85.000	100,00
IV TEKUĆA REZERVA		250.000	0	0	-
B. OTPLATE PRIMLJENIH KREDITA (29)		899.500	883.554	899.399	99,99
29.	Spoljne otplate	899.500	883.554	899.399	99,99
C. VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA IZ PRETHODNE GODINE		21.457.500	0	0	-

5.5.1 Tekući rashodi

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 590.881.758 KM, a odnose se na: tekuće grantove 48,5 %, bruto plaće i doprinose 35,67 %, izdatke za materijal i usluge 9,56 % i naknade troškova zaposlenih 5,94 %.

a) Plaće, naknade i doprinosi

Bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi na teret poslodavca su drugim izmjenama i dopunama Budžeta za 2009. godinu planirane u iznosu od 248.122.200 KM, a realizovane u iznosu od 246.954.395 KM, od čega se na bruto plaće i naknade troškova zaposlenih odnosi 224.803.755 KM.

Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada kod Ministarstva finansija, Ministarstva stambene politike, Ministarstva unutrašnjih poslova, Kantonalnog suda, Općinskog suda, OŠ Malta, OŠ Dobroševići, Gimnazije Obala, Srednje medicinske škole, Srednje elektrotehničke škole i Srednje ugostiteljsko-turističke škole.

Naknade plaće za produženi rad (prekovremeni rad) iskazane su u iznosu od 1.313.610 KM, što je u odnosu na ostvarenje prethodne godine manje za 1.599.047 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je Ministarstvo finansija za svoje uposlenike isplate po ovom osnovu vršilo na osnovu rješenja o isplati bez prethodnog postupka vezanog za potrebu uvođenja prekovremenog rada i bez evidencije o broju ostvarenih sati istog, dok je Ministarstvo unutrašnjih poslova isplate vršilo samo na osnovu rješenja o uvođenju prekovremenog rada. Shodno navedenom ne može se potvrditi osnovanost i opravdanost izvršenih isplata, niti visina primijenjene stope uvećanja plaće po ovom osnovu obzirom da se iz prezentirane dokumentacije ne može utvrditi u kojim danima je prekovremeni rad i obavljen.

Naknade za vrijeme plaćenog odsustva sa posla iskazane su u iznosu od 746.668 KM, a najvećim dijelom odnose se na naknade za porodiljsko odsustvo. Kao i prethodne godine, budžetski korisnici prilikom obračuna i isplate naknade za porodiljsko odsustvo postupali su različito, odnosno najveći broj revidiranih korisnika uposlenicama je isplaćivao razliku do njihove pune plaće, dok pojedini budžetski korisnici uopće nisu isplaćivali istu.

Ostale naknade plaća iskazane su u iznosu od 613.616 KM i iste se dijelom odnose na naknadu plaće za vrijeme suspenzije. Policijskim službenicima u vrijeme suspenzije isplaćena je naknada plaće u visini 70% odnosno 85% od plaće u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima Kantona, što nije u skladu sa odredbama Zakona o policijskim službenicima FBiH.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu 35.075.676 KM što je u odnosu na 2008. godinu manje za 15.737.164 KM. U okviru navedenih izdataka, na ime naknada troškova prevoza na posao i sa posla isplaćeno je 5.394.750 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju uočeno je da su budžetski korisnici isplatu navedene naknade vršili samo na osnovu spiskova, bez donošenja rješenja o obračunu i isplati ove naknade, te da pravo na istu ostvaruju svi uposlenici, što nije u skladu sa federalnom Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Kod **ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja** uočeno je različito postupanje po pitanju donošenja akata kojima se reguliše rad preko norme, a evidenciju sati produženog rada, timu za reviziju prezentirala je samo Srednja medicinska škola, dok ostale škole istu nisu dostavile.

Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i način na koji se obračunavaju naknade za produženi rad (rad preko norme), plaćeno odsustvo (porodiljsko), suspenzije i naknade za prevoz na posao i sa posla isto dovodi u pitanje opravdanost isplate ovih izdataka, a u krajnjem tačnost i istinitost iskazivanja istih u finansijskim izvještajima.

Prilikom obračuna dodataka na plaću kao što su prekovremeni rad, rad noću, rad subotom i nedjeljom i rad na dan državnog praznika potrebno je prethodno provesti propisanu proceduru i obezbjeđiti potrebnu dokumentaciju, a obračun i isplatu vršiti za rad u organima uprave na temelju rješenja rukovodioca.

Prilikom obračuna i isplate naknade plaća za porodiljsko odsustvo potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona i Zakona o porezu na dohodak.

Uskladiti propise i akte vezane za visinu naknade plaća za vrijeme suspenzije policijskih službenika sa važećim federalnim propisima.

Potrebno je preispitati opravdanost isplate naknade troškova prevoza na posao i sa posla i obračun i isplatu istih uskladiti sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja i nauke, kao nadležno ministarstvo za ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja, propiše jedinstven postupak donošenja akata za rad preko norme i način evidentiranja istog.

b) Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge realizovani su u iznosu 56.469.641 KM, od čega su najznačajniji izdaci za ugovorene usluge (19.066.155 KM) i izdaci za tekuće održavanje (10.342.883 KM).

Izdaci za tekuće održavanje su najvećim dijelom iskazani kod Ministarstva saobraćaja-Direkcije za puteve Kantona (7.132.566 KM), koja je na ovoj poziciji evidentirala izdatke za tekuće održavanje cesta i mostova. Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da se značajan dio ovih izdataka odnosi na

obaveze po ispostavljenim situacijama u 2008. godini (845.336 KM). **Revizijom je utvrđeno da na poziciji tekućeg održavanja nisu iskazani svi izdaci po osnovu ispostavljenih situacija za redovno i vanredno održavanje cesta za 2009. godinu, što je detaljnije obrazloženo pod tačkom 5.6. Izvještaja.**

U okviru navedenih izdataka evidentiran je i račun ispostavljen od K.J.P. „Sarajevo-šume“ d.o.o. Sarajevo od 21.01.2009. godine u iznosu 50.000 KM, a na osnovu Sporazuma o zajedničkom finansiranju projekta asfaltiranja šumskog kamionskog puta „Ivan- Spomenik“. Navedeni Sporazum je zaključen 21.01.2009. godine između Direkcije i Sarajevo-šuma, kojim je ugovoreno sufinansiranje u ukupnom iznosu 91.430 KM, te da će projekat i izvođenje radova vršiti Sarajevošume. Prezentiran nam je Zapisnik Uprave za šumarstvo od 11.08.2008. godine o obimu i kvalitetu izvršenih radova po projektu asfaltiranja šumskog kamionskog puta „Ivan Spomenik“, bez priložene dokumentacije o stvarnom utrošku sredstava. Iz naprijed navedenog konstatovano je da je Sporazum o sufinansiranju naknadno zaključen (nakon okončanja ugovorenog posla), odnosno da doznačena sredstava predstavljaju refundaciju troškova za navedeni projekt.

Potrebno je da Direkcija za puteve isplatu izdataka vrši na osnovu potpune i vjerodostojne dokumentacije i na osnovu prethodno zaključenih ugovora, te da osigura adekvatno izvještavanje korisnika sredstava o utrošku istih.

Usluge reprezentacije iskazane su u iznosu od 543.227 što je u odnosu na prošlu godinu (961.347 KM) manje za 43,5 %. Značajniji troškovi reprezentacije iskazani su kod ustanova u nadležnosti Ministarstva kulture i sporta i odnose se na organizaciju prijema i koktela i izmirenje ugostiteljskih usluga prilikom premijernih izvođenja predstava i obilježavanja značajnih datuma. Kao i prethodnih godina skrećemo pažnju da iako je Vlada Kantona 2007. godine donijela Pravilnik o pravu na korištenje reprezentacije kojim je definisano da se troškovi ugostiteljskih usluga realiziraju putem tzv. „biznis kartica“, čije korištenje omogućava Ministarstvo finansija, kroz prenos novčanih sredstava na otvorene račune „biznis kartica“ za svaki organ posebno, isti nije primjenjivan u revidiranoj godini. Također navedenim Pravilnikom nije definisana vrsta predmeta koje se mogu smatrati poklonima, povod kupovine istih, njihova pojedinačna vrijednost, kao i postupanje sa poklonima koji se primaju u ime Kantona.

Osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o pravu korištenja reprezentacije donesenog od strane Vlade Kantona, prilikom realizacije ugostiteljskih usluga putem „biznis kartica“, te izvršiti doradu istog u dijelu definisanja vrste i cijene predmeta koji se mogu smatrati poklonima, kao i postupanja sa poklonima koji se primaju i daju u ime Kantona.

Uvid u **troškove advokata** izvršen je kod Općinskog suda (1.901.901) i Kantonalnog suda Sarajevo (1.167.979 KM) te je uočeno da određeni dio ovih troškova nije evidentiran u pripadajućem obračunskom razdoblju. Naime, Općinski sud je u 2009. godini evidentirao 669.185 KM troškova po rješenjima iz 2008. godine i 2.400 KM po rješenju iz 2007. godine, a Kantonalni sud evidentirao je 127.839 KM po rješenjima iz 2008. godine. Imajući u vidu da je na Kantonalnom sudu ostalo neizmirenih obaveza iz 2009. godine u iznosu 146.888 KM i da se iste odnose na rješenja za odbrane po službenoj dužnosti koja su donesna čak u 2006, 2007 i 2008. godini i da se ovaj problem ponavlja godinama, dovodi u pitanje u konačnici tačnost i istinitost iskazivanja ovih izdatka u obračunskom periodu u kojem je nastala obaveza za plaćanje, što nije u skladu sa važećim propisima.

Rashode i izdatke potrebno je evidentirati u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 686.001 KM, a uvid u ove troškove izvršen je kod Skupštine Kantona (65.848 KM), Ministarstva za boračka pitanja (49.255 KM), Ministarstva prostornog uređenja (124.650 KM), Ministarstva unutrašnjih poslova (195.955 KM), Ministarstva finansija (68.300 KM) i Ministarstva zdravstva (66.340 KM).

Vlada Kantona je 23.04.2009. godine donijela Izmjene i dopune Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona i rukovodioci kantonalnih organa državne službe prema kojoj je utvrđena naknada najviše u visini do 25% iznosa prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom u Federaciji BiH. Navedenim izmjenama i dopunama Odluke predviđeno je da Vlada može utvrditi i drugu visinu naknade za učešće u radu pojedinih komisija, međutim nije utvrđeno o kojim komisijama se radi i koliki je maksimalni iznos visine naknade. Tako je Vlada 24.09.2009. godine donijela Zaključak kojim je odobrila isplatu sredstava u iznosu od 5.000 KM, na ime naknade za rad

Centralne komisije za popis sredstava, obaveza i potraživanja Kantona za 2008. godinu, te je predsjedniku i članovima komisije odobrena isplata od po 1.000 KM. Nije prezentiran akt kojim je Vlada Kantona utvrdila broj i vrste komisija čije je obrazovanje i način rada regulisano posebnim zakonskim propisima.

Uvidom u dokumentaciju kod **Ministarstva za boračka pitanja** uočeno je da isto vrši isplate članovima Komisije za izbor člana upravnog odbora i predsjednika i člana nadzornog odbora Fonda Kantona za stipendiranje i školovanje djece boraca, poginulih boraca i poginulih civila-žrtava rata „IKRE“, koji su zaposlenici drugih ministarstava. Također, Ministarstvo je sa ove pozicije vršilo isplate spoljnim članovima koji su bili članovi Komisije za izradu jedinstvenog integralnog informacionog sistema za boračko invalidsku zaštitu Kantona i Kreditnog odbora za dodjelu pozajmica za finansiranje programa.

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša za evidentirane isplate članovima PIT tima, koje su izvršene u iznosu od 2.500 KM po članu, dostavilo je samo mjesečne izvještaje o radu, ali u toku revizije nije prezentiran akt o imenovanju komisije kao ni akt o utvrđivanju visine naknade. Također, i za isplate članovima komisije za koordinacioni odbor provođenja kantonalnog plana KEAP-a u iznosu od 900 KM do 1.500 KM po članu prezentirani su samo izvještaji o radu. Ova pozicija u 2009. godini neopravdano je uvećana za iznos od 2.000 KM, što predstavlja isplatu članovima Komisije za izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju, obzirom da je rješenje o imenovanju članova i utvrđivanju naknade doneseno 27.05.2008. godine, a izvještaj o radu komisije sačinjen 13.11.2008. godine. Shodno navedenom ne može se potvrditi osnovanost i opravdanost ovih isplata.

Ministarstvo saobraćaja je na poziciji ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti evidentiralo isplate članovima komisije za redovan popis 2008. godine i članovima komisije za dodjelu koncesije. Visina isplate naknada za rad ovih komisija nije usklađena sa naprijed navedenom Odlukom Vlade.

Utvrđeno je da budžetski korisnici ne sačinjavaju tromjesečne izvještaje o isplatama naknada za rad članovima komisija, ne posjeduju evidenciju na osnovu koje bi se pratile ukupne isplate pojedincima u toku godine (osim Ministarstva za boračka pitanja) i da iste nisu u cjelosti usklađene sa Odlukom Vlade. Može se konstatovati da su iznosi za isplatu naknade članovima komisije za provođenje postupka javne nabavke i članovima popisnih komisija različito utvrđeni od strane budžetskih korisnika.

Potrebno je da Vlada Kantona utvrdi komisije čije je obrazovanje i način rada regulisano posebnim propisima.

Osigurati da budžetski korisnici dosljedno primjenjuju Odluku o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona i rukovodioci kantonalnih organa državne službe, obezbijede evidencije o izvršenim isplatama članovima komisija, kao i da Ministarstvu finansija redovno dostavljaju izvještaje o izvršenim isplatama članovima komisija.

Na poziciji **ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti** evidentiran je iznos od 5.301.670 KM, a na poziciji **ugovori o djelu** 184.699 KM, od čega se na Srednju medicinsku školu odnosi 106.660 KM. Izvršen je uvid u ove troškove kod: Ministarstva saobraćaja (23.558 KM), Ministarstva prostornog uređenja (50.660 KM), Ministarstva za boračka pitanja (39.702 KM), Ministarstva obrazovanja i nauke (739.007 KM), Uprave za civilnu zaštitu (19.800 KM), Kantonalnog tužilaštva (346.343 KM), Općinskog suda (69.155 KM), Sarajevske filharmonije (272.926 KM) i KJU Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ (55.509 KM).

Uvidom u dokumentaciju uočeno je da se propusti navedeni u prethodnim revizorskim izvještajima ponavljaju i u toku revidirane godine. Naime, **ministarstva su ugovore o djelu zaključivala za obavljanje redovnih poslova i zadataka koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.** Ministarstvo obrazovanja i nauke za određene poslove izvršene po ugovoru o djelu nije prezentiralo izvještaje o obavljenom poslu, dok je kod Ministarstva saobraćaja uočeno da dostavljeni izvještaji o obavljenom poslu po ugovoru nisu ovjereni od strane nadležne osobe u ministarstvu. Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša 15.06.2009. godine zaključilo je ugovor o obavljanju poslova predstavnika Ureda Kantona Sarajevo u Briselu, sa licem koje je rješenjem Vlade Kantona imenovano za Predstavnik i sa kojim se u kontinuitetu zadnjih pet godina zaključuje ugovor o djelu. Navedenim ugovorom definisan je rok obavljanja poslova (31.12.2009. godine), utvrđena visina naknade u iznosu od 24.000 KM, te utvrđena obaveza podnošenja tromjesečnih izvještaja o obavljenim poslovima i utrošku finansijskih sredstava, kao i pravdanje utroška sredstava valjanom dokumentacijom. Ministarstvo prostornog uređenja u postupku revizije nije dostavilo adekvatnu dokumentaciju vezano za tromjesečno izvještavanje o obavljenim poslovima i utrošak finansijskih sredstava.

Kantonalna uprava za civilnu zaštitu sa ove pozicije vršila je isplate članovima štaba i isplate po ugovoru o djelu za obavljanje kurirskih poslova. Uočeno je da su nalozi za plaćanje uglavnom izdati prije izvršenja ugovorenog djela, a u određenim slučajevima od strane rukovodioca nije potvrđeno da je ugovoreni posao i urađen.

Kantonalno tužilaštvo je na ovoj poziciji najvećim dijelom evidentiralo naknade troškova vještacima, od čega se 130.609 KM odnosi na troškove nastale po rješenjima iz 2008. godine. Tokom cijele godine po ugovoru o djelu je angažovano lice za obavljanje svih IKT poslova i radnih zadataka koji se mogu svrstati u redovne poslove.

Sarajevska filharmonija je najvećem dijelom zaključivala autorske ugovore za angažovanje lica za potrebe specifičnih poslova (dirigenti, solisit i sl.). Kao i prethodne godine, uočeno je da nisu definisane pisane procedure o utvrđivanju visine naknade za angažovanje lica prilikom obavljanja specifičnih poslova kako u Sarajevskoj filharmoniji tako i u ustanovama kulture uopće. U određenim slučajevima nalozi za plaćanje izdavali su se prije izvršenja ugovorenog posla, izvršioci posla nisu sačinjavali izvještaje o obavljenom poslu, niti je izvršenje ugovora potvrđivano od strane rukovodioca.

KJU Spomenik prirode „Vrelo Bosne“ na ovoj poziciji evidentirao je troškove po zaključenim ugovorima o obavljanju privremenih i povremenih poslova sa nezaposlenim osobama koje su angažovane putem JU „Služba za zapošljavanje“ za obavljanje poslova u oblasti infrastrukture i zaštite okoliša. Potrebno je istaći da angažovana lica nisu sačinjavala izvještaj o obavljenom poslu, nego je po okončanju posla Izvještaj o izvršenim aktivnostima sačinjavao KJU Spomenik prirode „Vrelo Bosne“ kao zbirni izvještaj.

Vazano za ugovore o djelu i ugovore o obavljanju privremenih i povremenih poslova izvršen je uvid kod: OŠ „Hamdija Kreševljaković“, Srednje medicinske škole, Srednje elektrotehničke škole, Željezničkog školskog centra, Srednje ugostiteljsko-turističke škole i Srednje škole za saobraćaj i komunikacije. Ugovori su zaključivani za izvođenje redovne nastave i obavljanje vanrednih ispita. Uočeno je da navedene institucije različito postupaju prilikom angažovanja lica, te da kod Srednje medicinske škole većina ugovora nije potpisana od strane izvršioca posla. Također je vršeno i angažovanje lica za obavljanje računovodstvenih poslova, izradu rasporeda časova, unos podataka na web stranicu, održavanje računara, internet mreže i obavljanje drugih informatičkih usluga i vršenje komisijских poslova (obavljanje redovnog popisa sredstava i obaveza i provođenje procedure javne nabavke) pri čemu izvršioci ugovorenog posla uglavnom nisu sačinjavali izvještaje o istom.

Direktor Željezničkog školskog centra ugovore za obavljanje određenih poslova u januarsko-februarskom ispitnom roku zaključio je 10.03.2009. godine, poslije obavljenog posla. Također, 03.11.2009. godine zaključeni su ugovori za obavljanje popravnih ispita u avgustovsko-septembarskom ispitnom roku, instruktivne nastave za vanredne učenike do 13.12.2009. godine, te upisivanje učenika u matičnu knjigu i otvaranje zapisnika za polaganje ispita. Direktor je navedene ugovore, također, 03.11.2009. godine, ovjerio te potvrdio da je posao izvršen. I direktor Srednje ugostiteljsko-turističke škole ugovore je zaključivao nakon obavljenih poslova. Naime, 27.02.2009. godine zaključeni su ugovori o djelu za obavljanje administrativno tehničkih poslova u vezi sa ispitima vanrednih učenika u januarsko-februarskom ispitnom roku, a 09.10.2009. godine zaključeni su ugovori za obavljanje ispita i rad u ispitnim komisijama za polaganje ispita vanrednih učenika u avgustovsko-septembarskom ispitnom roku.

Potrebno je da budžetski korisnici izdatke po osnovu zaključenih ugovora o djelu, ugovora o privremenom i povremenom obavljanju poslova, kao i autorskih ugovora, evidentiraju i plaćaju nakon obavljenog posla, osiguraju dokaz da je ugovoreni posao zaista i izvršen, te obezbijede izvještaj o istom.

Poduzeti potrebne aktivnosti kako se redovni poslovi sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ne bi obavljali po ugovoru.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja i nauke u saradnji sa ustanovama obrazovanja, utvrdi jedinstvena pravila po pitanju angažovanja lica prilikom zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

U okviru **izdataka za specijalizaciju i školovanje** kod Ministarstva za pitanja boraca (13.200 KM) evidentirane su isplate na ime pokrića troškova postdiplomskog studija (za jednog uposlenika 6.000 KM) i doškoloavanja za dva namještenika (3.500 KM i 2.500 KM) na osnovu rješenja Ministra. S obzirom da Plan edukacija Ministarstva nije detaljno razrađen, kao i karakter ovih izdataka ne može se potvrditi opravdanost

ovih isplata. Također kod Ministarstva zdravstva je evidentirana isplata u iznosu od 8.000 KM za upis na postdiplomski studij Upravljanje kvalitetom u zdravstvu-Magisterij na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu na osnovu Odluke Ministra od 10.02.2009. godine. Prezentiran nam je Pravilnik o stručnom obrazovanju i usavršavanju državnih službenika i namještenika Ministarstva zdravstva (donesen 23.02.2009. godine) kojim je utvrđeno da se zahtjev za finansiranje školovanja podnosi nakon odobrene teme za izradu magistarskog rada o čemu nije prezentirana dokumentacija. Isto tako nije zaključen ugovor između uposlenika i Ministarstva o međusobnim pravima i obavezama ugovornih strana. Obzirom da Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u uslovima za obavljanje poslova nije propisano zvanje magistra ne može se potvrditi opravdanost nastalog izdatka.

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja i Ministarstvo zdravstva dorade interne akte vezano za stručno usavršavanje uposlenih u dijelu preciznog utvrđivanja prava i obaveza, načina i visine sredstava za ove namjene, te osiguraju dosljednu primjenu istih.

Kao i prethodnih godina za usluge štampanja taksenih maraka angažovano je JKP GRAS Sarajevo, na osnovu potpisanih ugovora 2002, 2004 i 2005. godine, bez prethodno provedenog postupka odabira najpovoljnijeg dobavljača što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je da Ministarstvo finansija za usluge štampanja administrativnih i sudskih taksi odabir najpovoljnijeg dobavljača provede proceduru u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

c) Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 287.101.276 KM, i isti su u odnosu na prethodnu godinu manji za 41.774.706 KM ili 12,7 %. Od ovih izdataka njeveća izvršenja su kod sljedećih ministarstava: Ministarstvo obrazovanja i nauke (79.197.091 KM), Ministarstvo za rad i socijalnu politiku (73.945.100 KM), Ministarstvo prostornog uređenja (45.603.799 KM), Jedinice lokalne samouprave Kantona, neprofitne organizacije i pomoć vjerskim zajednicama (31.966.200 KM), Ministarstvo saobraćaja (14.558.386 KM), Ministarstvo za boračka pitanja (11.510.021 KM), Ministarstvo privrede (9.256.286 KM) i Ministarstvo kulture i sporta (7.282.902 KM).

Na ime Subvencija javnim preduzećima u 2009. godini utrošeno je 55.584.606 KM, od čega je najveći dio iskazan kod Ministarstva prostornog uređenja (44.179.000 KM) i Ministarstva saobraćaja (6.351.940 KM).

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša na ime subvencija javnim preduzećima doznačilo je 37.703.500 KM kantonalnim komunalnim javnim preduzećima iz resora prostornog uređenja (Park, Rad, Pokop, Toplane, Vodovod i kanalizacija, JKP Vodostan Ilijaš i Komunalac Hadžići) za sufinansiranje djelatnosti individualne komunalne potrošnje u smislu Zakona o komunalnim djelatnostima i 6.475.500 KM na ime troškova električne energije za javnu rasvjetu i održavanje javne rasvjete na području Kantona.

Skupština Kantona je 07.10.2005. godine donijela **Odluke o usklađivanju statusa kantonalnih javnih komunalnih preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH**. U prelaznim i završnim odredbama odluka za preduzeća u kojima je bio utvrđen i verifikovan privatni kapital (KJKP „Sarajevogas“, KJKP „Park“, KJKP „Rad“ i KJKP „Tržnice-pijace“), navedene su odredbe da će Skupština Kantona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovih odluka odrediti koja prirodna bogatstva i dobra od općeg interesa i sredstva kojima posluje javno preduzeće su u državnom vlasništvu, odnosno vlasništvu Kantona, da će se vrijednost i vlasnička struktura kapitala u tim preduzećima, sa stanjem 31.12.2005. godine, utvrditi u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovih odluka, te da će se oblik organizovanja uskladiti sa vlasničkom strukturom kapitala u roku od 60 dana od dana donošenja rješenja. U vrijeme donošenja navedenih odluka zauzet je stav da se sva preduzeća registruju sa 100 % državnim kapitalom, a da će se promjene izvršiti u naprijed navedenim rokovima. Međutim, do momenta završetka revizije po navedenim odlukama nije postupljeno, a u skladu sa izmjenama i dopunama ovih Odluka iz septembra 2009. godine za sva preduzeća, u ime osnivača prava i obaveze vrši Skupština preduzeća čije članove imenuju i razrješavaju na način da iste, na prijedlog Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša, uz saglasnost Vlade Kantona, potvrđuje Skupština Kantona. **Imajući u vidu da se ne primjenjuju sve odredbe Zakona o komunalnim djelatnostima, postavlja se pitanje opravdanosti dosadašnjeg načina doznačavanja sredstava iz Budžeta Kantona navedenim preduzećima koja obavljaju poslove komunalne djelatnosti, posebno iz razloga što nije utvrđena jedinstvena metodologija sa ulaznim parametrima koji se koriste prilikom planiranja i doznačavanja potrebnih sredstava za rad ovih preduzeća.**

Sa pozicije tekućih transfera Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša je KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. **doznačilo 11.956.000 KM na ime pokrića gubitka u poslovanju** prema Zaključcima Vlade Kantona o odobravanju sredstava. Revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija o načinu planiranja sredstava za ove namjene, budući da je Skupština KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o tek 06.10.2009. godine donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju preduzeća i načinu pokrića gubitka za 2008. godinu, odnosno poslije izvršenih doznaka preduzeću iz Budžeta Kantona za 2009. godinu.

Sredstva **Transfera za sanaciju i održavanje rasvjete na području Kantona** su mjesečnim tranšama, doznačavana Zavodu za izgradnju Kantona, koji je prema Zaključku Vlade Kantona od 18.03.2004. godine, zadužen da vrši realizaciju istih. Vezano za **neutrošena doznačena sredstva Zavodu za izgradnju Kantona iz ranijeg perioda (2008. godina i ranije) a na ime troškova javne rasvjete**, Vlada je 12.03.2009. godine donijela Zaključak, prema kojem su Zavodu odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.746.243 KM i to za: održavanje javne rasvjete na području Kantona 896.243 KM, sufinansiranje izgradnje, rekonstrukcije i sanacije javne rasvjete prema ugovorima sa općinama 550.000 KM i izradu projekta „Elektronska baza podataka za javnu rasvjetu“ 300.000 KM. Prema Izvještaju Zavoda za izgradnju Kantona od 15.02.2010. godine, za potrebe projekta „elektronska baza podataka“ utrošeno je 149.984 KM, a prema usmenoj izjavi nadležne osobe projekat još nije okončan zbog kašnjenja u izradi i postavljanju natpisnih pločica, iako su istekli rokovi za izvršenje prema dinamičkom planu Projekta. Za realizaciju sredstava sufinansiranja izgradnje, rekonstrukcije i sanacije javne rasvjete zaključeni su ugovori sa općinama u ukupnom iznosu od 550.000 KM (Općina Ilijaš 100.000 KM, Općina Novo Sarajevo 150.000 KM, Općina Hadžići 200.000 KM i Općina Novi Grad 100.000 KM). Utvrđeno je da Ministarstvo prostornog uređenja ne raspolaže sa podacima o utrošku ovih sredstava, kao ni u kojoj fazi se nalaze navedeni projekti. **Također ističemo da su Zaključkom Vlada od 12.03.2009. godine odobrena sredstava za navedene namjene iako su ugovori o sufinansiranju radova između Ministarstva prostornog uređenja, općina i Zavoda za izgradnju Kantona zaključeni u 2008. godini.**

Uvidom u Izvještaj o održavanju javne rasvjete od januara do decembra 2009. godine utvrđeno je da je sa 31.12.2009. godine razlika uplaćenih sredstava Zavodu i fakturiranih radova za održavanje javne rasvjete 92.000 KM. Naprijed navedeno je posljedica umanjena sredstava za ove namjene Rebalansom Budžeta u odnosu na prvobitni Budžet, kao i da je u 2009. godini Ministarstvo prostornog uređenja vršilo doznačavanje sredstava Zavodu putem mjesečnih tranši, a ne na osnovu stvarno fakturiranih radova. Revizijom je utvrđeno da je tek u 2010. godini doznaka sredstava ovog Transfera Zavodu vršena nakon dostavljanja mjesečnih Izvještaja Zavoda sa ovjerenim i pregledanim fakturama. Ministarstvo prostornog uređenja je dopisom od 22.06.2010. godine obavijestilo Zavod da se u 2010. godini mogu izvoditi samo neophodni tekući radovi, s tim da mjesečni iznosi ne smiju preći predviđena budžetska sredstva. Napominjemo da je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva iz 2009. godine, sistematizovano radno mjesto stručnog savjetnika za javnu rasvjetu, kojem je između ostalog u opisu poslova, priprema i sudjelovanje u realizaciji tekućih programa i projekata izgradnje, rekonstrukcije i sanacije objekata i infrastrukture javne rasvjete. Imajući u vidu navedeno kao i da procedure nabavki provodi i ugovore sa firmama koje održavaju javnu rasvjetu zaključuje Ministarstvo, smatramo da bi obavljanje poslova vezanih za javnu rasvjetu bilo efikasnije i uz veću kontrolu nad izvršenim radovima, kada bi se isti izvršavali od strane Ministarstva prostornog uređenja.

Potrebno je da Vlada Kantona, u saradnji sa ministarstvima nadležnim za komunalne poslove, koja vrše nadzor nad provođenjem odredaba Zakona o komunalnim djelatnostima utvrdi metodologiju i ulazne parametre koji će se koristiti prilikom planiranja potrebnih sredstava javnim preduzećima komunalnih djelatnosti i privrednim društvima iz Budžeta Kantona, a sve uz dosljedno poštivanje člana 21. navedenog zakona.

Potrebno je da Skupština Kantona poduzme neophodne aktivnosti vezano za realizaciju Odluka o usklađivanju statusa kantonalnih javnih komunalnih preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH kod preduzeća u kojima je bio utvrđen i verifikovan privatni kapital.

Potrebno je da Ministarstvo prostornog uređenja osigura adekvatno praćenje izvršenja Transfera za sanaciju i održavanje rasvjete na području Kantona u skladu sa odobrenim Budžetom, kao i da uspostavi veći nivo kontrole nad izvršenim radovima.

Potrebno je da Vlada Kantona u saradnji sa Ministarstvom prostornog uređenja preispita Zaključak kojim je Zavod za izgradnju Kantona zadužen za vršenje operativno stručnih poslova koji se odnose na funkciju javne rasvjete na području Kantona.

Iz odobrenog budžeta **Ministarstva saobraćaja** u 2009. godini je na ime tekućih transfera KJKP „Gras“ Sarajevo ukupno doznačeno 13.764.438 KM i odnose se na: pokrivanje dijela gubitka za 2008. godinu 5.600.000 KM, primjenu Kolektivnog ugovora za 2008. godinu 1.312.500 KM, sredstva za energente 499.998 KM, subvencije za penzionerske karte 5.654.100 KM i subvenciju za dopremu doniranih tramvaja iz Holandije 697.840 KM. Uvidom u planiranje sredstava koja se putem tekućih transfera doznačavaju KJKP „Gras“, utvrđeno je da Ministarstvo nema usvojenu metodologiju na osnovu koje se utvrđuje visina sredstava koja će se doznačiti iz Budžeta Kantona. Tako je utvrđeno da je za pravdanje sredstava doznačenih na ime primjene Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti komunalne privrede Kantona Sarajevo, **KJKP „Gras“ dostavljao samo kopije ovjerenih specifikacija za isplatu plaća, iz kojih se ne može potvrditi da su utrošena u doznačenom iznosu i za predviđene namjene.** Također smo utvrdili da Ministarstvo ne raspolaže sa dokumentacijom odnosno dokazima da su sredstva za pokriće dijela gubitka utrošena za navedene namjene. Ovo posebno navodimo iz razloga što zaključcima Vlade Kantona o odobravanju sredstava nije decidno navedeno u koje svrhe se sredstva mogu koristiti i kakve izvještaje o utrošku je KJKP „Gras“ dužan podnijeti resornom Ministarstvu. Posebno značajnim smatramo navesti da je Vlada Kantona 07.04.2010. godine donijela Zaključak, kojim je usvojena Analiza stanja u KJKP „Gras“ Sarajevo sačinjena od strane Ministarstva saobraćaja, sa prijedlogom mjera za sanaciju tog stanja. Navedenim Zaključkom je predloženo upravljačkim strukturama preduzeća da, u skladu sa ovlaštenjima, poduzmu neophodne mjere u cilju ublažavanja i otklanjanja uočenih propusta, kako bi se u skladu sa predloženim mjerama sanirali poslovni gubici. Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da je KJKP „Gras“ o poduzetim mjerama kontinuirano izvještavalo resorno ministarstvo.

Ministarstvo saobraćaja je 15.01.2009. godine zaključilo sa firmom „Siemens“ d.o.o Sarajevo ugovor za održavanje park automata i parkirališne opreme na period od dvije godine, sa mjesečnom paušalnom naknadom u iznosu od 12.480 KM. Revizijom je utvrđeno da, iako su za navedene namjene sredstva odobrena Budžetom, izdaci po ovom osnovu u ukupnom iznosu od 137.280 KM nisu knjigovodstveno evidentirani na poziciji troškova 2009. godine, već su kao više stvorene obaveze Ministarstva saobraćaja u odnosu na planirana sredstva utvrđene Godišnjim popisom. Isto tako utvrđeno je da izdatak na ime usluga vršenja nadzora nad održavanjem parkomata i parkirališne opreme po fakturi KJKP „Rad“ d.o.o Sarajevo od 23.12.2009. godine u iznosu od 15.900 KM nije evidentiran na poziciji troškova 2009. godine. Prema popisu više stvorenih obaveza ovog Ministarstva u odnosu na planirana sredstva, iskazan je iznos 31.800 KM na ime usluga nadzora nad održavanjem parkomata, iako za razliku od 15.900 KM (ostatak do ugovorenog iznosa) KJKP „Rad“ d.o.o Sarajevo nije ispostavio fakturu o izvršenim uslugama.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja propiše način izvještavanja KJKP „Gras“-a o utrošku doznačenih sredstava i obezbijedi dokumentaciju iz koje će se potvrditi namjenski utrošak sredstava odobrenih za pokriće dijela gubitka i primjenu Kolektivnog ugovora.

Tekući transferi Ministarstva privrede iskazani su u iznosu od 7.693.860 KM i najvećem dijelom odnosi se na **Transfera za razvoj poljoprivrede** u iznosu od 4.707.829 KM.

Prema Izvještaju o provođenju Zakona o novčanim podsticajima u 2009. godini ostalo je nerealizirano 428.878 KM (233 predmeta), za koja su Rješenja o ostvarivanju prava na novčane podsticaje donesena u 2009. godini. Navedeni iznos predstavlja prekoračenje Budžeta Ministarstva za 2009. godinu i evidentiran je u Glavnoj knjizi Trezora na poziciji neraspoređenog viška prihoda i rashoda, odnosno uvećao je ukupni deficit Kantona za 2009. godinu. Također je utvrđeno da je na teret Budžeta Kantona za 2009. godinu izvršena isplata poticaja koji se odnose na proizvodnju za treći kvartal 2008. godine u iznosu od 480.515 KM, za koje su Rješenja o ostvarivanju prava na novčane podsticaje donesena početkom 2009. godine.

Zakonom o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona (u daljem tekstu: Zakon o novčanim podsticajima) iz aprila 2008. godine, utvrđeno je da ostvarivanje prava na novčane podsticaje utvrđene ovim zakonom, imaju pravna i fizička lica – kandidati (sa sjedištem, odnosno stalnim prebivalištem na području Kantona), koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost u smislu Zakona i dostave dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje propisanih uslova za proizvodnju za koju podnose zahtjev. Članom 11. navedenog Zakona, predviđeno je da Vlada svake kalendarske godine na prijedlog Ministarstva privrede, donosi Odluku o iznosima novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona, kojom se propisuje samo iznos novčanog podsticaja po vrsti proizvodnje (npr. 0,15 KM/l svježeg mlijeka). Tako je Vlada Kantona za 2009. godinu donijela Odluku o iznosima

novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji 12.05.2009. godine, međutim istom nije utvrđen ukupan iznos poticaja po vrsti i količini proizvodnje, kako bi se tokom godine mogla pratiti realizacija i planirani iznos po vrsti poticaja. **Zbog prethodno navedenog, veće ostvarenje proizvodnje u odnosu na jedinične cijene utvrđene godišnjom Odlukom o iznosima novčanih podsticaja po vrsti proizvodnje, dovodi do prekoračenja ostvarenja u odnosu na odobreni budžet, ukoliko se isti ne poveća za razliku više ostvarene i procijenjene proizvodnje.** Obzirom da je na navedeno ukazivano i u prethodnoj reviziji, potrebno je da se Vlada, odnosno Skupština Kantona ubuduće u slučaju nedovoljnih finansijskih sredstava na vrijeme odrede da li će Izmjenama Odluke korigovati visinu novčanih podsticaja na niže u toku godine ili će se izvršiti Izmjene Zakona o novčanim podsticajima u smislu da se uslovi za ostvarivanje novčanih podsticaja propisani zakonom ili Odlukom za svaku kalendarsku godinu, po potrebi mogu pooštravati, a sve u cilju izbjegavanja prekoračenja Budžeta.

Članom 9. Zakona o novčanim podsticajima je predviđeno da, u okviru ostalih aktivnosti vezanih za poljoprivredu, Vlada Kantona donosi pojedinačne odluke kojim podržava realizaciju pojedinačnih projekata značajnim za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje, aktivnosti različitih organizacija, organizovanje različitih manifestacija, priredbi i sajмова, regresiranje kamata po kreditima odobrenim za poljoprivrednu djelatnost itd. Revizijom je utvrđeno da nije donesen provedbeni propis kojim se detaljnije propisuje način provođenja navedenog člana uz poštovanje principa transparentnosti i na bazi prethodno utvrđenih kriterija.

Potrebno je da se Vlada Kantona, u slučaju većeg ostvarenja poljoprivredne proizvodnje u odnosu na procjenu prilikom donošenja Odluke o visini novčanih podsticaja po vrstama, ubuduće, na vrijeme jasno odredi da li će Izmjenama Odluke korigovati visinu novčanih poticaja u cilju izbjegavanja prekoračenja budžeta.

Potrebno je da Ministarstvo privrede, u saradnji sa Vladom Kantona, predloži Nacrt Izmjena Zakona o novčanim podsticajima Kantona, u smislu da se uslovi za ostvarivanje novčanih podsticaja u poljoprivredi ubuduće definišu Uputstvom ili Odlukom koji bi se donosili svake godine kako bi se isti u slučaju nedovoljnih budžetskih sredstava, za izmirenje istih, mogli pooštravati.

Potrebno je da Ministarstvo privrede predloži Vladi Kantona provedbeni propis kojim će detaljnije propisati način provođenja člana 9. Zakona o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona.

U okviru tekućih transfera Ministarstva privrede, 160.000 KM odnosi se na realizaciju podsticaja razvoju turizma i trgovine. Ministarstvo privrede je 29.05.2009. godine donijelo Odluku o utvrđivanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava, kojom je utvrđeno da će se sredstva dodjeljivati korisnicima na osnovu prijava prikupljenih putem Javnog poziva. Nakon objavljivanja Javnog poziva Komisija za izbor projekata je sačinila Zapisnik sa pregledom pristiglih zahtjeva aplikantata i predloženim sredstvima po projektu. Iz prezentirane dokumentacije, utvrđeno je da nije izvršeno bodovanje po kriterijima navedenim u Javnom pozivu, tako da se ne može potvrditi primjena istih kao ni visina dodijeljenih sredstava. Primjera radi navodimo da su sredstva dodijeljivana u iznosima od 2.000 KM-40.000 KM, a da Komisija u svom Zapisniku nije dala adekvatno obrazloženje za iznos predloženih sredstava, kao i u slučajevima gdje od strane Komisije nisu predložena sredstva za dodjelu. Hotelu „Maršal“ d.o.o Bjelašnica dodijeljeno 30.000 KM na ime projekta „Izgradnja i jačanje infrastrukture u svrhu jačanja konkurentnosti bh skijališta na međunarodnom turističkom tržištu, razvoj planinskog turizma“. Uvidom u dostavljeni projekt hotela „Maršal“ i izvještaj o utrošku sredstava od 12.05.2010. godine, ne može se potvrditi da su sredstva utrošena u skladu sa navedenim projektom odnosno za namjene predviđene Programom utroška sredstava.

Revizijom je utvrđeno da su se sa korisnicima sredstava zaključivali pojedinačni ugovori kojima nisu definisani rokovi okončanja projekata, iako su aplikanti u svojim prijavama naveli vremenski okvir trajanja projekta. Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je od strane Ministarstva privrede izvršena adekvatna kontrola nad namjenskim korištenjem sredstava doznačenih Programom utroška za 2009. godinu, kako je predviđeno zaključenim ugovorima.

Potrebno je da se programima utroška sredstava za podsticaj razvoju turizma i trgovine propišu kriteriji za raspodjelu sredstava sa mjerljivim parametrima na osnovu kojih bi se mogla izvršiti ocjena i vrednovanje svrhe i cilja programa, te da se istima definiše način ocjene i vrednovanja kandidata u pogledu visine dodijeljenih sredstava kako bi se zadovoljio princip pravičnosti i transparentnosti.

Zaključkom Vlade Kantona od 15.05.2009. godine odobrena su sredstva u iznosu od 300.000 KM KJP Centar „Skenderija“ za investiciono i tekuće održavanje Doma mladih nakon, čega je zaključen Sporazumom o sufinansiranju između Ministarstva privrede i Centra, kojim nije definisan rok za dostavu izvještaja, kao ni vršenje nadzora nad utroškom sredstava. Utvrđeno je da i pored upućenih dopisa Ministarstva privrede korisnik nije dostavio izvještaj o utrošku sredstava sa kompletnom popratnom dokumentacijom, tako da se ne može potvrditi da su sredstva namjenski utrošena.

Ministarstvo privrede nije internim aktom utvrdilo u kojem procentu od ukupno odobrenih sredstava odnosno u kojem iznosu će priznavati interne fakture korisnika prilikom pravdanja sredstava. Tako navodimo da je KJP „ZOI 84“-Olimpijski Centar Sarajevo, prilikom pravdanja sredstava u iznosu od 300.000 KM doznačenih na ime sufinansiranja projekta investicionog i tekućeg održavanja sportsko-rekreativnog centra „Zetra“, dostavio internu fakturu u iznosu od 59.937 KM za izvršene radove na servisiranju instalacija ventilacija, grijanja i hlađenja, koja je prihvaćena od strane Ministarstva.

Prema Zaključku Vlade od 30.07.2009. godine o odobravanju sredstava, izvršena je doznaka sredstava u iznosu od 150.000 KM KJP Centar „Skenderija“ na ime sufinansiranja dijela zakupnine poslovnih prostora u Privrednom gradu Skenderija. Osnov za doznačavanje navedenih sredstava je Protokol o sporazumnom rješavanju međusobnih odnosa zaključen 27.04.2006. godine između Centra „Skenderija“ d.o.o Sarajevo, Vlade Kantona i zakupaca-korisnika poslovnih prostora, na koji je Skupština dala saglasnost. Međutim uvidom u navedeni Protokol, ne može se potvrditi da su po navedenom proizašle obaveze Kantona po osnovu sufinansiranja dijela zakupnine. KJP Centar „Skenderija“ je dostavio Izvještaj o realizaciji Protokola u kojem je navedeno da je izvršeno kompenziranje potraživanja od zakupaca po osnovu zakupnina za poslovne prostore i obaveza prema zakupcima za izvršena ulaganja u adaptaciju i rekonstrukciju prostora u iznosu od 437.620 KM, o čemu nije dostavljena popratna dokumentacija.

U okviru izvršenja tekućih transfera Ministarstva privrede izvršeno je doznačavanje **200.000 KM, preduzeću „Bags – Energotehnika“ d.d. Vogošća**, odobrenih Budžetom Kantona za 2009. godinu, za pokriće dijela akumuliranih gubitaka, odnosno za finansiranje nabavke alternativnog goriva. Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da se radi o preduzeću čija privatizacija je proglašena neuspješnom, a u vezi kojeg je 26.07.2007. godine Kantonalna agencija za privatizaciju, postupajući po donesenoj presudi Kantonalnog suda od 15.12.2006. godine, po službenoj dužnosti donijela Rješenje kojim je poništila raniji upis u sudski registar izvršene privatizacije 67 % ukupnog kapitala ovog preduzeća. Utvrdili smo da je preduzeće dioničko društvo koje pored 67 % državnog ima i 33 % privatnog kapitala (koji je osporen u sudskim postupcima pred Općinskim sudom u Sarajevu), a Nadzorni odbor trenutno imenuje ministar privrede Kantona. Vezano za navedeno preduzeće, uvidom u Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona za 2009. godinu, konstatovano je da su u toku tri parnice, jedna po tužbi kupca (Bags Holding GmbH iz Austrije) za povrat sredstava uplaćenih po osnovu kupoprodajne cijene za preduzeće „Unis-Energotehnika“ d.d. Vogošća i naknade štete protiv Kantonalne agencije za privatizaciju i Kantona Sarajevo-Ministarstva privrede sa vrijednošću spora od 8.636.951 KM, druga tužba istog tužitelja protiv Kantona Sarajevo i članova Nadzornog odbora društva i to za predaju u posjed i treća tužba protiv Kantonalne agencije za privatizaciju i Kantona Sarajevo-Ministarstva privrede radi naknade štete sa vrijednošću spora 3.195.000 KM. Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i da se radi o preduzeću sa značajnim učešćem privatnog kapitala (33 %), te sudske procese koji se vode, potrebno je preispitati opravdanost i osnovanost doznačavanja budžetskih sredstava za navedene namjene, bez potpisivanja ugovora kojim bi se definisala međusobna prava i obaveze. Posebno ističemo da je Mišljenjem Pravobranilaštva Kantona od 05.03.2010. godine, ukazano Ministarstvu privrede da sredstva doznačena u 2008. godini (doznačeno ukupno 500.000 KM) „Bags-Energotehnika“, d.d. Vogošća nisu utrošena u potpunosti za odobrene namjene.

Potrebno je prilikom raspodjele namjenskih sredstava Ministarstva privrede, definisati način vršenja nadzora i osigurati isti nad namjenskim korištenjem sredstava, kao i izvještavanje korisnika sredstava o utrošku istih. Prilikom zaključivanja ugovora sa korisnicima definisati rokove okončanja projekata.

Potrebno je da Ministarstvo privrede internim aktom ili zaključenim ugovorom sa korisnikom sredstava utvrdi procentualno iznos internih faktura koji se mogu pravdati prilikom dostavljanja izvještaja o utrošku odobrenih sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo privrede preispita opravdanost sufinansiranja dijela troškova zakupnine poslovnih prostora u Privrednom gradu Skenderija.

Potrebno je da se Vlada Kantona, u saradnji sa Ministarstvom privrede i Pravobranilaštvom Kantona, jasno odredi u vezi doznačavanje budžetskih sredstava, preduzeću Bags – Energotehnika d.d. Vogošća.

Transfer za povrate više i pogrešno uplaćenih poreza i izvršenje sudskih presuda u 2009. godini izvršen je u iznosu od 5.540.270 KM. U skladu sa Pravilnikom o procedurama za povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa Jedinštenog računa trezora Kantona izvršeni su povrati u iznosu 5.008.871 KM, dok su obaveze po izvršnim sudskim rješenjima izvršene u iznosu od 528.808 KM.

Ministarstvo finansija je 28.10.2009. godine dostavilo Vladi Kantona „**Informaciju o izvršenim i neizvršenim povratima poreza na dobit sa Jedinštenog računa trezora**“, prema kojoj potrebna sredstva za izvršavanje povrata više uplaćenog poreza na dobit sa transakcijskog računa Kantona po zaprimljenim a neizvršenim rješenjima Porezne uprave, iznose **20.683.222 KM.** U Informaciji je također navedeno da privredna društva koja imaju pravo na povrat više uplaćenog poreza na dobit Ministarstvu finansija svakodnevno podnose zahtjeve za povrat, uključujući i zahtjeve za obračun i isplatu kamata, te je zatraženo da Vlada Kantona razmotri mogućnost da se Rebalansom Budžeta povećaju sredstva za realizaciju zakonskih obaveza povrata sredstava po rješenjima Porezne uprave. Vežano za navedeno, Vlada je 14.12.2009. godine donijela Zaključak, kojim je data saglasnost Ministarstvu finansija da sa pravnim licima zaključi protokole o reprogramu povrata više ili pogrešno uplaćenog poreza na dobit. Ministarstvo finansija je krajem decembra 2009. godine zaključilo navedene protokole, sa uplatama počev od 01.01.2010. godine do 01.04.2011. godine u iznosu od 15.773.241 KM. **Utvrđeno je da navedene obaveze po osnovu povrata poreza na dobit nisu knjigovodstveno evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora, niti su popisane i obrazložene u Elaboratu o popisu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza za 2009. godinu.** Naime, ukupan dug Kantona prema poreznim obveznicima po ovom osnovu u momentu zaključivanja protokola iznosio je 25.390.573 KM, od čega su predmeti u iznosu od 9.617.332 KM vraćeni Poreznoj upravi 29.12.2009. godine na ponovno preispitivanje i za koje nisu zaključeni protokoli.

Navodimo da je u Budžetu Kantona za 2010. godinu na ime povrata pogrešno ili više uplaćenih sredstava sa JRT-a Kantona planirano 26.300.000 KM, od čega je na dan 01.07.2010. godine u skladu sa dinamikom povrata utvrđenoj protokolima, realizovano ukupno 8.246.306 KM.

Za 2009. godinu, koja je predmet revizije, uz Godišnji izvještaj nije sačinjavana adekvatna analiza obaveza po sudskim izvršnim rješenjima, po budžetskim korisnicima, a koja je neophodna u cilju eventualnog utvrđivanja odgovornosti službenih osoba čijim djelovanjem su podignute tužbe i izgubljeni sudski sporovi na štetu Budžeta Kantona.

Potrebno je da Ministarstvo finansija na kraju svake budžetske godine popiše, transparentno iskaže u knjigovodstvenim evidencijama i obrazloži neizmirene obaveze po osnovu povrata poreza na dobit.

Osigurati da budžetski korisnici na koje se odnose pravosnažne presude, odnosno koji su upoznati sa sporovima u toku, pravovremeno informišu Ministarstvo finansija o potrebnim sredstvima za izvršenje istih.

Potrebno je da Ministarstvo finansija, u saradnji sa budžetskim korisnicima, uz Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta svake godine sačinjava adekvatnu analizu obaveza po sudskim izvršnim rješenjima, kao i za izvršene povrate pogrešno ili više uplaćenih sredstava na JRT Kantona.

Transferi neprofitnim organizacijama Ministarstva finansija iskazani su u iznosu od 626.960 KM, u okviru kojih je iskazan transfer Sarajevskoj regionalnoj razvojnoj agenciji „SERDA“ u iznosu od 275.000 KM. Navedena sredstava su odobrena Zaključkom Vlade Kantona od 12.05.2009. godine za redovnu djelatnost i fond sredstava za projekte u 2009. godini. **Utvrđeno je da „SERDA“, u skladu sa Zaključkom, nije dostavila izvještaj Vladi o utrošku dodijeljenih sredstava.**

Potrebno je da Vlada Kantona osigura izvještavanje agencije „SERDA“ kako je utvrđeno Zaključkom Vlade.

Ministarstvo zdravstva je sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama u 2009. godini realizovalo 2.297.532 KM. Najveći dio sredstava odnosi se na troškove primjene odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona (1.424.000 KM), a ostala sredstva doznačena su za sprovođenje programa obavezne preventivne sistematske deratizacije (176.400 KM), nabavku lijeka metadon i skrining testova (308.700

KM), sufinansiranje programa iz oblasti javno zdravstvene djelatnosti (44.000 KM), sufinansiranje Centra za borbu protiv ovisnosti od droga CSI (79.400KM), sufinansiranje udruženja građana nad kojima nadzor vrši Ministarstvo (95.800 KM) i drugo.

Kod dodjele sredstava Centru za borbu protiv ovisnosti od droga CSI Ilijaš za sufinansiranje programskih aktivnosti (79.400 KM) Ministarstvo nije utvrdilo namjenu odobrenih sredstava. Prilikom pravdanja sredstava Centar je dostavio samo izvještaj o utrošku dijela sredstava (64.700 KM) koji se u najvećem dijelu odnosi za plaće, naknade plaće i pripadajuće doprinose, dok je samo 1.768 KM utrošeno za radnu terapiju.

Za sufinansiranje programa iz oblasti javno zdravstvene djelatnosti Ministarstvo je izdvojilo 44.000 KM, od čega je 15.000 KM odobreno Zavodu za javno zdravstvo Kantona za izradu studije „Analiza zdravstvene djelatnosti, zdravstvenog stanja stanovništva i higijenskih prilika na području Kantona“. Uvidom u dostavljeni izvještaj o utrošku sredstava utvrđeno je da su ista utrošena za troškove naknade stručnog tima, kancelarijskog materijala, štampanja, dostave i ostale troškove, te „dio dobiti“ Zavoda. U Izvještaju nije iskazan pojedinačni iznos navedenih troškova, niti je ugovorom ili drugim aktom utvrđen iznos „sufinansiranja“ dobiti Zavoda.

Za nabavku lijeka metadon i skrining testova po zaključku Vlade Kantona od 24.09.2009. godine Zavodu za alkoholizam i druge toksikomanije doznačeno je 308.700 KM, od čega je 100.098 KM utrošeno u toku 2009. godine, dok je ostatak sredstava realizovan tek u 2010. godini.

Od ukupno doznačenih sredstva Zavodu za javno zdravstvo Kantona za sprovođenje programa obavezne preventivne sistematske deratizacije (176.400 KM), iznos od 155.585 KM predviđen je za troškove izvođenja deratizacije, a 20.815 KM za troškove Zavoda na koordinaciji i nadzoru nad izvođenjem obavezne preventivne sistematske deratizacije javnih površina i javnih dobara. „Sanitacija“ d.o.o. koja je vršila obaveznu deratizaciju na području Kantona, ispostavljala je fakture sa iskazanom količinom od jedne jedinice (bez specifikacije usluge). Zavod je istoj isplatio 70.585 KM tek u 2010. godini za izvođenje Druge operativne faze obavezne Preventivne sistematske deratizacije, tako da se utrošak sredstava nije mogao pravdati u 2009. godini.

Utvrđeno je da nadzor nad namjenskim utroškom sredstava sa ove pozicije obavljaju uposleni Ministarstva zdravstva samo na osnovu uvida u izvještaje i drugu dokumentaciju dostavljenu od korisnika sredstava, pri čemu isti ne sačinjavaju zapisnik ili drugi akt o izvršenom nadzoru.

Osigurati da se sredstva doznačena Zavodu za javno zdravstvo Kantona na ime sufinansiranja programskih aktivnosti troše u skladu sa zaključenim ugovorom, te obezbijediti adekvatno izvještavanje outrošku istih.

Obezbijediti adekvatno praćenje namjenskog utroška sredstava doznačenih Zavodu za javno zdravstvo Kantona za sprovođenje programa obavezne preventivne sistematske deratizacije.

Sredstva za nabavku lijeka metadon i skrining testova koja se odobravaju Zavodu za alkoholizam i druge toksikomanije potrebno je adekvatno planirati i doznačavati shodno stvarnim potrebama u određenoj budžetskoj godini.

Osigurati nadzor nad namjenskim utroškom sredstava sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama i obezbijediti sačinjavanje zapisnika ili drugog akta o izvršenom nadzoru.

Ministarstvo kulture i sporta je sa pozicije Grantovi neprofitnim organizacijama u 2009. godini realizovalo 6.857.681 KM. Uzorkom je obuhvaćena dodjela sredstava za slijedeće: plate i materijalni troškovi za Sportski savez Kantona (99.600 KM), međunarodni turniri-programi (119.000 KM), rezervna sredstva-programi (93.280 KM), vrhunski sport-kriteriji (1.631.100 KM), podrška sportskim organizacijama za zvanična evropska takmičenja (200.000 KM), UG „Preporod“ (89.400 KM), UG „Napredak“ (78.200 KM), podrška projektima iz oblasti kulture (571.439 KM), Zemaljski muzej (168.600 KM), Sarajevo film festival (190.000 KM).

Javni poziv za predlaganje projekata kulture i sporta radi sufinansiranja iz sredstava Ministarstva za 2009. godinu objavljen je 14.01.2009. godine i isti je za podnošenje prijave otvoren tokom cijele 2009. godine. Raspodjela sredstava vršena je na osnovu zaključka Vlade Kantona i odluka ministra koji su doneseni po prijedlogu Komisija za predlaganje sufinansiranja projekata sporta, odnosno projekata kulture. Konstatovano je da nisu doneseni pisani kriteriji i jasno utvrđeni parametri koji bi poslužili za određivanje

visine sredstava koja se odobrava po projektima i sportskim organizacijama. U januaru 2005. godine Ministarstvo je donijelo Pravilnik o kriterijima za raspodjelu sredstava za tekuće grantove kulture kojim je utvrdilo opće i posebne kriterije za raspodjelu sredstava, ali iste je potrebno dodatno razraditi kako bi mogli poslužiti za vrednovanje i ocjenjivanje pristiglih prijava i utvrđivanje visine sredstava za raspodjelu. Također je utvrđeno da nadzor nad namjenskim utroškom sredstava obavljaju uposleni ministarstva samo na osnovu uvida u izvještaje i drugu dokumentaciju dostavljenu od korisnika sredstava, pri čemu se ne sačinjava zapisnik ili drugi akt o izvršenom nadzoru.

Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta utvrdi kriterije za raspodjelu sredstava iz oblasti sporta, te dodatno razradi postojeće kriterije za raspodjelu sredstava iz oblasti kulture, kako bi isti poslužili za vrednovanje i ocjenjivanje pristiglih prijava i utvrđivanje visine sredstava za raspodjelu.

Osigurati suštinski nadzor nad namjenskim utroškom sredstava doznačenih sa pozicije sufinansiranja projekta iz oblasti sporta i kulture, te sačinjavati zapisnik o izvršenom nadzoru.

Ministarstvo obrazovanja i nauke je sa pozicije Grantovi neprofitnim organizacijama u 2009. godini realizovalo 75.513.406 KM. Uzorkom je obuhvaćena dodjela sredstava za slijedeće: predškolsko obrazovanje 1.873.300 KM, programi 433.080 KM, studentski centar 784.000 KM, transfer za visoko obrazovanje 65.653.900 KM, transfer za nauku 4.155.930 KM, OŠ All Walidein Gazzaz 245.000 KM, Narodna i univerzitetska biblioteka 245.000 KM, metodička praksa za nastavničke fakultete 98.000 KM, programi nauke i kongres naučne dijaspore 1.389.812 KM, akcioni plan-prevencija protiv maloljetničke delikvencije 77.900 KM.

Visokoškolskim ustanovama se **za finansiranje djelatnosti visokog obrazovanja i nauke** sredstva doznačavaju u vidu mjesečnih dotacija sa Transfera za visoko obrazovanje (65.653.900 KM) i Transfera za nauku (4.155.930 KM). Prema Izvještaju Ministarstva obrazovanja i nauke osim prihoda iz Budžeta Kantona, visokoškolske ustanove su značajne prihode ostvarile i iz drugih izvora obavljanjem vlastite djelatnosti (56.000.114 KM), od realizacije projekata, upisnina i školarina na vanrednom i postdiplomskom studiju, nostrifikacije diploma, odbrane magistarskih radova i doktorskih disertacija, izdavanja uvjerenja, zakupa poslovnog prostora, potpora i kapitalnih primitaka), **tako da su iste u revidiranoj godini imale na raspolaganju 121.654.014 KM, od čega su utrošile 121.952.135 KM. Treba napomenuti da je Fakultet za saobraćaj i komunikacije u godišnjem izvještaju za 2009. godinu iskazao negativan finansijski rezultat u iznosu od 1.136.887 KM. Obzirom da visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja, može se konstatovati da Kanton nema uspostavljen adekvatan nadzor i kontrolu nad trošenjem ovih sredstava, iako je isti osnivač i vrši funkciju vlasnika kapitala.**

Utvrđeno je da se sufinansiranje rada predškolskog obrazovanja (JU „Djeca Sarajeva“), Studentskog centra, ustanova visokog obrazovanja, ustanova nauke, OŠ All Walidein Gazzaz, Narodne i univerzitetske biblioteke vršilo putem mjesečnih tranši. Resorno Ministarstvo i Vlada Kantona navedene isplate nisu odobravali svojim aktima, niti je propisana namjena korištenja sredstava i obaveza podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku istih. Prilikom pravdanja sredstava korisnici su dostavljali godišnji obračun za 2009. godinu. Potrebno je istaći da se sufinansiranje rada Akademije nauka i umjetnosti (1.107.100 KM) i OŠ All Walidein Gazzaz (245.000 KM) vršilo bez pravnog osnova.

Ministarstvo obrazovanja je 21.02.2006. godine donijelo Pravilnik o raspodjeli sredstava iz budžeta Kantona sa razdjela Ministarstva – pozicija Programi (433.080 KM) kojim su definisani programi i projekti koji će se sufinansirati, ali nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava, procentualno učešće pojedinih programa i projekata, niti je korisniku propisana obaveza podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku istih. Sredstava su realizovana na osnovu zaključka Vlade i odluka Ministra, a plaćanje se uglavnom vršilo po računima dobavljača dobara i usluga. Uočeno je da je su u pojedinim slučajevima doznačena sredstva predstavljala refundaciju već stvorenih troškova. Kao primjer navodimo da je na ime projekta „Voljenom gradu s ljubavlju“ doznačeno 9.150 KM, od čega je dio pravdan na osnovu računa iz 2008. godine, dok je Udruženje pedagoga tehničke kulture u FBiH Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava sačinilo tek 06.09.2010. godine.

Za realizaciju Zakona o bezbjednosti saobraćaja realizovana su sredstva u iznosu od 31.261 KM, od čega je BH Auto-moto klubu Kantona odobreno 15.000 KM za sufinansiranje štampanja novog kompleta mapa saobraćajnih pravila i 5.000 KM za sufinansiranje troškova održavanja XIII saobraćajno-obrazovnog takmičenja učenika osnovnih škola Kantona. Utvrđeno je da sredstva u iznosu od 15.000 KM nisu utrošena

obzirom da projekat nije realizovan, dok doznačena sredstva od 5.000 KM predstavljaju refundaciju troškova jer je navedeno takmičenje održano prije odobravanja i doznačavanja sredstava.

Za programe nauke i kongres naučne dijaspore u toku 2009. godine izdvojeno je 1.389.812 KM, od čega se za finansiranje naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata, po Zaključku Vlade od 30.07.2009. godine, odnosi 404.811 KM. Sredstva su realizovana po ugovorima o finansiranju koje je Ministarstvo zaključilo sa institucijama koje se bave naučnoistraživačkim radom i istraživačko-razvojnim projektima krajem 2007. godine i aneksima istih iz 2008. godine kojima je izmijenjena dinamika isplate sredstava. Institucije kao voditelji projekta ugovorom su se obavezale da će se projekat završiti u periodu od jedne godine od dana potpisivanja ugovora, te najkasnije u roku od trideset dana po završetku istraživanja-projekta dostaviti izvještaj o utrošku sredstava. Ekspertna komisija Savjeta za nauku Kantona obavezna je dati konačnu ocjenu na Završni stručni izvještaj o postizanju utvrđenih ciljeva projekta. Utvrđeno je da aneksima ugovora nije izmijenjena odredba ugovora koja se odnosi na završetak projekta, kao i da većina projekata nije okončana u predviđenom roku iz razloga izmijenjene dinamike plaćanja. Do okončanja revizije, nije zaprimljen izvještaj ekspertne komisije, niti su prezentirani zapisnici komisije o vrednovanju zaprimljenih zahtjeva. Po Zaključku Vlade od 30.07.2009. godine, za sufinansiranje tehničke obrade magistarskih radova i doktorskih disertacija odobrenih u toku 2008. godine izdvojeno je 700.000 KM, i istim su unaprijed određeni iznosi za sufinansiranje. Konkurs za sufinansiranje objavljen je u julu 2008. godine, a sredstva su odobrena tek 2009. godine za radove koji su obrađeni do 31.12.2008. godine. Utvrđeno je da za finansiranje naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata i sufinansiranje tehničke obrade magistarskih radova i doktorskih disertacija nisu doneseni akti kojim bi se propisali kriteriji za ocjenu, vrednovanje i rangiranje pristiglih prijava, nego da se isti utvrđuju svake godine prilikom objave javnog poziva. Isto tako doneseni kriteriji nisu dovoljno razrađeni kako bi poslužili za ocjenjivanje, rangiranje prijava i raspodjelu sredstava.

Ministarstvo obrazovanja i nauke, osim formalnog uvida u dostavljenu dokumentaciju, ne vrši suštinski nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava niti o istom sačinjava zapisnik.

Potrebno je da Skupština i Vlada Kantona poduzmu aktivnosti kako bi se visokoškolske ustanove uključile u sistem trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja za sufinansiranje rada određenih ustanova utvrdi namjenu korištenja sredstava, odobrava pojedinačne isplate, te propiše način obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom istih. Vlada Kantona treba da se odredi u vezi sufinansiranja rada Akademije nauka i umjetnosti i Osnovne škole „All Walidein Gazzaz“, obzirom da Kanton nije osnivač istih.

Pravilnik o raspodjeli sredstava iz budžeta Kantona sa razdjela Ministarstva – pozicija Programi potrebno je dopuniti u dijelu utvrđivanja kriterija raspodjele sredstava i propisivanja obaveze podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku istih.

Potrebno je raspodjelu sredstava za realizaciju Zakona o bezbjednosti u saobraćaju vršiti blagovremeno, te poduzimati adekvatne mjere u slučaju da korisnici sredstava ista namjenski ne utroše.

Finansiranje naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata potrebno je vršiti u skladu sa raspoloživim sredstvima budžetske godine, prateći realizaciju i namjenski utrošak sredstava, te za sufinansiranje tehničke obrade magistarskih radova i doktorskih disertacija razraditi postojeće kriterije kako bi poslužili za ocjenu, vrednovanje i rangiranje pristiglih prijava.

Potrebno je osigurati nadzor nad namjenskim utroškom sredstava sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama i obezbijediti sačinjavanje zapisnika ili drugog akta o izvršenom nadzoru.

Ministarstvo obrazovanja je sa pozicije **ostali grantovi pojedincima** u 2009. godini realizovalo ukupno 3.494.696 KM. Isplata sredstava za jednokratne pomoći (14.205 KM) vršila se na osnovu pojedinačnih odluka donesenih od strane ministra po podnesenim molbama i zahtjevima. Ministarstvo nije propisalo kriterije i parametre na osnovu kojih bi se mogala utvrditi visina dodjeljenih sredstava. Za finansiranje troškova prevoza učenika (3.031.905 KM) Vlada Kantona donijela je Zaključak o odobravanju sredstava u iznosu od 1.500.000 KM za prvo polugodište 2009. godine i Zaključak o odobravanju sredstava u iznosu od 940.200 KM za drugo polugodište 2009. godine. Uočeno je da se po fakturama iz 2008. godine, za troškove

prevoza učenika u periodu novembar-decembar 2008. godine, u toku 2009. godine isplatio iznos od 221.928 KM, što je za posljedicu imalo veće iskazivanje troškova u 2009. godini.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja za isplatu sredstava po osnovu jednokratne pomoći utvrdi kriterije i parametre za utvrđivanje iznosa pomoći, te rashode i izdatke po osnovu troškova prevoza učenika evidentira u razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala.

Ministarstvo za boračka pitanja sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama realizovalo je 2.468.999 KM, od čega se udruženja građana odnosi 841.000 KM, Fond Ikre 625.000 KM, naknadu za legalizaciju objekata 429.968 KM, naknadu za izgradnju građevinskih objekata 386.574 KM i ostalo 186.457 KM.

Budžetom je prevideno 625.000 KM Fondu Kantona za stipendiranje i školovanje boraca, poginulih boraca i poginulih civila – žrtava rata – „IKRE“, koliko je realizovano i u prethodnoj godini. Za doznaku navedenih sredstava nije utvrđena namjena, a obzirom da sačinjeni izvještaj Fonda „Ikre“ uključuje i sredstva data iz budžeta Kantona za stipendiranje kao i sredstva drugih izvora finansiranja, ne može se u potpunosti potvrditi u koje namjene su utrošena doznačena sredstva.

Definisati namjenu doznačavanja budžetskih sredstava Fondu „IKRE“ i za utrošak istih obezbjediti adekvatno izvještavanje.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama isplatilo je ukupno 4.210.326 KM, od čega se najveći dio odnosi na sufinansiranje rada javnih kuhinja (2.818.826 KM), Gerontološkog centra (472.500 KM), humanitarnih organizacija (261.000 KM) i udruženja građana (658.000 KM).

Prilikom sufinansiranja JU Gerontološki centar i humanitarnih organizacija (Crveni križ, Merhamet) nije propisana namjena korištenja sredstava. Iz dostavljenog Izvještaja o utrošku sredstava JU Gerontološki centar utvrđeno je da su sredstva korištena između ostalog za materijalne i tekuće troškove korisnika usluga ovog Centra, usluge održavanje opreme, bruto plaće i naknade troškova zaposlenih.

Potrebno je utvrditi namjenu sredstava doznačenih KJU Gerontološki centar i humanitarnim organizacijama, te osigurati adekvatno izvještavanje o utrošku istih.

Provedenom revizijom je utvrđeno da su sa pozicije **tekućih transfera ministarstava za podršku projekata neprofitnim organizacijama i udruženjima građana** doznačena značajna sredstva od kojih se najveći dio odnosi na: Ministarstvo za boračka pitanja (841.000 KM), Ministarstvo za rad i socijalnu politiku (658.000 KM), Ministarstvo finansija (172.300 KM), Ministarstvo privrede (98.000 KM) i Ministarstvo zdravstva (95.800 KM). Iznos sredstava i korisnici kojima se ista dodjeljuju planirani su u Budžetu Kantona po budžetskim korisnicima (ministarstvima), na osnovu Odluke o opštim kriterijima za raspodjelu sredstava za rad neprofitnih organizacija i udruženja koja se finansiraju/sufinansiraju iz Budžeta Kantona, koju je Vlada Kantona donijela 18.01.2005. godine. Ministarstva su ponaosob svako iz svoje nadležnosti objavila javne pozive za dodjelu sredstava i istima propisali opće i posebne kriterije za dodjelu sredstava u skladu sa naprijed navedenom Odlukom. Rukovodioci ministarstava su na prijedlog komisija za provedbu javnih poziva utvrdili visinu sredstava korisnicima koji ispunjavaju uslove za dodjelu. Međutim, nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu čega je utvrđena visina dodjeljenih sredstava posebno imajući u vidu uopštenost utvrđenih kriterija bez mjerljivih parametara. Primjera radi navodimo da je jedan od kriterija bio ekonomska opravdanost projekta koji udruženje predlaže i sprovodi, a koji se ne može vrednovati. Prilikom raspodjele sredstava nije utvrđena namjena niti je propisan način nadzora od strane nadležnih ministarstava. Jedino ograničenje postavljeno je od strane Ministarstva za boračka pitanja i odnosi se na obavezu udruženja da sredstva na ime redovnih dotacija utroše za plaće zaposlenih i materijalne troškove (60 %) i za projekte iskazane u programu rada udruženja (40 %). Nije osigurano adekvatno izvještavanje o utrošku sredstava od strane korisnika, jer dio nije uopšte podnosio izvještaje o utrošenim sredstvima, a dio je dostavljao samo periodične, odnosno godišnji obračun (bilans stanja i bilans uspjeha) iz kojih se ne može potvrditi u koje namjene su utrošena sredstva.

Potrebno je da Vlada, u saradnji sa nadležnim ministarstvima, prilikom raspodjele sredstava transfera udruženjima i neprofitnim organizacijama, doradi kriterije na osnovu kojih bi se mogla izvršiti ocjena vrednovanja svrhe i cilja programa u pogledu visine dodjeljenih sredstava, propiše namjenu i način vršenja nadzora nad namjenskim utroškom istih, te da se osigura adekvatno izvještavanje od strane korisnika sredstava.

5.5.2 Kapitalni izdaci

Kapitalne izdatke Kantona sačinjavaju kapitalni grantovi i izdaci za nabavku stalnih sredstava i isti su u 2009. godini izvršeni u iznosu od 57.748.772 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 52,5 %.

5.5.2.1 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi za 2009. godinu iskazani su u iznosu od 37.780.557 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (82.124.757 KM) manje za 44.344.200 KM ili 54 %.

U okviru navedenih izdataka **za kapitalne transfere u resoru prostornog uređenja** utrošeno je 11.028.160 KM, od čega je 1.896.161 KM doznačeno općinama Centar, Stari Grad, Novi Grad, Ilijaš, Vogošća i Trnovo za finansiranje i sufinansiranje izgradnje i rekonstrukcije vodovodnih i kanalizacionih mreža, popločavanje Vilsonovog šetališta, izgradnju kolektora Bentbaša – Podcarina. **Za raspodjelu navedenih sredstava nisu postojali kriteriji, a sa općinama nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze ugovornih strana i definisali rokovi okončanja projekata.**

Prema Zaključku Vlade od 21.05.2009. godine, izvršena je doznaka 300.000 KM općini Vogošća za realizaciju projekta izgradnje kanalizacione mreže na lokalitetu Hotonj u okviru Regulacionog plana „Hotonj“, po Ugovoru zaključenom između općine Vogošća i firme „Hidrom“. Uvidom u dostavljeni Izvještaj Općine Vogošća od 27.04.2010. godine i priloženu dokumentaciju, utvrđeno je da sredstva nisu korištena u cijelosti za navedene namjene jer je dio sredstava (91.757 KM) utrošen na regulaciji rijeke Jošanice po Ugovoru zaključenom sa izvođačem „MIBRAL“ d.o.o Sarajevo.

Također navodimo da Općina Centar nije dostavila adekvatan izvještaj o utrošku 100.000 KM za sufinansiranje radova na uređenju pješačkih staza u ulici Vilsonovo šetalište, niti je prezentirana dokumentacija o izvršenom tehničkom prijemu. Isto tako po Zaključku Vlade od 24.09.2009. godine doznačeno je 296.320 KM, KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Sarajevo, za finansiranje projekta „Vodovod Rakovica“. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ne može se potvrditi da je Ministarstvo prostornog uređenja shodno Sporazumu o sufinansiranju realizacije projekta zaključenog između Ministarstva, KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Sarajevo i Općine Ilidža, obezbijedilo praćenje realizacije projekta, niti je utvrđen stepen završenosti ugovorenih poslova.

Sporazumom o sufinansiranju realizacije projekata rekonstrukcije vodovodne mreže zaključenog 01.07.2009. godine između Ministarstva prostornog uređenja i KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Sarajevo predviđeno je da Ministarstvo obezbijedi nabavku materijala u vrijednosti do 1.200.000 KM, a KJKP „Vodovod i kanalizacija“ izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže u vrijednosti od 570.000 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona iz decembra 2009. godine, sredstva na navedenoj poziciji su umanjena na iznos od 500.800 KM, koliko je i doznačeno komunalnom preduzeću 30.12.2009. godine. Iz prezentirane dokumentacije, nismo se mogli uvjeriti da je Ministarstvo obezbijedilo praćenje realizacije projekta, niti je KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Sarajevo dostavilo izvještaj o utrošku navedenih sredstava, kako je propisano Zaključkom Vlade i Sporazumom o sufinansiranju. Revizorskom timu su prezentirane samo fakture o nabavci materijala (iz 2008., 2009. i 2010. godine) iz kojih se ne može potvrditi stepen realizacije kao niti da su sredstva utrošena za predviđene namjene.

Iz naprijed navedenog može se zaključiti da Ministarstvo prostornog uređenja nije uspostavilo adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava doznačenih putem kapitalnih grantova. Što se tiče izvršenja, utvrdili smo da nisu realizovane sve ugovorene obaveze po ovom osnovu, tako da je Ministarstvo prostornog uređenja 31.12.2009. godine sa korisnicima sredstava zaključilo Protokole kojima je utvrđeno da će se započeti poslovi u 2009. godini izmiriti po završetku istih sa prioriteto u prvom kvartalu 2010. godine, na teret Budžeta Kantona za 2010. godinu, što smo detaljnije obrazložili pod tačkom 5.7. Izvještaja.

Prilikom raspodjele budžetskih sredstava općinama za finansiranje i sufinansiranje izgradnje i rekonstrukcije vodovodnih i kanalizacionih mreža i ostalih aktivnosti iz resora prostornog uređenja i zaštite okoliša, propisti kriterije, a doznačavanje sredstava vršiti u skladu sa realizacijom potpisanih ugovora. Zaključivati ugovore sa općinama kojima će se regulisati međusobna prava i obaveze ugovornih strana, kao i definisati rokovi okončanja projekata.

Potrebno je da Ministarstvo prostornog uređenja osigura praćenje realizacije projekata kapitalnih grantova, definiše nadzor nad utroškom sredstava kao i izvještavanje korisnika o utrošku istih.

Ministarstvo saobraćaja je KJKP Gras doznačilo 4.949.999 KM za realizaciju kapitalnih projekata, od čega za projekte: remont i modernizacija tramvaja-SATRA (2.000.000 KM), remont i modernizacija autobusa i trolejbusa (500.000 KM), nabavka autobusa, trolejbusa i minibusa (2.000.000 KM) i Sanacija tramvajske pruge i pružnih prelaza (449.999 KM).

Na poziciji sufinansiranja rekonstrukcije i izgradnje puteva, evidentiran je izdatak od 179.563 KM, po fakturama KJKP „Rad“ iz 2008. godine za rekonstrukciju Autobuskog terminala Ilidža. Prema obrazloženju nadležnih u Ministarstvu saobraćaja, fakture su evidentirane u 2009. godini, jer su bile vraćene KJKP „Rad“ iz razloga što nisu ovjerene od strane nadzornog organa. Ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja suprotan je načelu modificiranog nastanka događaja propisanog Zakonom o budžetima u FBiH.

Rashode i izdatke evidentirati u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

U okviru kapitalnih transfera **Ministarstvo privrede** je 300.000 KM doznačilo KJP Centar „Skenderija“ po Zaključku Vlade za sufinansiranje projekta „Rekonstrukcija ledene dvorane KSC Skenderija“. Zaključenim Ugovorom o sufinansiranju između Ministarstva i Centra od 01.10.2009. godine, korisnik sredstava je obavezan da dostavi izvještaj sa kompletnom popratnom dokumentacijom. Prezentiran je izvještaj Centra (bez datuma i ovjere prijemnog protokola) u kojem su samo navedeni iznosi po vrstama radova ali uz isti nije dostavljena relevantna dokumentacija, **tako da se ne može potvrditi namjenski utrošak sredstava**. Isto tako, do momenta okončanja revizije, KJP ZOI 84 Olimpijski centar Sarajevo nije opravdao cjelokupan iznos sredstava (93.961 KM od ukupno doznačenih 300.000 KM) na ime sufinansiranja projekta „Sistem vještačkog zasnježivanja“, niti je zaključenim ugovorom o sufinansiranju od 02.10.2009. godine utvrđen rok za dostavu izvještaja o utrošku. **Prema naprijed navedenom, može se zaključiti da Ministarstvo privrede nije uspostavilo adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava doznačenih putem kapitalnih grantova.**

Potrebno je da Ministarstvo privrede osigura provođenje nadzora nad realizacijom sredstava doznačenih putem kapitalnih grantova, kao i adekvatno izvještavanje korisnika o utrošku istih.

Na poziciji kapitalnih transfera **Ministarstva stambene politike** realiziran je iznos od 1.100.000 KM a odnosi se na predinvestiranje u rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i izgradnju primarne materijalne infrastrukture za pokretanje kolektivne i individualne stambene izgradnje u skladu sa usvojenom prostorno-planskom dokumentacijom. Revizijom je utvrđeno da je, prema Zaključku Vlade od 24.09.2009. godine za navedene namjene, izvršeno doznačavanje sredstava **Općini Hadžići u iznosu od 500.000 KM** na osnovu Anexa Sporazuma o Predinvestiranju u imovinsko-pravno rješavanje, zaključenog između Ministarstva i Općine Hadžići 17.08.2009. godine. Navedenim Anexom je utvrđeno da će Ministarstvo uplatiti Općini Hadžići ukupan iznos od 1.250.000 KM od čega je 750.000 KM uplaćeno u 2008. godini, a ostatak od 500.000 KM će se uplatiti u 2009. godini. Prema Protokolu zaključenom 2008. godine, Općina se obavezala da će izvršiti prenos vlasništva na lokaciji gradnje, obezbijediti projektnu dokumentaciju za opremanje lokacije, izvršiti izbor izvođača radova opremanja te fazno i završno izvještavati Ministarstvo o dinamici realizacije ovog projekta. Također, definisano je da će Općina u okviru prodaje potencijalnim investitorima uređenog građevinskog zemljišta obavezati investitore da obezbijede 35% jedinica za potrebe koje će definisati Ministarstvo uz saglasnost Vlade Kantona, a **za prodaju odabranoj kategoriji stanovništva po dogovorenim cijenama**, čija kalkulacija će biti stvarni troškovi izgradnje uvećani maksimalno 10%, za koje će investitor potpisati Sporazum sa Ministarstvom. Za vrijeme obavljanja revizije (23.07.2010. godine), Općina Hadžići je dostavila Izvještaj u kojem je navedeno da su sredstva 750.000 KM utrošena za eksproprijaciju, izgradnju elektro mreže i izgradnju dijela saobraćajnice u obuhvatu Regulacionog plana Centra-Hadžići za što je dostavljena dokumentacija, **dok za ostatak sredstava od 500.000 KM dato je obrazloženje da je utrošeno samo 97.251 KM, iako je Aneksom Sporazuma utvrđeno da će se realizacija projekta obaviti do kraja 2009. godine**. Sa pozicija ovog transfera izvršeno je doznačavanje sredstava u iznosu od **600.000 KM Općini Ilijaš** prema Aneksu Sporazuma o realizaciji Predinvestiranja zaključenog između Ministarstva i Općine Ilijaš 18.08.2009. godine. Ovim Aneksom je utvrđeno da će Ministarstvo doznačiti Općini Ilijaš ukupno 1.000.000 KM, od čega je 400.000 KM uplaćeno u 2008. godini, a ostatak u od 600.000 KM će se uplatiti u 2009. godini, s tim da će se realizacija projekta obaviti do kraja 2009. godine. **Revizijom je utvrđeno da je Općina Ilijaš dostavila 10.12.2009. godine samo Izvještaj o**

utrošku sredstava iz 2008. godine, dok sredstva doznačena u 2009. godini, do momenta okončanja revizije, nisu opravdana. Također, utvrđeno je da Ministarstvo stambene politike ne raspolaže sa informacijama o stepenu realizacije navedenih projekata, niti je uspostavilo nadzor nad namjenskim korištenjem ovih sredstava. Kao prilog ovoj tvrdnji navodimo da su Općini Trnovo po ovom osnovu sredstva u iznosu od 500.000 KM doznačena u 2008. godini, a tek na ponovni zahtjev Ministarstva, Općina je 23.07.2010. godine (u vrijeme obavljanja revizije) dostavila Izvještaj o utrošku, u kojem se navodi da se u 2008. i 2009. godini nije moglo pristupiti izradi Plana parcelacije, te da je tek 25.05.2010. godine potpisan Ugovor sa Zavodom za planiranje razvoja Kantona, kao i da su u toku ostali radovi na izradi projekata izgradnje saobraćajne infrastrukture, vodovoda i kanalizacije.

Zbog naprijed navedenog, postavlja se pitanje efikasnosti, odnosno planiranja i doznačavanja finansijskih sredstava općinama za projekte za koje nisu obezbijedeni potrebni uslovi za realizaciju istih, umjesto da se ista koriste za prioritetne projekte na području Kantona, uvažavajući činjenicu da je članom 3. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno da se izrada i izvršenje budžeta zasniva na načelu zakonitosti, efikasnosti, ekonomičnosti i transparentnosti.

Potrebno je da Ministarstvo stambene politike na osnovu zaključenih sporazuma sa općinama, prilikom realizacije projekata predinvestiranja u rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i izgradnje primarne materijalne infrastrukture, osigura aktivno učešće, nadzor nad utroškom sredstava odobrenih Budžetom Kantona kao i blagovremeno izvještavanje korisnika o utrošku istih.

Uprava za civilnu zaštitu Kantona (u daljem tekstu: Uprava) je u 2009. godini izvršenje kapitalnih transfera iskazala u iznosu od 761.018 KM što u odnosu na planirana sredstva od 2.233.600 KM predstavlja izvršenje od 34 %, od čega je za saniranje korita rijeka utrošeno 108.901 KM, a 620.000 KM je doznačeno Zavodu za izgradnju Kantona za saniranje klizišta u Kantonu.

Za potrebe **Projekta pročišćavanja rijeka Miljacke i Bosne**, Crvenom križu je doznačeno 33.621 KM na ime troškova ishrane pripadnika Oružanih snaga angažovanih na navedenom projektu. Za pružanje navedenih usluga nije proveden postupak odabira dobavljača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, niti je prezentiran adekvatan izvještaj o utrošku ovih sredstava, zbog čega ne možemo potvrditi opravdanost nastalih troškova.

Za usluge izrade projekta „Sistema za komunikacijsku i informacijsku podršku Kantonalnog operativnog centra civilne zaštite“ utrošeno je 28.655 KM. Utvrđeno je da su izdaci evidentirani na osnovu faktura iz 2008. godine te da ugovoreni rok izrade (02.09.-01.11.2008. godine) prema odredbama zaključenog ugovora nije ispoštovan. Navedeno knjigovodstveno evidentiranje je u suprotnosti sa odredbama modificiranog nastanka događaja propisanog Zakonom o budžetima u FBiH.

Direktor Uprave donio je Odluku o sufinansiranju Programa sanacije klizišta u Kantonu, nakon čega je 20.10.2009. godine zaključen ugovor između Uprave i Zavoda za izgradnju Kantona, prema kojem je Uprava povjerila Zavodu poslove na realizaciji projekata za što su Zavodu doznačena sredstva u iznosu od 520.000 KM. **Prema prezentiranim Pregledima projekata i radova na sanaciji klizišta sačinjenim od strane Zavoda, nije se mogao utvrditi stepen realizacije projekata niti potvrditi da su sredstva odobrena pojedinačno po klizištima u Programu sanacije i utrošena za navedene namjene.**

Kantonalna uprava za civilnu zaštitu je dužna odabir dobavljača vršiti uz dosljedno poštivanje Zakona o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je da Kantonalna uprava za civilnu zaštitu rashode i izdatke evidentira u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Potrebno je da Kantonalna uprava za civilnu zaštitu osigura nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava odobrenih Programom sanacije klizišta u Kantonu, a koja prema zaključenom ugovoru, realizira Zavod za izgradnju Kantona.

Na poziciji kapitalni grantovi neprofitnim organizacijama **Ministarstvo zdravstva** je u 2009. godini evidentiralo 5.207.640 KM, a **Ministarstvo obrazovanja i nauke** 677.107 KM. Sredstva za ove namjene planirana su na osnovu prethodnih iskustava, raspoloživog budžeta i zahtjeva za sredstvima dostavljenih od strane zdravstvenih i obrazovnih institucija. Utvrđeno je da nije uspostavljen nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava, obzirom da uposlenici ministarstava vrše samo uvid u izvještaje i popratnu dokumentaciju dostavljenu od strane korisnika sredstava bez stvarnog uvida na terenu i sačinjavanja zapisnika o izvršenom nadzoru.

Potrebno je da Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo obrazovanja osiguraju nadzor nad namjenskim utroškom sredstava kapitalnih grantova neprofitnim organizacijama i obezbijede suštinsku kontrolu, kao i sačinjavanje zapisnika o izvršenom nadzoru.

Ministarstvo za boračka pitanja je sa pozicije kapitalni grantovi neprofitnim organizacijama u 2009. godini realizovalo 3.464.725 KM i ista su doznačena Fondu Kantona za izgradnju stanova za članove porodica šehida i poginulih boraca, ratne vojne invalide, demobilizarne borce i prognane osobe. Od navedenog iznosa 3.364.725 KM isplaćeno je po predugovorima o udruživanju sredstava za finansiranje izgradnje stanova u privatnoj svojini, dok je 100.000 KM isplaćeno za adaptaciju i dogradnju objekta Organizacije porodica šehida i poginulih boraca Kantona na Boračkom jezeru. Utvrđeno je da nije regulisan način provođenja nadzora nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava i podnošenje izvještaja za finansiranje izgradnje stanova u privatnoj svojini. Zaključkom Vlade o odobravanju sredstava za adaptaciju i dogradnju objekta na Boračkom jezeru propisano je da su Fond i Organizacija porodica šehida i poginulih boraca Kantona obavezni namjenski utrošiti sredstva i nakon realizacije aktivnosti Ministarstvu dostaviti izvještaje sa kompletnom propratnom dokumentacijom. Izvještaj o utrošku navedenih sredstava je dostavljen Ministarstvu u toku obavljanja revizije.

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja propiše nadzor nad namjenskim utroškom sredstava za finansiranje stanova u privatnoj svojini, obezbijedi sačinjavanje zapisnika ili drugog akta o izvršenom nadzoru, te reguliše obavezu podnošenja periodičnih izvještaja o utrošku sredstava.

Na poziciji Kapitalni grantovi neprofitnim organizacijama u 2009. godini kod **Kantonalnog zavoda kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa** iskazano je 570.940 KM. Sa Zavodom za izgradnju Kantona Zavod kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa Kantona zaključio je ugovor o pravima i obavezama pri realizaciji projekta sanacije javne rasvjete i iluminacije Spomen parka Vraca (I faza). Po navedenom ugovoru Zavod za izgradnju obavezan je radove povjeriti izvođaču radova „Testingelektro“ d.o.o. sa kojim je zaključio ugovor, vršiti nadzor realizacije projekta i po okončanju radova dostaviti kompletan finansijski i tehnički izvještaj sa konačnim obračunom utrošenih sredstava. Obaveza Zavoda kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa bila je plaćanje iznosa od 80.000 KM Zavodu za izgradnju. Uvidom u priloženu dokumentaciju utvrđeno je da je Zavod kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa nalogom od 26.05.2009. godine izvršio plaćanje 80.000 KM i u toku revizije, 22.07.2010. godine uputio dopis Zavodu za izgradnju Kantona kojim traži da isti hitno dostavi kompletan finansijski i tehnički izvještaj sa obračunom utrošenih sredstava. Navedeni izvještaj dostavljen je u toku revizije. Također je uočeno da se knjigovodstveno evidentiranje avansnih faktura nije vršilo na propisan način.

Potrebno je da Kantonalni zavod kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa prati namjenski utrošak sredstava doznačenih Zavodu za izgradnju Kantona, te od istih blagovremeno obezbijedi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, odnosno sa 31.12. ako su u pitanju projekti koji traju više godina.

5.5.2.2 Izdaci za nabavku sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava planirani su 22.124.200 KM, a realizovani 19.968.215 KM i isti su u odnosu na 2008. godinu manji za 19.542.791 KM ili 50,54 %. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je slijedeća: zemljište 518.312 KM, građevine 7.351.855 KM, oprema 2.870.631 KM, ostala stalna sredstva 2.600.932 KM, stalna sredstva u obliku prava 674.352 KM, rekonstrukcija i investiciono održavanje 5.952.133 KM.

U ukupnim izdacima za **nabavku građevina** najveće je učešće Direkcije za puteve (2.967.476 KM), Ministarstva obrazovanja i nauke (2.745.000 KM), Fonda Kantona za izgradnju i očuvanje grobalja šehida i poginulih boraca (956.754 KM) i Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice (612.689 KM). Fond je na navedenoj poziciji evidentirao izdatke vezano za izgradnju kompleksa „Šehidsko spomen mezarje Kovači“, dok je Ministarstvo za rad i socijalnu politiku doznačavalo sredstva na račun Zavoda za izgradnju Kantona za nastavak finansiranja izgradnje i opremanja objekata za smještaj Službi socijalne zaštite Ilidža (250.137 KM) i Novi Grad (291.458 KM), za šta su zaključeni ugovori u ranijim godinama.

Kod **Ministarstva obrazovanja i nauke** na poziciji nabavka građevina evidentirani su izdaci za nastavak finansiranja projekata izgradnje školskih objekata na području Kantona koji se implementiraju putem Zavoda za izgradnju Kantona ili Općina. Na osnovu zaključaka Vlade, doznačeno je na račun Zavoda 1.895.000 KM za izgradnju Gimnazije Dobrinja i V Gimnazije, za područnu školu na Sedreniku Općini Stari Grad je doznačeno 200.000 KM, Općini Ilidža za školu u Osjeku doznačeno je 400.000 KM, Općini Ilijaš je

doznačeno 150.000 KM i Općini Hadžići 100.000 KM. Provedenom revizijom je utvrđeno da su tek na zahtjev revizorskog tima dostavljeni izvještaji o realizaciji navedenih sredstava bez priložene popratne dokumentacije o utrošku sredstava, tako da se ne može potvrditi da je Ministarstvo obrazovanja uspostavilo i vršilo nadzor nad realizacijom istih.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja i nauke uspostavi nadzor nad realizacijom sredstava iz Budžeta Kantona doznačenih na ime izgradnje školskih objekata, te osigura izvještavanje korisnika o namjenskom utrošku.

Na poziciji nabavka građevina kod **OŠ Hamdija Kreševljaković** evidentiran je iznos od 29.037 KM koji se odnosi na izdatke za izvođenje radova na sanaciji fiskulturne sale. Utvrđeno je da je Odlukom Direktora škole od 26.01.2009. godine pokrenut postupak konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda. Prezentiran je Zahtjev za dostavljanje ponuda od 10.07.2008. godine koji ne sadrži precizan rok i mjesto prijema ponuda, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama BiH. Prilikom vrednovanja ponuda u aprilu 2009. godine, Komisija je razmatrala tri ponude i to ponude: „Neimar“ d.o.o. Sarajevo od 21.12.2008. godine, SZR „Color“ od 10.12.2008. godine i „Vizija“ d.o.o. Visoko od 12.07.2008. godine, nakon čega je 22.04.2009. godine sa najpovoljnijim izvođačem radova zaključen ugovor. Na osnovu naprijed navedenog može se zaključiti da se prilikom odabira najpovoljnijeg izvođača radova za sanaciju fiskulturne sale nije postupilo u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.

Prilikom odabira najpovoljnijeg dobavljača potrebno je da OŠ „Hamdija Kreševljaković“ dosljedno poštuje odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH.

Posebno ističemo da se kapitalni izdaci kod određenog broja korisnika odnose na izdatke nastale u 2008. godini, od kojih navodimo: Javna ustanova Terapijska zajednica-Kampus (za nabavku i ugradnja opreme za videonadzor 245.202 KM) i Direkcija za puteve (izgradnja Sjeverne longitudinalne i mosta Malešići 496.567 KM; usluge izrade projekta i studija 106.855 KM i sanacija i rekonstrukcija mostova i cesta 271.859 KM).

Rashode i izdatke evidentirati u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, a izdatke evidentirati na propisanim pozicijama.

5.6 Finansijski rezultat

Prema prezentiranim konsolidovanim finansijskim izvještajima o izvršenju Budžeta za 2009. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Rebalans Budžeta za 2009 godinu	Ostvareno u 2008 godini	Ostvareno u 2009 godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
A. Prihodi i primici (I)		631.331.00	741.371.19	621.443.35	98,4
I Prihodi, primici i grantovi (1+2+3)		631.331.00	741.371.19	621.443.35	98,4
1.	Prihodi	603.988.30	700.338.98	595.065.75	98,5
2.	Potpore-Tekući Grantovi	20.016.50	19.692.56	18.719.33	93,5
3.	Primici	7.326.20	21.339.65	7.658.26	104,5
B Rashodi, izdaci, finansiranje (1+2+3+4)		680.331.50	776.589.71	649.071.53	95,4
1.	Tekući rashodi	596.572.30	649.083.95	590.881.75	99,0
2.	Kapitalni izdaci	61.610.70	121.635.76	57.748.77	93,7
3.	Pozajmljivanje i učešće u dionicama	441.00	5.870.00	441.00	100
4.	Višak rashoda nad prihodima iz prethodnog perioda	21.707.50			
C. Višak rashoda nad prihodima (B-I)		49.000.50	35.218.51	27.628.17	56,3
D. Finansiranje		49.000.50	-883.55	49.000.60	100,0
E. Otplate primljenih zajmova i kredita		899.50	883.55	899.39	99,9

Kao što se vidi iz tabele u 2009. godini ostvaren je **višak rashoda i izdataka** u odnosu na ostvarene prihode i primitke u ukupnom iznosu od **27.628.174 KM**, koji je pokriven iz sredstava finansiranja. U sredstva finansiranja uključen je dugoročni kredit za koji se Kanton Sarajevo zadužio kod Federacije BiH iz sredstva Međunarodnog monetarnog fonda po III Stand by aranžmanu u iznosu 49.900.000 KM. Naime Skupština Kantona je 03.09.2009. godine donijela Odluku o prihvatanju suspidijarnog zaduživanja kod FBiH za sredstava kredita MMF-a. Navedenom Odlukom je utvrđeno da će se sredstva kredita koristiti,

između ostalog i za pokriće viška rashoda nad prihodima iz Budžeta Kantona za 2008. godinu u iznosu od 21.457.500 KM.

U finansijskom iskazu „konsolidovani bilans stanja“ na dan 31.12.2009. godine iskazan je višak rashoda nad prihodima u iznosu od 42.298.167 KM. Izvršenom analizom finansijskih pokazatelja kod utvrđivanja iskazanog finansijskog rezultata ne može se potvrditi da iskazano stanje predstavlja stvarni rezultat posebno iz razloga što nije jasno definisan način pokrivanja akumuliranog viška rashoda nad prihodima iz prethodnih godina, niti je donesena Odluka Skupštine Kantona o načinu pokrića deficita iz 2008. godine.

Prema Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za period 01.01.-31.12.2009. godine koji je Vlada Kantona usvojila 27.05.2010. godine, deficit za 2009. godinu iznosi 6.048.519 KM, koji se ne može potvrditi od strane revizorskog tima, obzirom da isti ne odgovara podacima iz knjigovodstvenih evidencija i računovodstvenom iskazu „Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta“ za 2009. godinu.

Od strane budžetskih korisnika na kraju godine **prijavljeno je 2.461.109 KM više stvorenih obaveza od planiranih sredstava Budžetom Kantona za 2009. godinu**, što je direktno evidentirano na poziciji neraspoređeni višak rashoda nad prihodima čime je isti uvećan za navedeni iznos. Napominjemo da ovaj iznos nije iskazan u računovodstvenom iskazu Račun prihoda i rashoda i Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta za 2009. godinu već je isti samo uvećao akumulirani višak rashoda nad prihodima. Vlada Kantona je donijela Zaključak da se navedene obaveze evidentiraju u 2009. godini po budžetskim korisnicima, a izmire na teret Budžeta Kantona za 2010. godinu.

Posebno ističemo da u Glavnoj knjizi Trezora nisu iskazane obaveze Direkcije za puteve u ukupnom iznosu od 1.992.797 KM, koje se najvećim dijelom odnose na ljetno i zimsko održavanje cesta i za koje su ispostavljene situacije izvođača radova u 2009. godini. Utvrđeno je da navedene obaveze nisu popisane niti obrazložene u Elaboratu o popisu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza za 2009. godinu. Prema obrazloženju nadležnih iz Direkcije za puteve, naprijed navedeno je dijelom rezultat obaveza drugih ministarstva (Ministarstvo saobraćaja i Ministarstvo prostornog uređenja) koje su prenesene na Direkciju za puteve, kao i nerealizovanih obaveza iz 2008. godine za zimsko i ljetno održavanje puteva. Ukazujemo da se na ovaj način uvećavaju obaveze Direkcije koje se finansiraju iz namjenskih sredstava.

Na osnovu obavljene revizije utvrdili smo da, na kraju godine, određeni broj budžetskih korisnika nije prijavio sve neizmirene obaveze, tako da iste nisu iskazane ni u finansijskim izvještajima za 2009. godinu (Ministarstvo prostornog uređenja za obavezu prema JP Elektroprivreda BiH za utrošak električne energije za javnu rasvjetu u Kantonu 72.104 KM i Direkcija za puteve za obavezu prema izvođaču radova Orman d.o.o. za rekonstrukciju puta u naselju Lokve 300.000 KM).

Konstatujemo da je iskazani višak rashoda nad prihodima u 2009. godini trebalo uvećati još za najmanje 2.364.901 KM. Također smo utvrdili da je na poziciji rashoda i izdataka evidentiran iznos od 3.621.843 KM, koji se odnosi na izdatke nastale u 2008. godini, za koje nije bilo raspoloživih sredstava u odobrenom Budžetu prethodne godine.

Zbog naprijed navedenog, kao i datih nalaza u prethodnom dijelu Izvještaja vezano za neiskazivanje svih javnih prihoda i rashoda u Glavnoj knjizi Trezora, ne može se potvrditi da Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta Kantona za 2009. godinu predstavlja realan i tačan prikaz prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, odnosno finansijskog rezultata na dan 31.12.2009. godine, kao i da ovakav način izvještavanja daje potpune i tačne informacije o utrošku javnih sredstava.

Potrebno je da se u skladu sa članovima 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 4. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH svi rashodi i izdaci priznaju i iskazuju na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala.

5.7 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2009. godine

Centralna popisna komisija za popis sredstava, obaveza i potraživanja Kantona je sačinila Izvještaj o popisu sredstava, potraživanja i obaveza budžetskih korisnika koji su u evidenciji Jedinog računa Trezora Kantona na dan 31.12.2009. godine. Zaključkom Vlade od 26.02.2010. godine usvojen je Izvještaj o popisu i istim nisu obuhvaćeni korisnici koji su izvan sistema Jedinog računa trezora, a to su ustanove visokog obrazovanja i ustanove nauke.

Što se tiče obaveze resornih ministarstva da u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona iz 2003. godine sve izmjene stanja u postojećim evidencijama imovine, kao i novoizgrađenih objekata finansiranih iz sredstava Budžeta, dostavljaju Ministarstvu prostornog uređenja-Odjeljenju za dokumentaciju, konstatovano je, da tokom 2009. godine nije bilo takvih aktivnosti i da u već postojeću evidenciju koja je formirana u ranijem periodu, nije bilo novih upisa imovine.

Utvrđeno je da je, po Izvještaju o popisu Centralne popisne komisije za popis sredstava, obaveza i potraživanja Kantona, izvršen otpis potraživanja u iznosu od 66.173 KM, od čega se najveći dio odnosi na Željezničko-školski centar (34.380 KM), JU Historijski Arhiv Sarajevo (17.800 KM) i Bosansko-kulturni centar (12.182 KM). Potraživanja su isknjižena zbog zastarjelosti odnosno ne poduzetih pravovremenih aktivnosti na utuženju istih.

Za plaćanje utroška električne energije za javnu rasvjetu na području Kantona, Ministarstvu prostornog uređenja su u 2009. godini pristigle fakture u ukupnom iznosu od 4.881.704 KM, međutim kako su istom potrebna sredstva za ove namjene planirana u nedovoljnom iznosu od 4.809.600 KM, na kraju godine ostala je neknjižena obaveza u iznosu navedene razlike od 72.104 KM, koja nije iskazana u Izvještaju o popisu sredstava, obaveza i potraživanja budžetskih korisnika.

Kao i prethodne godine Direkcija za puteve nije izmirila obavezu prema izvođaču radova „Orman“ d.o.o. Kiseljak u iznosu od 300.000 KM na ime radova izvršenih na rekonstrukciji puta za naselje Lokve, a za isto je 19.05.2008. godine zaključen Sporazum o zajedničkom finansiranju projekta „Rekonstrukcija puta za naselje Lokve“. **Iako je na navedeno skrenuta pažnja u Izvještaju prethodne godine navedena obaveza nije iskazana u izvještajima za 2009. godinu niti je popisana i obrazložena u Elaboratu o popisu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza za 2009. godinu.** Naime, navedenim Sporazumom, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Direkcija za puteve, Općina Hadžići i JP Sarajevo šume su ugovorili sufinansiranje Projekta u ukupnom iznosu od 825.000 KM. Međutim, iako su radovi završeni u septembru 2008. godine, JP Sarajevo šume nije ugovoreni iznos od 300.000 KM uplatilo na depozitni račun Kantona. Iako je Direkcija tokom 2010. godine upućivala dopise JP „Sarajevo-šume“ da se izvrši uplata navedenih sredstava, do momenta okončanja revizije, ista nije izmirena.

Ministarstvo finansija je 29.12.2009. godine uputilo ministarstvima Kantona dopis u kojem je zatražena dostava podataka vezanih za „prolongirane obaveze“, odnosno obaveze koje nisu mogle biti realizovane u 2009. godini. Revizijom je utvrđeno da su prema instrukcijama Ministarstva finansija, pojedina ministarstva Kantona zaključila Protokole ili Anekse o reprogramiranju započetih a neizvršenih poslova, dok su za manji dio obaveza u 2009. godini ispostavljene fakture. Tako navodimo da je Ministarstvo prostornog uređenja 31.12.2009. godine sa korisnicima tekućih i kapitalnih transfera zaključilo Protokole, kojima je utvrđeno da će se započeti a neizvršeni poslovi u 2009. godini izmiriti po završetku istih na teret Budžeta Kantona 2010. godine. Prema Prijedlogu Budžeta Kantona za 2010. godinu, ukupne „prolongirane obaveze iz 2009. godine,“ Ministarstva prostornog uređenja iznosile su 2.826.532 KM i uključene su u Budžet za 2010. godinu. Ministarstvo zdravstva je dostavilo dokumentaciju vezanu za „prolongirane obaveze iz 2009. godine“ u iznosu od 1.755.376 KM, u okviru kojeg je iskazalo obavezu u iznosu od 26.208 KM po fakturi „Medico Inžinjeri“ d.o.o Sarajevo od 03.11.2009. godine za projektanski nadzor na rekonstrukciji i sanaciji Klinike za ginekologiju i akušerstvo i Pedijatrijske klinike na Jezeru. Ministarstvo saobraćaja je zaključilo Anekse Sporazuma sa općinama Trnovo i Ilijaš u ukupnom iznosu od 700.000 KM (rekonstrukcije putnih pravaca), planirane Budžetom za 2009. godinu, a iste su „isključene“ Drugima Izmjenama i dopunama Budžeta za 2009. godinu. Isti je slučaj kod Ministarstva stambene politike, koje je 29.12.2009. godine zaključilo Sporazum o izmjeni Sporazuma o predinvestiranju u imovinsko-pravno rješavanje sa Kantonalnim stambenim fondom, prema kojem će se obaveze po realizaciji ovog projekta u iznosu od 500.000 KM, izmiriti iz Budžeta 2010. godine. **Navedene „prolongirane obaveze“ nisu obuhvaćene i obrazložene u Izvještaju Centralne popisne komisije.**

Isto tako utvrđeno je da obaveze po osnovu povrata poreza na dobit u iznosu od 25.390.573 KM nisu popisane i obrazložene u Elaboratu o popisu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza za 2009. godinu.

Na osnovu navedenog nismo u mogućnosti potvrditi da je godišnjim popisom obuhvaćena cjelokupna imovina, potraživanja i obaveze Kantona i da iskazano stanje u Konsolidovanom Bilansu stanja na dan 31.12.2009. godine predstavlja i stvarno stanje imovine, potraživanja i obaveza Kantona.

Potrebno da budžetski korisnici na kraju svake godine popišu, transparentno iskažu i obrazlože sve neizmirene obaveze. S tim u vezi Ministarstvo finansija bi trebalo omogućiti da budžetski korisnici iskažu rashode u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa računovodstvenim načelom modificiranog nastanka događaja.

Potrebno je da Vlada Kantona poduzme aktivnosti kako bi nadležna ministarstva sve izmjene stanja u postojećim evidencijama imovine, kao i novoizgrađenih objekata finansiranih iz sredstava budžeta blagovremeno dostavljala Ministarstvu prostornog uređenja - Odjeljenju za dokumentaciju, kako bi se ažurirala postojeća evidencija imovine.

Potrebno je i dalje poduzimati aktivnosti kako bi se obezbijedila sredstava za izmirenje nastalih obaveza prema preduzeću Orman d.o.o. Kiseljak (300.000 KM), u skladu sa potpisanim Sporazumom o zajedničkom finansiranju projekta.

5.7.1 Novčana sredstva

Novčana sredstava, na kraju fiskalne godine, na transakcijskim računima koji su u sastavu Jedinostvenog računa trezora iznosila su 52.571.381 KM. Stanje depozitnog računa je iznosilo 1.716 KM. Stanje šest posebnih transakcijskih računa, otvorenih za posebne namjene, koji nisu u okviru Jedinostvenog računa trezora je iznosilo 104.142 KM. Korisnici budžeta Kantona imaju otvorene račune u skladu sa Uputstvom Vlade o zatvaranju računa budžetskih korisnika, a radi se o 18 transakcijskih računa koji iskazuju stanje u domaćoj valuti i 5 deviznih računa, i na dan 31.12.2009. godine imali su značajno stanje sredstava. Tako je na računima kojima raspolaže Zavod za izgradnju Kantona iskazan iznos od 33.582.362 KM, od čega je na računu za projekte Kantona i općina iskazano 7.507.518 KM po osnovu nerealizovanih projekata.

Potrebno je da Ministarstvo finansija preispita opravdanost posebnih namjenskih računa koji nisu u sistemu JRT-a Kantona, te na osnovu utvrđenog poduzme aktivnosti u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH.

5.7.2 Stalna sredstva, dugoročna potraživanja i dugoročna razgraničenja

Neotpisana vrijednost stalnih sredstava iskazana u Konsolidovanom bilansu stanja i obuhvaćenih popisom na dan 31.12.2009. godine iznosi 301.006.292 KM.

Stanje dugoročnih plasmana na dan 31.12.2009. godine je 38.043.967 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 4.153.197 KM (ili 9,84%). Najveći dio ovih plasmana se odnosi na Ministarstvo za boračka pitanja (21.583.816 KM), Ministarstvo privrede (12.138.431 KM) i Ministarstvo za stambene poslove (4.149.258 KM). Ostatak stanja sredstava se odnosi na plasirana novčana sredstva za rješavanje stambenih potreba uposlenih od strane Profesionalne vatrogasne brigade (94.733 KM), Zavoda za planiranje razvoja (50.000 KM), Centra za govornu i slušnu rehabilitaciju (13.603 KM), Zavoda za vaspitanje muške djece (6.481 KM), Ugostiteljsko-turističke škole (390 KM) i JU Sarajevo ART (7.253 KM), koja su odobrena u periodu prije uspostavljanja trezorskog načina poslovanja.

U toku 2009. godine plasirane su nove pozajmice u iznosu od 441.000 KM, što predstavlja 77 % izvršenja u odnosu na plan, a u odnosu na prethodnu godinu manje su za 5.429.000 KM (ili 92,3 %). Ministarstvo za boračka pitanja je iskazalo pozajmice za rješavanje stambenih potreba boraca-branitelja BiH u iznosu od 356.000 KM prema Odluci ministra za boračka pitanja o odobravanju pozajmica realiziranih putem Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo kao i pozajmice za otvaranje novih radnih mjesta za borce u iznosu od 85.000 KM realiziranih putem FIMA Banke d.d. Sarajevo.

U periodu 01.01. do 31.12.2009. godine ostvareni su primici iz osnova primljenih otplata datih zajmova i depozita u bankama u iznosu od 5.281.517 KM, od čega se na primitke Ministarstva za boračka pitanja odnosi 770.822 KM, Ministarstva stambene politike 429.265 KM i Ministarstva privrede po osnovu PHARE programa 450.000 KM. Primici po osnovu povrata depozita od UPI Banke i Nove banke iskazani su u iznosu od 3.234.083 KM i primici od ostalih domaćih pozajmljivanja (kreditni za zapošljavanje boraca) 388.703 KM.

Utvrđeno je da je izvjestan problem naplate plasiranih pozajmica odobranih za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti koje obavljaju demobilisani borci. Prema Infomaciji Ministarstva za boračka pitanja od 18.05.2010. godine o stanju naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja po osnovu pozajmica, od početka realizacije ovog projekta, od februara 1997. godine zaključno

sa krajem 2009. godine, odobrene su pozajmice u iznosu od 21.082.453 KM za ukupno 1.219 korisnika. **U potpunosti su otplaćene 447 pozajmice ili 36,64 % odobrenih pozajmica, dok je dug po osnovu nenaplaćenih dospjelih otplata sa 31.12.2009. godine bio 8.485.434 KM ili 40,25 % ukupno odobrenih i plasiranih sredstava.** Od navedenog iznosa duga na pozajmice odobrene u periodu 1997.-1998. godina se odnosi 3.277.778 KM, kada su kao instrument obezbjeđenja povrata pozajmica korištene devizne vojne knjižice pripadnika Oružanih snaga BiH-potraživanja po osnovu neisplaćenih plaća. Iako je za navedeni iznos dospjelih i nenaplaćenih potraživanja pokrenuto 624 sudska postupka, naplativost pozajmica prinudnim putem kroz provođenje pokrenutih postupaka je vrlo niska, tako da su banke od početka utuženja do 31.12.2009. godine naplatile samo 1.062.811 KM, što je tek 12,47 % od ukupno dospjelih i utuženih pozajmica. Utvrđeno je da je stopa otplate pozajmica vrlo niska kod: taksi prijevoznika, poljoprivrednika i korisnika pozajmica za pijacu „Telali“. Ministarstvo za boračka pitanja je dalo prijedlog Skupštini Kantona da se donese odluka o otpisu potraživanja kod kojih je nadležni Sud u izvršnom postupku obustavio rješenje (iz razloga bezuspješnog pokušaja pljenidbe ili ako je izvršenje postalo nemoguće ili se iz nekih drugih razloga ne može provesti). Kantonalno Pravobranilaštvo je aktom od 09.03.2009. godine dalo Mišljenje prema kojem bi, predmet razmatranja eventualnog otpisa, mogli biti slučajevi u kojima se i pored blagovremenih i potpuno poduzetih pravnih i drugih radnji komisijih banaka u parničnim i izvršnim postupcima, nije mogla ostvariti naplata duga. Vlada Kantona je nakon razmatranja navedene Informacije Ministarstva za boračka pitanja, donijela Zaključak 31.05.2010. godine, prema kojem je zadužila Ministarstvo finansija da pribavi mišljenje Ureda za reviziju institucija u FBiH o mogućnosti otpisa potraživanja od korisnika kredita za koje su donesena rješenja o obustavi izvršnog postupka bez davanja saglasnosti Skupštine Kantona. Prema istom Zaključku odgođeno je izjašnjavanje Vlade po prijedlogu Odluke o otpisu duga korisnicima pozajmica (demobilisanim borcima) za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti.

Prema Informaciji Ministarstva finansija o spornim potraživanjima po osnovu kredita odobrenih demobilisanim borcima, prijedlozi banaka za otpis potraživanja, **u predmetima koji su sudski okončani, nikada nisu razmatrani od strane Kreditnog odbora Vlade**, koji je u skladu sa odredbama Uredbe o finansiranju programa za otvaranje radnih mjesta za branioce, RVI, porodice šehida i porodice poginulih, umrlih i nestalih branilaca, bio formiran kao tijelo kome su u nadležnost dati poslovi davanja prijedloga Vladi za otpis pozajmica, čiji je povrat nemoguće realizovati. Posebno ističemo da je od jula 2009. godine, prema Izmjenama i dopunama navedene Uredbe, poslove i zadatke Kreditnog odbora preuzela Stručna služba Ministarstva za boračka pitanja. **Smatramo da je u narednom periodu potreban značajan angažman Stručne službe Ministarstva, Pravobranilaštva, Vlade i nadležnih ministarstava, kako bi se riješio problem naplate plasiranih pozajmica, odnosno kako bi se izvršio otpis pozajmica čiji se povrat ne može realizovati.**

Potrebno je da Vlada Kantona u saradnji sa Ministarstvom finansija, Stručnom službom Ministarstva za boračka pitanja i Kantonalnim pravobranilaštvom, poduzme adekvatne mjere u cilju poboljšanja naplate plasiranih pozajmica i donošenja odluka nadležnih organa u slučajevima u kojima se i pored poduzetih aktivnosti, nije mogla ostvariti naplata duga.

Dugoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 75.912.389 KM. Najznačajniji dio dugoročnih razgraničenja se odnosi na dugoročne obaveze po inokreditima u iznosu od 23.799.251 KM, dok se ostatak razgraničenja odnosi na potraživanja po osnovu obračunatih kamata na odobrene kredite i pozajmice koja iznose 2.213.138 KM (Ministarstvo za boračka pitanja 1.345.458 KM, Ministarstvo privrede 833.139 KM, Ministarstvo stambenih poslova 21.065 KM, Profesionalna vatrogasna brigada 12.398 KM i JU Sarajevo ART 1.078 KM). Iznos od 49.900.000 KM se odnosi na kredit Međunarodnog monetarnog fonda koji je doznačen Kantonu u decembru 2009. godine.

5.7.3 Kratkoročna potraživanja i kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2009. godine iskazana su 3.033.062 KM, od čega se najznačajnija odnose na Direkciju za puteve Kantona (1.329.086 KM) i to: Europlakat Sarajevo 803.835 KM, Metropolis mediju 195.645 KM, Metromediju 70.440 KM i Mondo trafik 68.000 KM. Vezano za potraživanje od preduzeća „Europlakat“, prema prezentiranoj dokumentaciji, utvrđeno je da je isto nastalo kao posljedica izdavanja Rješenja od strane Direkcije za puteve kojima se utvrđuje naknada za korištenje zemljišta u cestovnom i zaštitnom cestovnom pojasu saobraćajnica na području Kantona u svrhu

postavljanja reklamnih panoa, a obračunata su u skladu sa članom 20. Pravilnika o postavljanju znakova i informacija na cestama i naknadama za ceste („Sl. novine FBiH“, broj 52/02) i članovima 12. i 13. Odluke o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje zemljišta u cestovnom pojasu i drugog zemljišta koje pripada javnim cestama („Sl. novine FBiH“, broj 52/02, 4/05 i 21/05). Obzirom da je Kanton ranije, tj. 29.12.1998. godine, sa preduzećem „Europlakat“ zaključio Ugovor o pravu postavljanja novih nastrešnica na tramvajskim stajalištima na području Kantona na period do 2007. godine, a također je 06.01.2000. godine zaključio i Ugovor o pravu postavljanja novih nastrešnica na trolejbuskim, autobuskim i minibuskim stajalištima na području Kantona na period do 2019. godine, **navedeno preduzeće nije u potpunosti prihvatilo izmirenje obaveza utvrđenih u kasnije donesenim Rješenjima (2004, 2005, 2006, 2007, 2008. i 2009. godina), tako da je Direkcija za puteve putem Pravobranilaštva Kantona podnijela tužbe za naplatu potraživanja. Međutim, i privredno društvo „Europlakat“ je protiv Kantona pokrenulo tužbu radi raskida Ugovora o pravu postavljanja tramvajskih, trolejbuskih i autobuskih nastrešnica na području Kantona i naknade štete, a kod Općinskog suda Sarajevo vodi se i parnični postupak po tužbi „Europlakata“ protiv Kantona za naknadu štete sa tužbenim zahtjevom u visini od 10.000.000 KM. Vlada Kantona je 24.09.2009. godine donijela Zaključak kojim je zadužila Pravobranilaštvo Kantona, Direkciju za puteve i Ministarstvo saobraćaja da dostave konačan stav i prijedlog pravnog rješenja spora u sudskom postupku po tužbi Europlakat – Kanton.** Na prijedlog Ministarstva saobraćaja pokrenuta je inicijativa za sklapanje vansudske nagodbe, kojom bi se trebali precizirati daljni odnosi među ugovornim stranama, tako da su formirani pregovarački timovi sastavljeni od predstavnika Ministarstva saobraćaja, Ministarstva pravde i firme „Europlakat“. Nakon razmatranja teksta prijedloga vansudske nagodbe, Vlada Kantona je većinom glasova zauzela stav da se spor sa „Europlakatom“ treba riješiti u sudskom postupku meritornom sudskom odlukom. **Posebno ističemo da je prema Rješenju Općinskog suda u Sarajevu usvojen prijedlog za protivizvršenje od 15.04.2009. godine (sa pravosnažnošću od 08.12.2009. godine) i Rješenju o izvršenju od 28.01.2010. godine, naloženo Direkciji za puteve da firmi „Europlakat“ d.o.o Sarajevo vrati iznos od 642.263 KM, što je Direkcija dobila izvršenjem Rješenja od 15.09.2005. godine.** Utvrđeno je da je sa pozicija ostalih grantova Direkcije za puteve prema Odluci direktora Direkcije od 27.04.2010. godine, izvršena isplata iznosa 642.263 KM firmi „Europlakat“. Skrećemo pažnju da je i u revizorskim izvještajima za 2003. i 2004. godinu isticano pitanje opravdanosti i zakonske osnovanosti zaključenih ugovora sa Europlakatom, obzirom na period zaključenja ugovora.

Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama u iznosu od 187.432 KM su potraživanja Direkcije za robne rezerve Kantona od Ministarstva za rad i socijalnu politiku za troškove narodnih kuhinja.

5.7.4 **Kratkoročne obaveze i kratkoročna razgraničenja**

Kratkoročne obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2009. godine iskazane su u Konsolidovanim finansijskim izvještajima u iznosu od 60.870.625 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze 28.642.526 KM, obaveze prema zaposlenim 20.784.667 KM, obaveze prema povezanim licima 229.329 KM i kratkoročna razgraničenja 11.214.103 KM. Iskazane obaveze se odnose se na obaveze po rashodima nastalim u toku 2009. godine i izmirene su u 2010. godini.

U okviru kratkoročnih razgraničenja na razgraničene **naplaćene prihode budućeg perioda u 2009. godini odnosi se 3.483.194 KM.** Uvidom u dokumentaciju i rad Komisije za razgraničavanje namjenskih prihoda utvrdili smo da su budžetski korisnici prema Ministarstvu finansija uputili 7 zahtjeva za ragrančavanjem naplaćenih namjenskih prihoda u iznosu od 14.493.623 KM, međutim Komisija je budžetskim korisnicima priznala pravo na razgraničenje samo na iznos od 1.853.820 KM, od čega se najveći dio odnosi na Upravu za civilnu zaštitu (1.734.881 KM). U zahtjevima korisnika tražena su razgraničenja naplaćenih a neutrošenih prihoda u znatno većem iznosu od onih prikupljenih tokom 2009. godine. Tako npr. navodimo da je Ministarstvo saobraćaja tražilo razgraničenje naplaćenih a neutrošenih sredstava po osnovu „Naknade za korištenje javnih parkirališta“ u iznosu od 2.374.045 KM, iako je po ovom osnovu u 2009. godini prikupljeno samo 1.263.052 KM. Razlog za navedeno je nedovoljna komunikacija Ministarstva finansija sa budžetskim korisnicima, kao i to što namjenski prihodi tokom prethodnih godina nisu dati na raspolaganje budžetskim korisnicima, već su korišteni za pokriće rashoda i izdataka za koje nije bilo dovoljno prikupljenih i planiranih sredstava, tako da su sredstva oprihodovana u onoj godini u kojoj su i prikupljena, umjesto da su ista sredstva rezervisana za namjensko trošenje u narednoj godini, kako je to utvrđeno zakonskim i drugim propisima.

Posebno ističemo da dio prikupljenih a nerealizovanih namjenskih sredstava u 2009. godini (5.245.136 KM) nije iskazan na razgraničenim prihodima, već je oprihodovan u Budžet Kantona, što je u suprotnosti sa Zakonom o budžetima u FBiH i federalnim Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja, raspolaganja sredstavima sa posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT-a. Navedeni iznos odnosi se na prikupljena sredstva po osnovu naknada za: izgradnju i održavanje javnih skloništa (213.418 KM), korištenje javnih parkirališta (1.170.764 KM) i korištenje i eksploatacije šuma (3.860.954 KM) o čemu je detaljnije obrazloženo u tački 5.4 Izvještaja.

Potrebno je da Ministarstvo finansija ažurira postojeće propise koji uređuju način trošenja namjenskih sredstava, na način da osigura njihovo namjensko trošenje i knjigovodstveno evidentiranje, u skladu sa zakonskim i drugim propisima.

5.7.5 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze Kantona, sa stanjem na dan 31.12.2009. godine, iznosile su 73.699.251 KM i u cjelosti se odnose na obaveze po ino kreditima, od čega 23.799.251 KM ino kredita i 49.900.000 KM po osnovu kredita MMF-a. Iz Budžeta Kantona je u 2009. godini za servisiranje obaveza po ino kreditima utrošeno 1.255.846 KM, od čega 899.399 KM sa pozicije otplata primljenih kredita i 356.447 sa pozicije izdataka za kamate. Uvidom u evidenciju Ministarstva finansija, sačinjenu prema otplatnim planovima navedenih kredita, konstatovano je da Kanton ima obaveza po inokreditima do 2035. godine.

Uvidom u Informaciju o tekućim aktivnostima na obezbjeđenju kreditnih sredstava za finansiranje prioriternih projekata Kantona, koju je Zaključkom od 05.03.2010. godine usvojila Vlada, utvrđeno je da je ista dala saglasnost na infrastrukturne projekte od posebnog značaja za Kanton: Izgradnja saobraćajnica: I transferzala, Južna longitudinala i XII transferzala (procijenjene vrijednosti 167 miliona KM) i Sanacija dotrajalih dijelova vodovodnog i kanizacionog sistema (procijenjene vrijednosti 983,7 milion KM), za čije finansiranje je neophodno angažovanje značajnih kreditnih sredstava, gdje je najozbiljniju zainteresiranost pokazao EBRD. U Informaciji je navedeno da je uslov za dobijanje saglasnosti od Federacije BiH za kreditna zaduženja, prethodno rješavanje problema IDA kredita, čiji je nosioc KJKP Toplane. **Federalno ministarstvo finansija je uslovljavalo daljnje zaduživanje Kantona i finansiranje prioriternih projekata Vlade Kantona kreditnim sredstvima, jer se po nalogu Ministarstva finansija i trezora BiH, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH (bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija), vrši plaćanje prispjelih obaveza KJKP Toplane obzirom da isto ne izmiruje prispjele obaveze po kreditima iz perioda 1996.-1998. godina, kada su učestvovala u realizaciji projekata „Hitna rekonstrukcija centralnog grijanja“ na području Sarajeva. Navedene obaveze su nastale na osnovu zaključenih Sporazuma o podzajmu između Ministarstva finansija i trezora BiH i KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, kao krajnjim korisnikom kredita, a da prethodno obaveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. Vlada Kantona je Zaključkom od 12.01.2010. godine prihvatila Informaciju Ministarstva finansija Kantona o statusu IDA i kredita Vlade Finske, prema kojoj je ukupno kreditno zaduženje KJKP Toplane za navedeni projekat 32.121.410 KM (bez pripadajućih kamata cca 3.902.870 KM) prema kursnoj listi Centralne banke BiH od 18.11.2009. godine. Ukupan iznos plaćenih obaveza KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo iz Budžeta FBiH sa 31.12.2009. godine iznosi 1.517.964 USD.**

Skuština Kantona je 31.03.2010. godine donijela Odluku o davanju garancije za servisiranje obaveza po kreditima Svjetske banke za krajnjeg korisnika KJKP Toplane, u kojoj je navedeno da stanje obaveza sa pripadajućim kamata po osnovu tri kredita na 10.02.2010. godine iznosi 28.399.032 KM. Utvrđeno je da je Budžetom Kantona za 2010. godinu na poziciji Ministarstva prostornog uređenja planirano na ime povrata anuiteta kredita KJKP Toplane 800.000 KM.

5.8 Vanbilansna evidencija

Na vanbilansnoj evidenciji su iskazana potraživanja po osnovu PHARE programa Evropske Unije za rehabilitaciju poljoprivrednog sektora, za junice date na kreditnoj osnovi poljoprivrednicima na području Kantona u iznosu od 2.144.116 KM.

Ministarstvo finansija i Ministarstvo privrede Kantona su 21.09.1999. godine zaključili ugovor sa UPI Bankom d.d. Sarajevo (sada Intesa SanPaolo Banka BiH), kojim su Banci ustupili poslove prikupljanja novčanih sredstava od poljoprivrednika, kojima su u okviru PHARE programa za poljoprivredu Evropske unije, tokom 1999. godine dodijeljene junice u vidu kredita u ukupnoj vrijednosti 2.245.113 KM. Iz korespondencije koju je Ministarstvo finansija vodilo sa Evropskom unijom-Delegacijom Evropske komisije u BiH tokom 2006. godine, konstatovano je da je Memorandum o razumijevanju za PHARE program već tada bio istekao, da Evropska unija više zakonski nije uključena u buduće postupke u pogledu ovih fondova i da nema primjedbi na prijedlog da Vlada preuzme vlasništvo nad budućim korištenjem naprijed spomenutih poljoprivrednih fondova. Navedenim ugovorom je, između ostalog, propisana obaveza Banke da upravlja realizacijom otplaćivanja kredita (glavnice i kamate) i da u slučaju kašnjenja otplate poduzme sve zakonske mjere u cilju naplate. Prema Informaciji o realizaciji Phare programa-distribucija junica, Banka je u 2009. godini naplatila 260.410 KM, tako da je ukupan povrat sredstava do 31.12.2009. godine izvršen u iznosu od 498.502 KM. Veći stepen naplate u odnosu na prethodne godine, rezultat je potpisanog Aneksa Ugovora između Ministarstva finansija i Intesa Sanpaolo banke, kojim je utvrđeno da će Kanton refundirati banci troškove sudskog spora. Na osnovu Zaključka Vlade Kantona od 24.12.2009. godine, Ministarstvo finansija je 09.03.2010. godine zaključilo sa Bankom Sporazum o načinu naplate potraživanja Kantona od Banke po osnovu navedenog Ugovora. Sporazumom je predviđeno da se dug po kreditu (glavnica, redovne i zatezne kamate) reprogramira svim korisnicima kredita koji se obrate Banci sa zahtjevom za reprogram, u ratama prema visini duga i materijalnom stanju korisnika, ali ne duže od 36 mjeseci.

Potrebno je da Ministarstvo finansija, u saradnji sa Ministarstvom privrede, nastavi poduzimati aktivnosti u cilju da Intesa SanPaolo banka poduzme sve zakonske mjere za naplatu kredita plasiranih u okviru PHARE programa za poljoprivredu Evropske unije.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo dopisom broj: 08-01-14-24061 od 25.10.2010. godine dostavilo je očitovanje na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona Sarajevo za 2009. godinu. U prilogu navedenog očitovanja dostavljene su i pismene primjedbe na Nacrt Izvještaja ostalih budžetskih korisnika.

Kada je u pitanju komentar vezano za izradu Budžeta napominjemo da je u revizorskom Izvještaju dat naglasak na ne dostavljenje obrazloženja uz budžetske zahtjeve od strane jednog broja budžetskih korisnika, a ne na usvajenje DOB-a i odstupanja od parametara utvrđenih u DOB-u. Na primjedu datu za manje ostvarene prihode i primitke u iznosu 9.887.644 KM navodimo da je podatak preuzet iz računovodstvenog iskaza „Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta“ za 2009. godinu, tako da smatramo suvišnim naše obrazloženje na ovu tačku izvještaja. Kada je u pitanju realnost planiranja indirektnih poreza težište u revizorskom Izvještaju je usmjereno na činjenicu da je Rebalans Budžeta usvojen 29.12.2009. godine (na samom kraju godine), kada su podaci o izvršenju budžeta bili uglavnom poznati, te da je priliv prihoda od indirektnih poreza tokom cijele godine imao tendenciju pada u odnosu na prethodnu godinu. Vezano za razgraničavanje namjenskih sredstava naglašavamo da sa računovodstvenog aspekta imaju različit tretman sredstva oprihodovana i korištena za održavanje tekuće likvidnosti u godini u kojoj su i naplaćena, odnosno evidentiranje neutrošenog dijela namjenskih sredstava na poziciji razgraničenih prihoda koji će se koristiti u narednom periodu, kada se za realizaciju istih steknu potrebni uslovi. Još jednom naglašavamo da navedeno utiče na tačnost iskazivanja prihoda i rashoda, a u konačnici i na tačnost i istinitost iskazanog finansijskog rezultata perioda.

Vezano za dato obrazloženje Ministarstva finansija da isto nije nikada iznijelo konstataciju da „prijedlozi banaka za otpis potraživanja, u predmetima koji su sudski okončani, nikada nisu razmatrani od Kreditnog odbora Vlade“ napominjemo još jednom da je navedena konstatacija iznesena na strani 2. Informacije Ministarstva finansija o spornim potraživanjima po osnovu kredita odobrenih demobilisanim borcima na 31.03.2010. godine i 31.12.2009. godine.

Sačinjavanje novčanih tokova je obavezno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH tako da je iste potrebno sačinjavati prilikom izvršavanja budžeta za planiranje likvidnosti, bez obzira na preporuke Ureda za reviziju institucija u FBiH.

Napominjemo da su samim potpisivanjem protokola o reprogramu povrata više ili pogrešno uplaćenog poreza na dobit, krajem 2009. godine, prihvaćene obaveze u utvrđenom iznosu (15.773.241 KM) sa načinom i rokovima izmirenja za što su se u skladu sa članom 12. Pravilnika o procedurama za povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa Jedinistvenog računa Trezora Kantona trebala donijeti rješenja o odobravanju povrata. Istina da su rješenja donesena, ali početkom 2010. godine, što ne dovodi u pitanje evidentiranje obaveza od strane Ministarstva finansija u onom periodu kada su obaveze i nastale. Tačno je da ove obaveze ne utiču na iskazani finansijski rezultat tekuće godine, ali utiču na stanje obaveza koje je trebalo u skladu sa članom 74. stav 1 tačka 4. i 5. Zakona o budžetima u FBiH unijeti i obrazložiti u Izvještaj o izvršenju budžeta Kantona za 2009. godinu. Na problem povrata više ili pogrešno uplaćenog poreza na dobit Ured za reviziju je ukazivao i u prethodnom periodu, obzirom da se iste iz godine u godinu povećavaju (npr. Zavod za platni promet prema kojem obaveze po ovom osnovu datiraju iz 2005. godine). Naglašavamo još jednom da je Ministarstvo finansija u Informaciji dostavljenoj Vladi Kantona 28.10.2009. godine zatražilo da Vlada razmotri mogućnost da se Rebalansom Budžeta povećaju sredstava za realizaciju zakonskih obaveza povrata sredstava po rješenjima Porezne uprave.

Vezano za dostavljeni komentar Ministarstva privrede za sufinansiranje dijela troškova zakupnine poslovnih prostora u Privrednom gradu Centar Skenderija, navodimo da bez obzira što je Skupština Kantona usvojila Budžet za 2009. godinu, u okviru kojeg je planirano sufinansiranje zakupnina poslovnih prostora smatramo da je potrebno da se preispita opravdanost doznačavanja sredstava i osigura adekvatno pravdanje utroška istih u skladu sa utvrđenom namjenom.

Obrazloženje Ministarstva zdravstva vezano za neevidentiranu obavezu u iznosu 26.208 KM za projektantski nadzor na objektu Klinike za ginekologiju i akušerstvo i Pedijatrijsku kliniku ne može se prihvatiti iz razloga što je zaključenim ugovorom između Ministarstva zdravstva, Zavoda za izgradnju Kantona i „Medico Inžinjeri“ d.o.o. Sarajevo utvrđeno da Ministarstvo obezbjeđuje sredstva za realizaciju navedenog ugovora. Obzirom da je faktura ispostavljena 03.11.2009. godine po istoj je trebalo postupiti u skladu sa važećim zakonskim propisima. Kada je u pitanju doznačavanje sredstava za nabavku lijeka metadon i skrining testova, kao i za provođenje obavezne preventivne deratizacije tačno je da se ista trebaju obezbijediti kontinuirano, međutim potrebno je pravovremeno pokrenuti postupke izbora dobavljača za nabavku ovih lijekova i vršenja usluga deratizacije, kako bi utrošak sredstava odobrenih za ove namjene pratio budžetsku godinu.

Članom 6. Uredbe o organizovanju jedinica Civilne zaštite specijalizovane namjene Kantona Sarajevo definisano je koje se jedinice civilne zaštite mogu formirati na nivou Kantona, ali prema istoj Crveni križ Kantona Sarajevo nije služba Kantonalne uprave civilne zaštite kako se navodi u očitovanju Uprave za civilnu zaštitu.

Revizorski tim je razmotrio ostale primjedbe i obrazloženja i one koje smo smatrali opravdanim i za koje je dostavljena relevantna dokumentacija inkorporirane su u Konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2009. godinu.

U dostavljenom očitovanju na Nacrt Izvještaja Ministarstvo finansija, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo privrede i Direkcija za puteve su naveli da je najveći dio sugestija i primjedbi prihvaćen i da će po istima poduzeti odgovarajuće aktivnosti u narednom periodu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Voda tima:

Dijana Šutalo, dipl. oec.

Član tima:

Anisa Prasko, dipl. oec.

Član tima:

Vildana Šahbegović, dipl. oec.